Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

FIFTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY
ASSEMBLED AFTER THE FIFTH GENERAL ELECTIONS
UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC
REPUBLICAN CONSTITUTION OF
INDIA

BUDGET SESSION

VOLUME II

No. 6

The 11th June, 1973

PRINTED AT THE PAPLOO PRINTERS
JORHAT

Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

विशासिक क्षिण विश्वास समान शासी देशभाषित

VOLUME II

NO. 6

The 11th June, 1973

Proceedings of The Fifth Session of the Assam
Legislative Assembly assembled after the
Fifth General Elections under the Sovereign
Democratic Republican Constitution
of India

The Assembly met in the Assembly Chamber, at Dispure, at 10 A.M. on Monday, the 11th June, 1973.

PRESENT

Shri Ramesh Chandra Barooah, B.L., Speaker, in the Chair, Twelve Ministers, Two Ministers of State, and Seventy Five Members.

Santa and the Control of the state of the santana

STARRED

QUESTIONS AND ANSWERS

(To which oral Answers were given)

বিঃ ক্ষুদ্ৰ আৰু মজলীয়া ধৰণৰ পানী যোগানৰ আঁচনি

শ্ৰীনগেন বৰুৱাই সুধিছে :

*৭৪ । মাননীয় জলসিঞ্ন বিভাগৰ মনী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

- (ক) খেতিত পানী যোগানৰ বাবে শিৱসাগৰ জিলাত এতিয়ালৈকে কেইটা ক্ষুদ্ৰ আৰু মজলীয়া ধৰণৰ আঁচনি কাৰ্যকৰী কৰা হৈছে !
- (খ) গোলাঘাটৰ বিভিন্ন অঞ্লত যোৱা কেইবছৰত কেইটা এনে আঁচনি গ্ৰহণ কৰা হল আৰু তাৰে কেইট। কাৰ্য্যকৰী কৰা হল १
- (গ) গেলাবিল আৰু কাকডোঙা অঞ্চৰ জ্লসিঞ্চন আঁচনি দুটা প্ৰস্তুত কৰা হৈছেনে আৰু এই দুই আঁচনিৰ কাম <mark>অহা ২ বছৰত আ</mark>ৰম্ভ ক<mark>ৰিব</mark> গাৰিবনে ^{গু}
- শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (বান নিয়ন্ত্ৰণ ও জলসিঞ্চন বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে : ৭৪। (ক)—মজলীয়া আঁচনি এটাও লোৱা হোৱা নাই। আগতে লোৱা ক্ষুদ্ৰ আচনি ৪ টাৰ ভিতৰ্ত দুটা পূৰ্ণ ভাৱে কাৰ্য্যকৰী কৰা হৈছে।
- (খ)—দুটা আঁচনি গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। এটা আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰা হৈছে আৰু আনটো এতিয়াও সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই ।
- (গ) —কাকডোঙা অঞ্চলৰ আঁচনিটো বিবেচনাধীন। গেলাবিল অঞ্চলত কোনো আঁচনিৰ কাম হাতত লোৱা নাই।
- শ্রীনগেন বৰুৱা: যি তিনিটা আচনি কার্যাকৰী কৰা হল বুলি কৈছে, এই আচনিৰ জৰিয়তে কিমান অঞ্লৰ মাটিত এতিয়ালৈকে পানী যোগান দিব প্ৰাহৈছে ?
- শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যমন্ত্ৰী) ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰাইপানী জলসিঞ্চন আচনি আৰু ফলসনী জলসিঞ্চন আচনি, এই দুইটা আচনি কাৰ্য্যকৰী কৰা হৈছে। চৰাইপানী

জনসিঞ্চন আচনিৰ দাৰা দুই হেজাৰ একৰ মাটি আৰু ফল্সণী জনসিঞ্চন আচনিৰ দাৰা ৪ হেজাৰ একৰ মাটি খেতিৰ উপযোগী হৈছে।

শ্রীনগেন বৰুৱা ঃ চৰকাৰে যি কেইটো জনসিঞ্চন আচনি বর্তমান হাতত লৈছে সেই কেইটাৰ নাম কবনে।

শ্রীবিষণু প্রসাদ (ৰাজামন্ত্রী)ঃ যি ৪ টা জলসিঞ্চন আচনিৰ কথা কোৱা হৈছে সেই কেইটা ৩য় পঞ্চবামিক পৰিকল্পনাৰ সময়ত লোৱা হৈছে। ৪র্থ পঞ্চবামিক পৰিকল্পনাত শিৱসাগৰ জিলাৰ কাবণে ৭টা অ'চনি লোৱা হৈছে। সেই কেইটা হল ১৷ বৰপথাৰ আৰু সৰুপথাৰৰ মৌজাত দিয়াং নদীৰ উত্তোলন জলসিঞ্চন আচনি। ২৷ গধুলী বজাৰ আৰু মৰা বজাৰ মৌজাত জাজী নদীৰ জলসিঞ্চন আচনি। ৩৷ নাজিৰা মৌজাত দিখৌ নদীৰ জলসিঞ্চন আচনি। ৪৷ খালৈ যোগোৰা মৌজাত দিচাং নদীৰ জলসিঞ্চন আচনি। ৫৷ সৰুপথাৰ মৌজাত ধনশ্রী নদীৰ জলসিঞ্চন আচনি। ৬৷ বৰপথাৰ মৌজাত ধনশ্রী নদীৰ জলসিঞ্চন আচনি।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা : এই ৭ টা আচনিত কিমান টকা বায় ধাৰ্য্য কৰা হৈছে 🤊

শ্রীবিষ্ণু প্রসাদ (ৰাজ্যমন্ত্রী)ঃ দৈরাং নদীৰ ব্ৰপথাৰ সক পথাৰৰ আচনিত ১৮ লাখ ৫৯ হেজাৰ। জাজী নদীৰ মৰা বজাৰ গধুলি বজাৰত ১২ লাখ ২৩ হেজাৰ দিখৌ নদীত নাজিৰা জলসিঞ্চনত ১২ লাখ ৮৬ হেজাৰ। দিচাং নদীৰ খালৈ যোগোৰাত ১৬ লাখ ১৮ হেজাৰ। সক্পথাৰ মৌজাৰ ধনশীত ৯৪ লাখ ৭৪ হেজাৰ ৪ শ। বৰপথাৰ মৌজাৰ ধনশীত ৯ লাখ ৯৪ হেজাৰ। খুমতাই মৌজাৰ ধনশীত ৪ লাখ ৮৬ হেজাৰ ৪ শ।

শ্রীগিয়াচুদ্দিন আহ্মনদ ঃ মন্ত্রী মহোদ্য়ে জনাবনে যে এই জলসিঞ্চন আচনিৰ বাবে চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা কিবা জৰীপ কাৰ্য্য কৰা হৈছেনেকি ? যদি হৈছে গোটেই অসমৰ কোন কোন ঠাইত চৰকাৰে জলসিঞ্চন আচনিৰ প্রয়োজন হৈছে বুলি বিবেচনা কৰিছে আনহাতে এই আচনি বিলাক ৰাইজৰ দাবী অনুসৰিহে লোৱা হৈছে নেকি ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যমন্ত্ৰী: এইটো এটা নতুন প্ৰশ্ন তথাপি মই উত্তৰ দিব খুজিছো। অসমৰ বিভিন্ন যিবিলাক ঠাইৰ পৰা ৰাইজৰ দাবী আহিছে আৰু চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা ষিবিলাক ঠাইত সুবিধা দিবৰ প্ৰয়োজন বুলি বিবেচনা কৰা হৈছে সেই সকলো বিলাকেই জৰীপ হৈছে। ইয়াৰ ওপৰি ও সুবিধা মতে নদী নলা বিলাকৰ যোগেদিও পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ ধোৱা হৈছে।

শ্ৰীহিৰণ্য বৰা ঃ এনে ধৰণৰ জৰীপৰ কাম সকলো জিলাতেই কৰা হৈছে নেকি ? শ্ৰীবিষ্ণ প্ৰসাদ (ৰাজ্যমন্ত্ৰী)ঃ হয়।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰাঃ অসমখন এখন কৃষি প্ৰধান দেশ। সেই মৰ্দ্মে জলসিঞ্চনৰ এটা বিস্তৃত আচনি কৰিবলৈ চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যমন্ত্ৰী) : সেই কথালৈ সম্পূৰ্ন নজৰ ৰাখিয়েই আচনিৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে ।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰাম্ন প্ৰধানী : এই আচনি বিলাকত কি ভিত্তিত অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হৈছে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যমন্ত্ৰী)ঃ ইয়াত অগ্ৰাধিকাৰৰ প্ৰশ্ন উঠা নাই । চৰকাৰর হাতত থকা সীমিত সম্পৰ কথাটোলৈ লক্ষ্য ৰাখি ৰাইজৰ দাবী অনুসাৰে আৰু যত পানী যোগান্ব সুবিধা আছে তাতেই জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে ।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায়প্ৰধানীঃ মন্ত্ৰী সকলৰ সম্পিটত বেচি অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া ক্থাটো সচা নহয় জানো গ্

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যমন্ত্ৰী); এইটো সচা নহয়।

মৌলানা আব্দুল জেলিল চৌধুৰীঃ এই কথা সৃচ্য না কি যে কোনী কোন জেলোধিপতি ও মহকুমাধিপতি এই সব পরিকল্পনা সরকারের নিকট পেশ কৰা স্থতেও আজ পর্যান্ত কোন কার্যাকরী ব্যৱস্থা নেওৱা হয় নাই ংযেমন, কাছাড় জেলায়।

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যমন্ত্ৰী) এটা বিষ্শে ভাৱে উনুকিয়াই দিলে উত্তৰ দিন।

শ্ৰীইন্দেশ্ৰৰ খাউণ্ডঃ ডিবুচগড়ত জলসিঞ্চন আচনিৰ বাবে কোনো জৰীপ কৰা হোৱা নাই, এইটো সচানে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যমন্ত্ৰী) : ডিব্ৰুগড় জিলাৰ কাৰণে আচনি লোৱা নাই। শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আধ্মদ ঃ মোৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কলে যে গোটেই অসমতে জৰীৰ কৰা কাম চলি আছে। জৰীপ সম্পূৰ্ণ নোহোৱাকৈ বৰ্তমানে কেনেকৈ বিভৃত আচনি কৰা হৈছে १

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যমন্ত্ৰী)ঃ মই অ'গতেই কৈছো যত নদী নলাৰ সুবিধা আছে প্ৰথমতে সেই ঠাইতে তাৰ জৰিয়তে পানী যোগাবলৈ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। ইয়াৰ ওপৰিও ১০৫ টা ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চন আচনি লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

বিঃ বিজুলী শক্তি যোগানত বিজুতি

वीवृतजी पाज जूधिहः

*৭৫। মাননীয় বিদ্যুৎ বিভাগৰ মন্ত্রী মছোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

- (ক) এই কথা সচাঁনে যে সঘনে বিজুলী শক্তি যোগানৰ বিজুতি ঘটাৰ ফল্ত বহু চাহ বাগিছাই বৰ্ডমান বিজুলী শক্তি লবলৈ ইচ্ছা কৰা নাই ?
- (খ) এনে ধৰণে সঘনে বিজুলী শক্তিৰ বিজুতি ঘটাৰ বাবে বহু চাহু বাগিছাই বহুমোন কেচা চাহুপাত পেলাই দিব লগা হল এই কথা চৰকাৰে জানেনে?
- (গ) যদি জানে তেভে ১৯৭২ চনৰ বছৰটোত এনে ধৰণে কিমান মোন চাহপাত নতট হল ?
- (ঘ) কিমান সংখ্যক বাগিছাই কেচা চাহপাতৰ ক্ষভিপূৰণ বিচাৰি চৰকাৰৰ ওচৰত দাবী জনাইছিল আৰু এতিয়ালৈকে চৰকাৰে কিমান বাগিছাক এনে ধ্ৰণৰ ক্ষতিপূৰণ দিলে আৰু কিমান চাহ বাগিছাক ক্ষতিপূৰণ দিবলৈ বাকী আছে (এখনি পূণাস তালিকা সদনৰ মেজত থব) প
- (৬) এনে ধৰণে হোৱা লোকচানৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে ?

মং মন ইছিচ (বিদুৎ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৭৫। (ক)—চৰকাৰৰ হাতত এনে কোনো খবৰ নাই।

- (খ)— চৰকাৰে এনে ধৰণৰ কেচা চাহপাত পেলাই দিব লগা হোৱা বুলি কোনো খবৰ পোৱা নাই।
- (গ) (খ) প্ৰশ্নৰ উত্তৰৰ সন্দৰ্ভতি এই প্ৰশ্ন নুঠে ।

(ঘ)— চৰকাৰে এই বিধৰ ক্ষতিপূৰণৰ কোনো দাবী পোৱা নাই।

(৩)—(ঘ) প্ৰশ্নৰ উত্তৰৰ সন্দৰ্ভত এই প্ৰশ্ন নুঠে।

প্ৰীৰাজেন ফুকন: মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰোনে যে এতিয়ালৈকে অসমত কিমান মেগাৱাট বিজুলী শক্তি উৎপন্ন হৈছে ?

শ্রীমহত্মদ ইদিচ (মন্ত্রী, বিদুৎ বিভাগ): ১১০ মেগার।ট।

শ্ৰীৰাজেন ফুকন: চৰকাৰৰ ঘোষিত নীতি মতে আধুনিক প্ৰণানীত খেতি পথাৰ কৰা আৰু উদ্যোগী কৰণৰ আচনি হাতত লৈছে। এই সকলো বিলাক আচনি কভাৰ কৰিব পৰা শক্তি আমাৰ ৰাজ্যত আছেনে ?

শ্রীমহম্মদ ইদ্রিচঃ (মন্ত্রী): এই উন্নয়ন মুলক আচনি বিলাক কার্য্যকৰী কৰিবলৈ প্রয়োজনীয় বিজুলী শক্তি বর্তমান আমাৰ নাই যদিও তাৰ ব্যৱস্থা কৰা হব।

শ্রীদিপক মুম্মু ঃ আৰু কিমান মেগাৱাট লাগিব এইটো পৰিক্ষা কৰি চাবনে ? শ্রীমহম্মদ ইদ্রিচ (মন্ত্রী): এই বিলাক নতুন প্রশ্ন হলে ভাল হয়।

শ্রীনগেন বৰুৱা ঃ মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে এতিয়ালৈকে কোনো খবৰ পোৱা নাই ।
কিন্তু এনেকুৱা খবৰ ইলেকট্রিচিটি বর্ড ৰ হাতত আছেনে নাই

ত্তেওঁলোকে চাহ
বাগান বিলাকত ইলেকট্রিচিটি চাপ্লাই দিব নোৱাৰি ক্ষতিপূৰণ দিব লগীয়া হৈছে।
এনেকুৱা কিমান ক্ষতিপূৰণ দিবলগীয়া হৈছে

?

মহত্মদ ইদ্রিচ (মন্ত্রী): এইবিলাক খবৰ ইলেকট্রিচিটি বর্ডে যোগান ধৰিছে।
শ্রীজানকী নাথ সন্দিকৈ: ইলেকট্রিক চাপ্লাই বন্ধ হোৱাৰ কাৰণে চাহৰ গুনাগুন
বিয়া হৈছে আৰু তাৰ কাৰণেই গুৱাহাটীৰ চাহৰ বজাৰো বেয়া হৈছে এই কথা
চৰকাৰে স্বীকাৰ কৰিবনে?

মহতমদ ইদিচ (মন্ত্ৰী): এই কথা শ্বীকাৰ নকৰো।

Re: Soaring Prices of essential commodities

Shri Dulai Chandra Barua asked:

*76. Will the Minister, Supply be pleased to state -

- (a) Whether Government is aware of the soaring prices of the various items of essential commodities and particularly foodstuff
- (b) If so, what steps the Government has proposed to take to stabilise the prices of such essential commodities?
- (c) Whether the Government propose to bring under control in the main items of essential commodities to arrest the rising price of such essential commodities?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied: 76, (a)—Yes, Sir.

- (b)—Government has taken the following steps to keep prices under control.—
- (i) The local officers have been alerted to take strict action against hoarders, profiteers and other antisocial elements under the laws in force to prevent rise in prices because of artificial scarcities caused by unscrupuluos traders?
- (ii) A Liaison Committee with the Supply Secretary, a senior officer of N. F. Railway and others has been set up for looking after smooth flow of essential commodities into Assam by rail to prevent rise in prices caused by scarcity arising out of transport difficulties;
- (iii) When scarcity is apprehended because of shortage of supplies at source, the matter is taken up at the appropriate levle with Government of India for rushing supplies into Assam and thus preventing rise in prices because of scarcity arising out of shortage of supplies at sources.
- (c) There is no proposal to impose further controls or any

comodity aprat from the controls already existing, or proposed to be imposed for instance on the trade in wheat and wheat products.

Shri Dulal Chandra Barua: May I know from the Chief Minister whethere the Covernment is maintaining a price list of is own of the escential commodities?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Yes.

Shri Dulal Chandra Barua: If such price list is there, is there any machinery to see that the traders are not charging more then the price fixed by the Government?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): So far as the controlled commodities are concerned, Government take direct steps, but so far as the commodities which are free.

Government try to check the rise in prices in the market.

Shrimati Renuka Devi Barkataki: Every year in the rainy season because of dislocation of communications, prices of essential commodities go up. May I therefore know whether Government maintain buffer stock with a view to meet such shortages of essential commodities?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Government are not maintaining any buffer stock, but they take steps to see that there is no shortage.

Shrimati Renuka Devi Barkataki: If buffer stock is not maintained then requirements for how many months are kept in stock?

Shri Sarat Chandra Sinba (Chief Minister): Stock is maintained at least for one month.

শ্ৰীজালালুদ্দিন আহমেদ ঃ অসম চৰকাৰে পে কমিচন নিয়োগ কৰাৰ কথা শুনি-য়েই আমাৰ যি বিলাক দুনীতি পৰায়ণ ব্যৱসায়ী আছে, সেই সকলেই বস্তুৰ দাম বৃদ্ধি কৰিছে, এই কথা সচানে ?

শ্ৰীশৰং চল্ৰ সিংহ (মুখামন্ত্ৰী) : এইটো সম্ভৱ হব পাৰে।

Shri Giasuddin Ahmed: Hon. Chief Minister has stated that unscrupulous traders are responsible, to some extent, for this rise in prices, Whether the Maintenance of Internal Security Act has been applied in their case, and if so, how many unscrupulous traders have been detained under this Act?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): This Act is there steps will be taken where needed,

শ্রীকবিৰ চন্দ্র বয় প্রধানী: একেখন ৰাজ্যতে দেখা গৈছে যে এটা প্রান্তত চাউলৰ দাম কম আৰু অন্য এটা প্রান্তত চাউলৰ দাম বেটি। গতিকে সকলো বিলাক অঞ্চলতে চাউলৰ দাম সমান কৰিবলৈ চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিবনে? শ্রীশ্বত চন্দ্র সিংহ (মখ্য মন্ত্রী): চাউলৰ দাম সকলো অঞ্চলতে যাতে সমান

শ্রীশবত চন্দ্র সংহ (মুখা মন্ত্রা)ঃ চাডলব দাম সকলো অঞ্চনতে যাতে সমান হয় আৰু সকলোৱে যাতে সমানে পায় তাৰ কাৰণেই জুনেল চিচটেমৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্রন কৰা হৈছে। এই চিচটেমত কিছু অদুবিধা হৈছে এইটো ঠিক। কিন্তু জুনেল চিচটেম নিয়োগ নকৰিলে এইটো সম্ভপৰ নহয়।

Shri Giasuddin Ahmed: Sir, my question has not been replied. I wanted to know how many unscrupuls tranders have been detained under the Internal Security Act?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): For that I want a notice. As far as I remember subject to correction during recent period no body has been arrested under this Act. But hen, the Act is very much there and we propose to take action under that Act.

শ্ৰীজগদীশ দাস ঃ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে লাগতীয়াল সামগ্ৰী বিলাকৰ নিৰ্দ্ধাৰিত তালিকা চৰকাৰৰ হাতত আছে। এই নিৰ্দ্ধাৰিত মুনাৰ তালিকা জনসাধাৰণক জনাবৰ কাৰণে কি ব্যবস্থা অবলম্বন কৰিছে আৰু নিৰ্দ্ধাৰিত মুল্যতকৈ বেচি দামত বিক্ৰী কৰিলে তাক বল্ধ কৰিবলৈ চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা কি ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে ?

প্রীশৰত চন্দ্র সিংহ: নির্দ্ধাৰিত মুল্য মানে বজাৰত দিন্ক দিনে কেনেকৈ দাম বাঢ়ি আছে তাৰ তালিকা চৰকাৰৰ হাতত আছে। যি বস্তু নিয়ন্ত্রিত নহয় তাৰ কোনো নির্দ্ধাৰিত মূল্য নাই।

প্রীদুলাল বৰুৱাঃ চৰকাৰে কৈছে যে নিয়ন্ত্রিত সামগ্রীৰ নির্দ্ধাৰিত দাম আছে আৰু যিবিলাক বস্তুৰ নিয়ন্ত্রন নাই সেই বিলাকৰ নিম্বাৰিত দাম নাই আৰু চৰকাৰেও নিয়ন্ত্রন কৰিব নোৱাৰে। মুখ্যমন্ত্রী মহোদ্যে এইটো কথা জানেনে যে গৰিবহন আদিৰ খৰচক লৈ বস্তুৰ দাম বঢ়াইছে? এই বস্তু বিলাকৰ মূল্যৰ ক্ষেত্রত যদি হস্তক্ষেপ কৰিব নোৱাৰে তেতিয়া হলে দাম নিয়ন্ত্রন কৰাৰ ক্ষেত্রত কি ব্যৱস্থা লৈছে আৰু ব্যৱস্থায়ী স্কলৰ ক্ষেত্রত কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

শ্রীশবত চন্দ্র সিংহ: যোগাযোগৰ ক্ষেত্রতেই হওক বা অন্য ক্ষেত্রতেই হওক বস্তুৰ দাম যাতে নাবাঢ়ে সেই কথাটো চৰকাৰে বিবেচনা কৰিছে। অধ্যক্ষ মহোদয় দাম নির্ণয় কৰিবলৈ যাওতে কেতিয়াবা কেতিয়াবা অসুবিধাজনক হৈ পৰে। বিশেষকৈ চেনিৰ ক্ষেত্রত এটা অংশ নিয়ন্ত্রিত আৰু তাব দাম ঠিক কৰা হৈছে আৰু তাৰ এটা অংশ নিয়ন্ত্রিত নহয়। এই চেনি আনোতে পৰিবহন বা অন্য ক্ষেত্রত যাতে দাম বৰ বেচি বঢ়াব নোৱাৰে তাৰ হিচাবপত্র চৰকাৰৰ হাতত আছে। কিন্তু গুৰীতে দামটো বাঢ়ি গলে আমি নিৰোপায় হৈ পৰো। শ্রীজালাল উদ্দিন আহম্মদ: এফ, চি, আইৰ জৰিয়তে চৰকাৰে চেনি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। বৰপেটা মহকুমাত ১২শ বেগ চেনি যায়। তাত যিজন হেড্কাক আছে তেও বস্তাই প্রতি ৰিতেইলাৰৰ পৰা ১০ টকাকৈ লয়। কিয় এই টকাটো লয় বুলি সোধাত তেওঁ কয় চৰকাৰৰ পৰা কনফিডেন্সিয়েল ইন্স্ট্রাক্চন আছে বুলি কয়। কিন্তু সেইটো চাবলৈ খুজিলে তেওঁ নেদেখুৱায়। গতিকে এই সম্প্রকে তদন্ত কৰিবনে?

অধ্যক্ষঃ এই বিষয়ে আপুনি মুখ্যমন্ত্রীক কব।

Shri Dulal Chandra Barua: Hon. Chief Minister has stated that Government is maintaining a price list of essential commodities. But are the Government aware that these traders are not following that price list maintained by Government, and therefore, price varies from place to place on this plea or that, and if so, How Government age going to control the price and maintain a uniform rate of price?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Government are taking over trade in certain essential commodities to keep the prices under control.

Shri Gunendra Nath Pandit: Hon. Chief Minister has stated that Government is aware of the Railways carrying rice illegaly. Whether Government is aware that recently there was as scuffle between some students and the Railway officials at Hojai regarding carraige of rice from this State to outside? This information was also published in the newspapers. If the Government is aware of the fact, whether any action has been taken?

Shri Sarat Chandra Sinha: (Chief Minister) That particular incident has not been brought to my notice, but such incidents very often occur.

Shri Premadhar Bora: In view of the fact that even in spite of that Government price list of essential commodities being already there, the unscrupulous traders do not hesitate to charge exhorbitant price, will Government devise a machinery to bring these unscruplous traders to book?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): So far as the commodities which are free, it is very difficult to check price rise the price may go on rising as a result of artificial scarcity of these commodities created by unscruplous traders as between the source and the consumers, as I have already stated. But when any malpractice is detected, Government is determined to take serious action. But then, when the mal-practice cannot be proved, it is very difficult to take action.

Manlana Abdul Jalil Choudhari: স্যার মুখ্যমন্ত্রী মহাশয় এই কথা জানেন কি যে Railway Station গুলিতে Railway Staff ও দুক্তকারী লোকেদের সন্মিলিত অপচেট্টায় ওয়াগনের মালপত চুরি করা এক রিতী হিসাবে অনবরত চলিতেছে সে ক্ষেত্রে কি কোন সংলিষ্ঠ Railway officer কে Arrest করা হয়েছে, বিশেষ ভাবে উবাহরন স্বরাণ বদরপুৰ Railway Junction এ গ

Shri Sarat Chandra Sinha (Cnief Minis er); এ কথা আমি আগেও স্বীকাৰ করেছি। কিন্তু এই বিশেষ ঘটনা সম্পর্কে Report নাপেলে সে সম্পর্কে কোন Step নেওয়া সম্ভব নয়।

Maular a Abdul Jalil Cnoudhari: বদরপুর থেকে একটু খবর করে বিবরণ নেবেন কি ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): মাননীয় সদস্য মহাশয়কে আরও একটু বিশদ বিবরণ দেবার জন্য অনুরোধ করছি।

Starred Question Nos 77 and 78 (Not put Hon'ble
Questioners being absent)

Re: Tourist Lodge

Shri Abdul Muqtadir Choudhury asked:

*79. Will the Minister, Tourism be pleased to state—

a) The number of tourist lodge in Assam (figures may be shown District-wise)?

b) Whether there is any tourist lodge in Cachar District?

c) Whether the Government propose to construct a tourist lodge in Karimganj Sub-division to accommodate tourists from Bangladesh?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Tourism) replied:

Name of Tourist

Name of District

Lodge Fuel Talekdar (Minister, Tourister, Tourister,

1. Kaziranga Sibsagar Bunglow
Nos. 1. &. 2.

2. Sibsagar

Town

3. Gauhati World Lynn Kamrup Kamrup

4. Manas Kamrup

5. Bhalukpiung Darrang

6. Jamduar Goalpara

In addition there is a Rest House at Bhuban Hill shrine in Silchar Sub division of Cachar District.

b)—No, except for a Rest House at Bhuban Hill Shrine as mentioned at (a) above.

c)—There is no such proposal at present.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury: Sir, it appears from

the statement of the Minister that there is no tourist lodge in the district of Cachar. Will the Govt. consider construction of one tourist lodge in the Karinganj subdivision to accommodate tourists coming from Bangladesh?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Touism): I have already replied in (c) that there is no such proposal at present.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury: Whether Government will consider?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Tourism): That will depend on the number of tourists visiting the place.

Shri Gunendra Nath Pandit: What is the criteria for establishment of a tourist lodge?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Tourism): No criteria fixed.

Shri Gunendra Nath Pandit & May I know from the Minister, Tourism, whether Bardoa in the district of Nowgong, the birthplace of Srimanta Sankardev, which attracts lots of visitors from inside and outside Assam will be considered for construction of such a lodge?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Tourism): There is a separate question on this subject.

Shri Dulal Chandra Barua: Has the Government made any survey of the tourist traffic?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Tourism): There has been. I need a segarate question to reply in detail

Shri Subhankar Sinha: Hon'ble Minister, Tourism, has stated that construction of Tourists lodge is dependent on the number of tourists visiting a particular district. May I request the Minister to have a survey conducted in the district of Cachar to find out the feasibility of constructing a Tourist lodge?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Tourism): We will consider.

Re: North-Eastern Council

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked:

- •80. Will the Chief Minister be pleased to state—
- (a)—Whether it is a fact that while inaugurating the North Eastern Council on November 7, 1972, Shrimati India Gandhi, Prime Minister of India had assured that any plan made for tangible benefit for this region drawn up by the Council would not suffer for want of funds?
- (b) If so, whether the Council has submitted any scheme for development of Assam?
- Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied:
- 80. (a)—Yes, the Prime Minister assured that any worth-while idea that the North Eastern Council might propose as being of tangible benefit to the region would not suffer for want of funds.
- (b)—Schemes involving regional benefit are prepared by the State Governments and then furnished to the Council. The Schemes sent by the Government of Assam and other

member States are likely to be considered by the Council in its meeting to be held on 22nd 23rd June 1973.

St. Questions 80, 85, 87 taken together as suggested by hon. Srhimati Renukadevi Barkataki.

Shrimati Renukadevi Barkataki: May I know from the hon. Chief Minister whether these schemes as approved by the Govt. of India will be within the plan of the State Govt?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): These will be outside the State Plan. There will be separate schemes for these works.

Shri Hironya Bora : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই যি কেইটা স্কীম দিছে সেই কেইটা কি কি জনাবনে ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister:

Transport and Communication.

- 1) Road from Naginimara to Wakching in Sibsagar Dist.

  bordering Nagaland at an estimated total outlay of Rs.

  25 lakhs by Assam P, W.D. to provide for all weather communication between Sibsagar subdivision of Assam and Nagaland.
  - 2) Road Sonari Namtala in Sibsagar District bordering Nagaland at an estimated total outlay of Rs. 24 lakhs by the Assam P.W.D. to provide for all weather communication between Sibsagar Subdivision of Assam and Nagaland.
  - 3) Road Agia-Lakhipur, Tikrikilla to Tura in Goalpara

District bordering Garo Hills at an estimated total outlay of Rs. 75 lakhs by Assam P.W.D. to provide for all weather road between Goalpara Subdivision of Assam and the Garo Hills area of Meghalaya.

- 4) Road Margherita to Deomali to Khonsa in Dibrugarh nearing Arunachal Pradesh at an estimated total outlay of Rs. 41 lakhs to provide all weather roads between Dibrugarh and Arunachal Pradesh.
- 5) Road Orang Nazbat Kalakfong to Rupa in Darrang Dist. bordering Arunachal Pradesh at an estimated total outlay of Rs. 40 lakhs by Assam P.W.D. to provide all weather communication between Darrang District and Arunachal.
- 6) Road Sadia to Chapakhowa to Roing in North Lakhimpur District bordering Arunachal Pradesh at an estimated outlay of Rs. 40 lakhs by the Assam P.W.D. to provide better communication between Assam and the Lohit District in in Arunachal Pradesh.
  - 7) Road to North Lakhimpur to Dolungimukh to Bini to Daporiji in N.L. bordering Arunachal at as estimated total outlay of Rs 25 lakhs by Assam P.W.D. to provide better communication link.
- 8) Road Tamenlong to Tailsong to Haflong in North Cachar Hills at an estimated total outlay of Rs. 75 lakhs by the Assam P.W.D. to provide for all weather communication between N. C. Hills in Assan and Manipur.

Inland Water Transport.

- 1) Assam Arunachal Pradesh river commercial service estimated cost 50 lakhs.
- 2) Assam Arunachal Pradesh Timber Triming unit Rs. 105 lakhs
- 3 Assam, Nagaland, Meghalaya and Arunachal Pradesh Tramp Cargo Service at an estimated cost of Rs. 125 lakhs.

5) Road - Orang Nazbat Kalaktong to Rupa i.ytipirtoela

The following schemes of A S.E.B. are a'so forwarded to the council.

- 1. Umiam-Umkhen umden Project-partly in Khasi Hills and partly Mikir Hills-total estimated outlay Rs. 40 cores.
- 2. Boragolain Dibrugarh Dist. Total estimated outlay Rs. 32 crores.
- 3. Umiam-Umkhen to Badarpur-transmission line in Mikir Hills, N.C. Hills and Cachar Dist. total estimated outlay Rs. 1.38 crores.
- 4. Umi m-Umkhen to Chandrapur-transmission line in Mikir Hills and kamrup Dist total outlay Rs 3.15 crores.
- 5. Tenga to Mariani-transmission line partly in Assam and partly in Meghalaya-total outlay Rs. 1.66 crores.
- 6. Tenga to Tezpur transmission line in Darrang District and Arunachal pradesh-total outlay Rs.91 crores.

Railways warmen bus messa at entitle they meaning their

1. Construction of Bongaigaon-Gauhati Broad-gauge line.

- 2. Construction of Broad-gauge line from Jogighopa to Gauhati with a bridge or without it at Jogighopa for the time being.
- 3. Construction of Broad-gauge line from Pancharatna Ghat to Darangiri in Meghalaya.
- 4. Construction of a railway line from Gauhati to Burnihat,
- 5. Construction of railway line to connect Khakhlabandha with Budlipara and to extent the Moran line to Dibrugarh.
- 6. Construction of a railway line from Morkongsellek to Pasighat.
- 7. Construction of a railway line from Silchar to Jiribam.
- 8. Construction of a railway line from Lalaghat to Aijal.
- 9. Construction of a railway line from Dharmanagar to Agartala.
- 10. Construction of a rail-cum road bridge at Silghat.
- 11. Construction of an alternative line from Jagiroad to Badarpur.

Higher Education at babulant of the somether east to

- 1. Regional Institute of Science and technology with facilities for post graduate studies in all branches of technical education.
- 2. Regional Research Institute for Potatoes, Pine, apples, citres etc. in which the region has tremendous potentialities.
- 3. Research and training centre in forestry for this region.

  These are the items to be undertaken.

Shrimati Renukadevi Barkataki & Whether this is a list of works to be done and submitted to the North Eastern Council? If so, whether the Govt. is aware of the reactions?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): These schemes which will be discussed in the meeting of the Council will be recommended to the Planning Commission after they have been adopted by the Council. The reaction of the Planning Commission will be known then.

Shri Dulal Chandra Barua: Whether the schemes are only on the paper?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): No Sir, these are the schemes to be taken up,

Shri Dulal Chandra Barua: Whether these schemes are going to be provided out side our schemes? Is Govt. aware of the fact that this amount will be adjusted in respect Central Govt. assistance to the State Govt.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, some of these schemes will be included in the North Eastern Council budget. The member State of the Council will discuss various aspects of the matters and some of the schemes will be taken up for mutual benefit of the States.

Maulana Abdul Jalil Choudhari: স্যার এই Scheme গুলি কি N.E.C. করবে না, চতুর্থ পঞ্চবার্ষিক পরিকল্পনায় থাকবে? যদি N.E.C. Directly করে ভবে মুখ্যমন্ত্রী মহাশয় এতে বরাক Project কে স্থান দিবেন কি? কারণ মণিপুরতো N.E.C. র সদস্য।

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister); স্যার, কথাটো

আমার কাছে পরিক্ষার হয় নাই। তবে, মাননীয় সদস্য মহাশয়কে একথা বলতে পারি যে Scheme গুলি নিয়ে এখন গুধু আলোচনা চলছে। আলোচনা শেষ হয়ে যাবার পরে গৃহীত হলে কি ভাবে কার্য্যকরী করা যায় সেটা চিন্তা করবে N.E.C ও Govt of India.

M. A. Jalil Choudhari: স্যার আমার প্রশ্ন ছিল, মণিপুর N.E.C. র সদস্য। বরাক Project নিয়ে তার সাথে মতানৈক্য আছে এই Scheme এ যদি বরাক প্রজেই থাকত তাহলে ইহা সমাধা করার পর সহজ সাধ্য হইত ইহা কি মুখ্যমন্ত্রী মহাশয় বিশ্বাম করেন ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): নিশ্চরই।
শ্রীলীলাকাত দাস ঃ মাননীয় মূখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে জনাবান যে অক্নাচল আৰু
অসমৰ মাজত থকা বুৰজী প্রসিদ্ধ ৰাজগড় আলিটো এই আচনিৰ অন্তর্ভুক্ত কৰি
উত্তৰ পুৰ কাউলিলে ইয়াৰ কার্যকৰী ব্যৱস্থা লবনে ?

প্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ : মাননীয় সদস্য গৰাকীৰ প্ৰামশটো আমি বিবেচনা কৰি চাম।

Shri Gunendra Nath Pandit & Sir, may I know from the Hon'ble Chief Minister whether the Government has prepared the list of priority schems and submitted the same before the North Eastern Council for discussion? If so, what are those schemes selected for top-priority basis?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, schemes have not been prepared in that way.

Shri Gunedra Nath Pandit: Sir, may I know from the Hon' ble Chief Minister whether Govt. has contemplated to prepared such schemes on top-priority basis?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, the idea of priority emerge only in the discussion and according to the needs:

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, certain schemes have to be taken up jointly by both the Govts. of Assam and Nagaland. May I know from the Hon'ble Chief Minister whether the Govt. of Nagaland have finally decided to participate in the North Eastern Council?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, the Govt. of Nagaland have not yet participated in the North Eastern Council:

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, may I know from the Hon'ble Chief Minister how these schemes have to be taken up jointly since the Govt. of Nagaland has not yet participated in the North Eastern Council?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, we expect that Nagaland Govt. will participate in the North Eastern Council.

Shri Premodhar Bora: Sir, may I know from the Hon'ble Chief Minister what is the reason of preparing the project report of such integrated plans when they have not yet decided to participate in the North Eastern Cuncil?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, we still hope that they will participate in the North Eastern Council.

Shrimati Renuka Devi Barkataki: Sir, may I know from the Hon'ble Chief Minister whether there was any discussion in the meeting of the North Eastern Council for proportionate distribution of employment in the N.E.C. among the member States?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) - Sir, we met in

one meeting only and in that meeting it was not discussed.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir in respect of financial matters, whether any ratio has been made? If so, what is प्रस्कारम जिल्हा मामुक्त कविम स्मिकि १ basis of the ratio?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, that has not yet been decided.

THE RIVER STREET STREET STREET Shri Dulal Chandra Barua: Sir, whether Govt. is aware of the fact that down to the post of Asstt. Secretary all the staffs had been recruited in N.E.C. Sectt. from a particular place and from a particular community?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, we are look-का जार कालार का जातिकाराका अभिकास मान ing into it. अधिका साथ वणीय विस्तान गरिए पाएँ दिया यह । शिक्षां

বিঃ অসম শাসকীয় ভাষা অধিনিয়ম প্রণয়ন

শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়াই সধিছে : টিট এক সাক্ষ্মাটার লি ক্রম তে চালাল

ঋ৮১। মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

- ক) ১৯৬০ চনৰ অসম শাসকীয় ভাষা অধিনিয়ম প্ৰণয়ন হোৱাৰ খাছত চৰকাৰে সেই ভাষা প্ৰয়োগ কৰিবলৈ কি কি ব্যৱস্থা লৈছিল?
- খ) শাসকীয় ভাষা প্ৰয়োগ সমিতি এখন গঠন কৰি দি দায়িত্ব অপুণ কৰাটো স্চানেকি ?
- का जागीता ग्रांकिया यह हाति अधिक जाविक গ) যদি সঁচা হয়, সেই সমিতিৰ সদস্যসকল কোন কোন আছিল আৰু দেই সমিতিখন এতিয়া আছে নে নাই ? लामानी रकाम नीत्र महाविश्य वर्ष रिदाय
- ঘ) সেই সমিতিয়ে গঠন কৰি দিয়া এখন বিশেষ্ড সমিতিয়ে ''অসম প্ৰশাসনীয় পৰিভাষা" প্ৰস্তুত কৰি প্ৰকাশ ক্ৰাটো সঁচানেকি? क्षिणाच जलव चलक्षयांच गलव
- ঙ যদি সঁচা হয় সেই প্ৰশাসনীয় পৰিভাষা প্ৰণয়ন কৰা সম্পূৰ্ণ যে নাই এই কথা চৰকাৰে জানেনে?

চ) যদি জ্ঞানে প্ৰশাসনীয় ভাষা অধিনিয়ম অনুসৰি স্বয়ং সম্পূৰ্ণ এখন পৰিভাষা অসমীয়া মুদ্ৰালিখন যন্ত্ৰৰ আখৰৰ চানেকি ঠিক কৰি যন্ত্ৰ নিম্মাণ কৰোৱা আৰু সেই ভাষা আইন অনুসৰি আন আন বিধিব্যৱস্থা কাৰ্য্যকৰি কৰা সম্প্ৰকে চৰকাৰে বিশেষ ব্যৱস্থা কৰিব নেকি ?

শ্ৰীশৰং চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৮১। (ক)—১। ১৯৬০ চনৰ ভাষা আইনৰ ব্যৱস্থাসমূহ প্ৰয়োগৰ নিমিতে চৰকাৰে আৱশ্যকীয় পৰামৰ্শ আগবঢ়াবলৈ ''শাসকীয় ভায়া প্ৰয়োগ সমিতি'' এখন পাতি দিছিল। উক্ত সমিতিৰ পৰামৰ্শমতে এখনি কাৰ্য্য ক্ৰমনিকা তৈয়াৰ কৰি লোৱা হয়।

২। সেই কাষ্যক্রমনিকা অনুসৰি এজন সংকলক (Compiler) বাচি তেখেতৰ ওপৰত পৰিভাষা সংকলনৰ ভাৰ নাস্ত কৰা হয়।

৩। সংকলকে আগবঢ়োৱা পৰিভাষাৰ পাণ্ডুলিপি খন প্ৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰিবৰ বাবে এখনি বিশেষ্জ সমিতি পাতি দিয়া হয়। বিশেষ্জ সমিতিৰ অনুমোদন ক্ৰমে ১৯৬৫ চনৰ প্ৰাৰম্ভতৈ প্ৰায় পাঁচহেজাৰবাে অধিক পৰিভাষিক শব্দেৰে ১ ম খণ্ড পৰিভাষা প্ৰকাশ কৰা হয়। ১৯৬৭ চনৰ ১২ এপ্ৰিলত ২য় খণ্ড প্ৰশাসনীয় পৰিভাষা মুখ্ত কৰি প্ৰকাশ কৰা হয়। ১৯৬৯ চনৰ আগভাগতে ৩য় খণ্ড প্ৰশাসনীয় পৰিভাষা মুখ্ত কৰি প্ৰকাশ কৰা হয়। চলিত বছৰৰ ২৷১৷৭০ তাৰিখে ৪ৰ্থ খণ্ড প্ৰশাসনীয় পৰিভাষা মুদ্ৰণৰ কাৰ্ণে ছপা-খানালৈ পঠোৱা হৈছে। কাছাৰ জিলাৰ কাৰণে পশ্চিম বন্ধ চৰকাৰৰ দ্বাৰা অনুমোদিত আৰু প্ৰকাশিত পৰিভাষাকে পুনৰ মুদ্ৰণ কৰি দিয়া হৈছে।

৪। অসমীয়া মুদ্ৰালিখন যন্ত্ৰৰ চাৰি ফলিৰ আখৰৰ চানেকিখন প্ৰস্তুত কৰি যন্ত্ৰ নিমাতা কোম্পানীক দিয়া হয় । ১৯৬৫-৬৬ চনৰ পৰা সেই চানেকী অনুযায়ী কোম্পানীয়ে মুদ্ৰালিখন যন্ত্ৰ ভৈয়াৰ কৰি চৰকাৰক যোগান দি আছে ।

৫। অসমীষা চাবিফলিৰ মুদ্ৰালিখন যন্ত্ৰৰ প্ৰশিক্ষণৰ কাৰণে ৰাজ্যৰ বিভিন্ন জিলাৰ সদৰ মহকুমাৰ সদৰ আদিৰ ব্যৱসায়িক প্ৰতিষ্ঠান সমূহত (Commercial and Vocational) বন্দবন্ত কৰা হয়। গুৱাহাটীত থকা বিভাগীয় প্ৰধান সকলৰ কাৰ্য্যালয়ত মুদ্ৰালিখন যন্ত্ৰীৰ কাৰণে 'কামৰাপ কলেজ অব

ভকেশনেল ইনচ্চিটিউতত'' বন্দবস্ত কৰা হয়। বৰ্তমান চিলওছ বিভাগীয় প্ৰধানসকলৰ কাৰ্য্যালয় আৰু সচিবালয়ৰ মুদ্ৰালিখন যুদ্ৰীৰ কাৰণে সচিবালয়ৰ প্ৰশিক্ষণ স্কুলত প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।

৬। উপপ্রতি সমাহর্তাৰ মণ্ডল, আঞ্চলিক পঞ্চায়ত, উন্নয়ন খণ্ডৰ পৰা আৰম্ভ কৰি পর্যায়ক্রমে মহকুমা, ফিলা, বিভাগীয় প্রধান, সচিবালয়ৰ পর্যায়লৈকে ভাষা আইনৰ ব্যৱস্থাসমূহ বলবং কৰা হৈছে। তদুপৰি জিলা ন্যায়ালয়, চেচন আদালত পর্যান্ত ৰাজ্যিক ভাষা প্রয়োগৰ যাবতীয় অধিসূচনা জাৰি কৰা হয়।

৭। ১৯৭০ চনত চৰকাৰী ভাষা আইনৰ ব্যৱস্থাসমূহ কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ ''অসম চৰকাৰী ভাষা নিয়মাৱলী'' ও প্ৰণয়ন কৰি প্ৰকাশ কৰা হৈছে।

চা অৰ্থ বিভাগৰ বাজেট শাখাই সমগ্ৰ বাজেট, বাজেট মেমোৰেণ্ডাম আদি ১৯৭১-৭২ বিত্তীয় বছৰৰ পৰাই ইংৰাজীৰ উপৰিও অসমীয়াত সংকলন কৰি প্ৰকাশ কৰিছে।

৯৷ কাৰ্যালয়ত ব্যৱহাত যাবতীয় ফৰম, নিয়মাৱলী আদিও অনুবাদ কৰি প্ৰীক্ষা-নিৰীক্ষা চলোৱা হৈছে। ইয়াৰ প্ৰামান্যকৰণৰ (Authentication) নিমিত্তে আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

১০। কাৰ্য্যালয়ৰ নামফলি (Name Plate) আদি ৰাজ্যিক ভাষাত লিখিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে ।

১১। অসমীয়া সংকেত লিখনৰ প্ৰশিক্ষণো সচিবালয়ত ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।
খ)—সঁচা (উপৰুক্ত 'ক' প্ৰশৰ উত্তৰতে এই বিষয়ে কোৱা হৈছে)।

গ) —শাসকীয় ভাষা প্ৰয়োগ সমিতিৰ সদস্যসকলৰ নাম : —

- ১। শিক্ষা মন্ত্ৰী---সভাপতি ।
- ২। শ্রীণবৎ কাকতি———সদস্য ।
- ্ প্রাধ্যানন্দ দাস সদস্য।
- ৪। শ্রীএ, কে, বয়———সদস্য।
- ে প্ৰীবি, ডবন্ধিউ ৰয় সদস্য।
  - ৬। শ্ৰীৰমেশ চৌধুৰী সদস্য।

ার্গ প্রাক্তিতেন দাস——সদস্য।

৮ স্দস্যসচিব চৰকাৰী ভাষা প্ৰয়োগ সমিতি।

এই সমিতিৰ সদসাসকল চৰকাৰৰ চাকৰীয়াল, গতিকে সর্বশ্রী শৰৎ কাকতি আৰু ৰমেশ চৌধুৰীৰ সেৱা নিবৃত্তি হোৱাত যথাক্রমে সর্বশ্রী ভৱানী কুমাৰ ভুঞা আৰু বিশ্বেশ্বৰ শর্মাক সদস্যভুক্ত কৰা হয়। পাচত সর্বশ্রী বিশ্বেশ্বৰ শত্মা, জিতেন দাস আৰু এ,কে ৰায়ৰ সেৱা নিবৃত্তি হোৱাত সর্বশ্রী অনীল চৌধুৰী, উত্তম তহবিলদাৰ আৰু এ, কে, পালিটক সদস্যভুক্ত কৰা হয়।

এই সমিতি এতিয়াও আছে।

ঘ)—সঁচা, এই প্ৰশ্নৰ সবিশেষ ওপৰোক্ত 'ক'ৰ (২) (৩) উত্তৰতে দিয়া হৈছে। ঙ)—সেই বিষয়ে চৰকাৰে সমীক্ষা কৰি আছে। এতিয়ালৈকে চৰকাৰৰ ত্ৰফৰ পৰা তিনিখণ্ড প্ৰশাসনীয় পৰিভাষ। সংকলন কৰি প্ৰকাশ কৰা হৈছে। লাগ-তীয়াল প্ৰশাসনীয় শব্দেৰে ৪থ খণ্ডটি প্ৰস্তুত কৰি ছপাখানালৈ মুদ্ৰণৰ কাৰণে পঠোৱা হৈছে। তদুপৰি কিছুমান শব্দগালিকা বিবেচনাধীন হৈ আছে কিন্ত অকল চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰাই অৰ্থনীতি, বিজান, বাৱসায় বাণিজা, দৰ্শন আদি শিক্ষাৰ বিভিন্ন বিভাগৰ শব্দাৱলীৰে পৰিপুষ্ট এখন বৃহত আকাৰৰ পৰিভাষা (প্ৰশাসনীয়) প্ৰকাশ কৰাটো সহজসাধা নহয়। তথাপি এই বিয়য়ত চেল্টাৰ জুটি কৰা হোৱা নাই। উল্লেখ্যোগ্য যে ভাৰত চৰকাৰৰ আঞ্চলিক ভাষাত পাঠা-পুথি প্ৰণয়ন আঁচনি অধীনত আৰু ৰাজ্যিক পাঠ্য-পুথি প্ৰস্তুতি সময়য় সমিতিৰ তত্বাবধানত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন বিষয়ত অসমীয়া পৰিভাষা প্ৰস্তুত কৰিছে। চ)—প্ৰথমখণ্ড প্ৰশাস্নীয় পৰিভাষা সংশোধন কৰি ১৯৭১ চনত পুনৰ মুদ্ৰণ কৰা হৈছে। চতুৰ্থ খণ্ড ছপাখানালৈ পঠোৱা হৈছে। মুদ্ৰালিখন যন্ত্ৰ প্ৰস্তুত কৰিবলৈ উপযুক্ত কোম্পানীক ১৯৬৫ চনতে দিয়া হৈছে। সেই কোম্পানীক ফৰমাচ্দি সচিবালয়ৰ মুদ্ৰণ আৰু লেখন সামগ্ৰী বিভাগে আৱশ্যকীয় সংখ্যক মুদ্রালিখন যন্ত্র চৰকাৰী কাৰ্য্যালয়ক যোগান ধৰে। অনুবাদিত ফৰম নিয়মাৱলী আদি প্ৰমাণ্যকৰণৰ বাদেও এখনি বিধেয়ক পাৱিত কৰিবলৈ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। প্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া: মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে এতিয়ালৈকে বহুত বিলাক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰি থকা হৈছে আৰু পৰিভাষা চৰকাৰী কাৰ্য্যালয় বিলাকত

বাৱহাৰ কৰা হৈছে। কিন্তু চৰকাৰে এই কথা জানেনে যে এতিয়ালৈকে যিবিলাক চৰকাৰী চিঠি পত্ৰ দিয়া হয়, সেই আটাই বিলাক ইংৰাজীতে দিয়া হয়, আৰু এই কথা যদি জানে ইংৰাজীত লিখা বন্ধ কৰিবলৈ চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা লৈছে ? শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী): চৰকাৰে এই কথা জানে আৰু এই বিলাকত অসমীয়া ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ বিভিন্ন ভাবে লিখা লিখি কৰি থকা হৈছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : চৰকাৰৰ পৰিভাষাৰ শব্দ বিলাক যে ভুল এই কথা চৰকাৰে জানেনে ?

শ্ৰীশৰ্ত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী): অধ্যক্ষ মহোদয়, বিশেষজ্ঞ সকলৰ অভিমত গ্ৰহন নকৰিলে চৰকাৰ পক্ষৰ পৰা অসুবিধা আছে।

গ্ৰীদুনাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : গোটেই প্ৰশাসনীয় পৰিভাষাৰ শব্দ বিলাক যে ভুল এইটো কথা চৰকাৰে জানেনে নাজানে ?

শ্রীশৰত চন্দ্র সিংহ (মুখামন্ত্রী): এতিয়ালৈকে ব্যক্তিগত ভাবে মই নাজানো।
কিবা তেনেকুেৱা কথা থাকিলে মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে দৃষ্টি আক্ষ্রণ
কৰিব পাৰে।

শ্ৰীজালালুদিন আহমেদ: প্ৰশাসনীয় পৰিভাষাত আছে 'উপপতি সমাহৰ্ভা'।
এই শব্দটো ডিচকভাৰ কৰানে ইনভেনচন কৰা, নাই এই শব্দটো আগৰে প্ৰাই
অসমীয়া ভাষাত আছে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) এই শব্দটো ডিচক্ভাৰ কৰাও নহয় আৰু ইনভেনচন কৰাও নহয়, এই শব্দটো নতুনকৈ নিৰ্মান কৰা হৈছে।

শ্রীধীলাকান্ত দাস: অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত প্রশাসনীয় ভাষা প্রয়োগ কৰিবলৈ মহকুমা পর্যায়ত আৰু জিলা পর্যায়ত নির্দেশ দিয়া হৈছিল। এই নির্দেশ মতে মহকুমা আৰু জিলা পর্যায়ত বিভিন্ন জ্ঞফিচ বিলাকত অসমীয়া ভাষাৰে জন সাধাৰণৰ লগত চিঠি প্র জ্ঞাদান প্রদান কৰিবলৈ দিয়া হৈছিল। কিন্তু এই দৰে যে অসমীয়া ভাষাত জ্ঞাদান প্রদান কৰা হোৱা নাই এই কথা চৰকাৰে জানেনে গু

শ্রীশবত চন্দ্র সিংহ (মুখ্যমন্ত্রী) ঃ এইটো প্রশ্নব উত্তব মই দিছোগ্নেই। চিঠি
প্র লিখিবলৈ যি বিলাক যত্ত্ব পাতি দিয়া হৈছে সেই বিলাকত দ্রুত গাতত
লিখাত কিছু অসুবিধা আছে। প্রশুপরা গত ভাবে যিবিলাক অসুবিধা, সেই
অসুবিধাই বহুতো অগ্রগতিত বাধার সৃষ্টি করে। গতিকে সেই বাধা দুর
ক্রিবলৈ চরকারে চেণ্টা করি আছে।

শ্রীগুনেন্দ্র পণ্ডিত : প্রশাসনীয় পৰিভাষা প্রস্তুত কৰাৰ কাৰণে যিখন কমিটি আছে সেই কমিটিখন চৰকাৰে পুনৰ গঠন কৰিব নোৱাৰেনে যাতে এই কমিটিখনে যাতে শব্দ বিলাক নতুনকৈ, সহজ সৰল আৰু সহজে বোধগমা হোৱাকৈ প্রস্তুত কৰিব পাৰে ?

প্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ পৰিভাষাৰ শব্দ বিলাক শ্ৰুতিমধূৰ আৰু ৰস মধুৰ । অলপমান চেণ্টা কৰিলেই তাৰ পৰা ৰস সংগ্ৰহ কৰিব পাৰি ।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদঃ পৰিভাষা প্ৰস্তুত কৰোতে ভাৰ শব্দবিলাক যাতে সৰল, সহজ হয় তালৈ লক্ষ্য ৰাখিব লাগে। ইংৰাজীৰ ভাষাৰ কিছুমান শব্দ মাতৃ ভাষাৰ নিচিনাকৈ ব্যৱহাৰ হৈ আছে। যেনে 'অফিচ'। এনেকুৱা বিলাক শব্দৰ বেলেগ পৰিভাষ। নকৰাকৈ ৰাখিব নোৱাৰিনে ?

শ্রীশৰত চক্র সিংহ (মুখ্যমন্ত্রী): এই পৰিভাষা কেৱল আমাৰ কাৰণেই কৰা নাই। এই পৰিভাষাৰ শব্দ বিলাকত আমাৰ অসুবিধা হৈছে যদিও আমাৰ নাটি পুটিৰ দিনত একো অসুবিধা নহয়।

শ্রীলক্ষী কাত শইকীয়া : মন্ত্রী সকলৰ অফিচত যি লিখা লিখি কৰা হয় সেই বিলাকৰ কাৰণে অসমীয়া মুদ্রা লেখক আৰু যন্ত্র লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ? শ্রীশৰত চন্দ্র সিংহ (মুখ্যমন্ত্রী) : মই দুখেৰে কব খোজো যে কিছুমান ক্ষেত্রত এই মুদ্রা লেখক আছে আৰু কিছুমানত নাই। অসমীয়া ভাষাতেই এই বিলাক কৰিবলৈ চেট্টা কৰা হৈছে যদিও, ইয়াৰ গতি কিছু মণ্ঠৰ হৈছে।

বিঃ গড়কাপ্তানী পথৰ কাম

क व्यक्तिमा व्यक्ति हुन हुन व्यक्ति । असीवा व्य

শ্ৰীঅযোধ্যাৰাম দাসে সুধিছে:

🗫 । মাননীয় গড়কাণ্ডানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে —

- (ক) অভয়াপুৰী সমষ্টিৰ বড়ীগাওঁ মেৰেৰচৰ পথটোৰ কাম কেতিয়াৰ পৰা আৰম্ভ কৰা হৈছে আৰু আজিলৈকে পথটোৰ কাম সম্পূৰ্ণ হৈ নুঠাৰ কাৰণ কি ?
- (খ) অভয়াপুৰীৰ পৰা হৰিপুৰ, আমগুৰি হৈ লতিবাৰীলৈ বৰঘোলাৰপৰা খুটাপাৰা কীৰ্ত্তনপাৰা, মোতৰামোনা হৈ চাকলালৈ ডমুৰীয়াৰ পৰা খুটাপাৰালৈ আৰু বড়ীগাওঁৰ পৰা আমগুৰিহৈ কাছাৰী পেটিলৈ এই চাৰিটা পথৰ কাম হাতত লৈ এই বৃহৎ অঞ্চলটোক কিঞ্চ পৰিমাণে হলেও যোগাযোগৰ সুবিধা কৰি দিবনে ?
- (গ) উত্তৰ শালমৰা বৰঘোলা পথটোৰ কাম আজিলৈকে সম্পূৰ্ণ হৈ নুঠাৰ কাৰণ কি ?
- (ঘ) উক্ত কাম সম্পূৰ্ণ হৈ নুঠালৈকে বামুণী নদীৰ ওপৰত আৰু সোণাখুলী প্ৰাইমেৰী ক্ষলৰ পূবত থকা এটি নলাৰ ওপৰত দুখন দলং দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি এই অঞ্চলৰ ৰাইজৰ যাতায়ত্ব সুবিধা কৰি দিবনে ?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (গড়কাণ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

- ৮২। (ক) অভয়াপুৰী সম্ভিট্র বড়ীগাওঁ মেবেৰচৰ প্রটো ২:১০ কিলোমিটাবৰ কাম ৪র্থ প্রবিকল্পনাত হাতত লোৱা হৈছে। বর্ত্তমান শতকৰা ৯০ ভাগ কাম শেষ হৈছে আৰু বাকী ১০ ভাগ চলিত বছৰতে শেষ হব বুলি আশা কৰা হৈছে।
- (খ)—আৰ্থিক অনাটনৰ বাবে এই পথকেইটা ৪ৰ্থ পৰিকল্পনাত লোৱা নহল। ভৱিষ্যতে লোৱাৰ চেণ্টা কৰা হব।
- (গ)—উত্তৰ শালমাৰা বৰ্ঘোলা পথৰ ৩ কিলোমিটাৰ ৪ৰ্থ পৰিকল্পনাত হাতত লোৱা হয় আৰু এই পথৰ বৰ্ত্তমানলৈকে শতকৰা ৯০ ভাগ কাম শেষ হৈছে। বাকী ১০ ভাগ চলিত বছৰতে শেষ হব বুলি আশা কৰা হৈছে।
- (ঘ)—উত্তৰ শালমাৰা বৰঘোলা পথৰ ৪থঁ পৰিকল্পনাত লোৱা ৩ কিলো মিটাৰৰ ভিতৰৰ বামুণী নদী আৰু সোণাখুলী প্ৰাইমেৰী কুলৰ পূবত থকানলাটো পৰা নাই। গতিকে ৪থঁ পৰিকল্পনাত এই দলং বিলাক নিম্মাণৰ প্ৰশ্ন নুঠে।

Shri Ayodhyaram Das ঃ মন্ত্রী মহোদয়ে 'ক' আৰু 'গ' প্রশ্ন উত্তর দিব পৰা নাই। ইয়াত কোৱা হৈছে যে মুঠতে কি কি ক্ষেত্রত কিমান টকা ধৰা হৈছে ? Dr. Lutfur Rahman, : (Minister P.W.D.) The abstract of cost of the road from Burigaon, to Mererchar is as below:

(A) Formation (earth work) - Rs. 37,360.00

(B) Collection of gravel - Rs. 10,345.00

(C) Bridge and Culverts - Rs. 109,860.00

(D) Miscellaneous -Rs. 2,114.00

(E) Land acquisitoin -Rs. 10,500.06

Additional; 3%

contingency -Rs. 8,505.00

Total - Rs. 178, 684.00

say Rs. 1,79,000.00

(Rupees one lakh seventynine thousand only)

Indisposed Starred Question of 11,6.73

Mr. Speaker: Order, order, The Question Hour is over.

বিঃ চিলিং আইন

শ্রীনগেন বৰুৱাই সুধিছে:

*৮৩। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

- (ক) এতিয়ালৈকে চাহ বাগিছাৰ আৰু অন্যান্য সুত্ৰৰ পৰা চিলিং আইনৰ মতে চৰকাৰে মাটি কিমান বিঘা পালে ?
- (খ) গোলাঘাট অঞ্লত চাহ বাগিছাৰ পৰা কিমান মাটি চৰকাৰে পাইছে ?

শ্ৰীপৰমা নন্দ গগৈ (ৰাজহ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে !

৮৩। (ক) – চাহ বাগিছাৰ ৭২,৪২১ বিঘা মা**টিকে লৈ** এতিয়ালৈকে মুঠ ২,৭০,৮৪৫ বিঘা মাটি চিলিং আইন মতে অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে।

(খ)—গোলাঘাট মহকুমাৰ চাহ বাগিছাৰ মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা সম্পৰ্কত হোৱা চিলিং যোকৰ্দ্বাবোৰ এতিয়াও চূড়ান্ত সিদ্ধান্ত হোৱা নাই।

Re: Creation of Abhayapuri Subdivision

Shri Ayodhya Ram Das asked:

- *84. Will the Chief Minister be pleased to state-
- (a) Whether the Government received representation for creation of Adhayapuri Subdivision with headquarters at Abhayapuri in Goalpara District?
- (b) Whether it is a fact that D. C.C., Goalpara adopted unanimous resolution in its annual session and executive Committee meeting for the same and placed before the Government for consideration?
- (c) Whether it is a fact that the D: C., Goalpara and the Commissioner, Plains Division submitted proposal for creation of Abhayapuri Subdivision with Abhayapuri as its head-quarters taking into account the administrative inconveniences in the District?
- (d) If answer to (a), (b) & (c) is in the affirmative, what step has taken so far in this regard?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied: 84. (a)—Yes.

- (b)—Yes.
- (c)—Yes.
- (d)—The matter is under examination,

Re: North-Eastern Council

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked:

*85 Will the Chief Misister be pleased to state -

- (a) What is the extent of financial and other benefits so far derived by the State through the North-Eastern Council?
- (b) Whether the hitherto centrally sponsored schemes will be channelised through the North-Eastern Council?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied:

- 85. (a)—The Council has not yet taken final decision about the schemes submitted by the Assam Government. Hence no benefit has been derived so far.
- (b)—There is no indication like that at the present moment.

Re: Clay for Potteries

ice Whether it is a fact that

Shri Ayodhya Ram Das, asked:

- *86. Will the Minister, Industries be pleased to state—
- (a) Whether it is a fact that sufficiently suitable clay for potteries have been discovered by the experts of A.I.D.C. near Abhayapuri?
- (b) Whether the Government is contemplating to take up pottery scheme under public sector to utilise those raw materials?

Shri Mahammad Idris (Minister, Industries) replied: 86. (a)—No.

(b)—Does not arise in view of reply to (a) above.

Re: North-Eastern Council

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked:

*87. Will the Chief Minister be pleased to state -

- (a) Whether the Secretariat of the North-Eastern Council has started functioning?
- (b) If so, since when and where it has been started?
- (c) Who are the officials of the Secretariat?
- (b) How many persons of the Secretariat are from the State of Assam and in what grade?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied: 87. (a) -Yes.

- (b)—Since 7th November, 1972 at shillong.
- (c) & (d)—The Secretary of the North-Eastern Council has been requested to let the State Government know the present position in this respect.

According to the information available with the Government, the following are the officials:—

- (i) Shri D. K. Bbattacharyya, I. A. S., Secretary;
- (ii) Shri B. S, Sarma, I. A. S. on deputation. from Assam as Planning Adviser.
- (iii) Shri T. P. Khound as Public Relations officer (from Arunachal).
- (iv) Shri A. C. Bordoloi as Assistant Secretary (from Arunachal).
- (v) The Inspector General of Assam Rifles as Ex-officio Security Adviser.

বিঃ অভয়াপুৰী থানাত হোৱা ডকাইতি

শ্ৰীৰ্ঘোধ্যা ৰাম দাসে সুধিছে:

- *৮৮। মাননীয় গৃহমন্ত্রী মহোদয়ে অনূগ্রহ কৰি জন।বনে—
- (ক) অভয়।পুৰী থানাত যোৱা আথিক বছৰত কিমানটা ডকাইটি হৈছে আৰু এই ডকাইটিবোৰ কিমান দিনৰ ভিতৰত হৈছে ?
- (খ) এই ডকাইটি সংক্ৰান্তত এতিয়ালৈকে কিমান জনক গেণ্তাৰ কৰা হৈছে ?
- (গ) যি সকল লোকক গেণ্ডাৰ কৰা হৈছে তেওঁলোক প্ৰকৃততে ডকাইটিত লিণ্ড থকা লোক হয়নে নাইবা অতীতত তেওঁলোকৰ নাম থানাৰ দাগীৰ ডালিকাড আছেনে?
- (ঘ) যদি নহয় বা নাই, তেভে কি সুত্ৰত তেওঁলোকক গেণতাৰ কৰা হ'ল ? শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (গৃহ বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

৮৮। (ক)—যোৱা আথিক বছৰত মুঠতে ১০ টা ডকাইটি হৈছে। এই ডকাইটি-বোৰ ১৯৭২ চনৰ এপ্ৰিল, মে, জুন, আগষ্ট আৰু নবেম্বৰ আৰু ১৯৭৩ চনৰ জানুৱাৰী আৰু ফেবুঢ়ৱাৰী মাহত ঘটে।

- (খ)—মুঠতে ৬০ জনক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছে।
- (গ)—এই আটক কৰা লোক সকলৰ কিছুমান লোক প্ৰত্যক্ষ ভাৱে ডকাইটিত জড়িত থকা বুলি অভিযোগ আছে আৰু বাকীবোৰক সন্দেহত আটক কৰা হয়।
  কিন্তু সিহঁত দাগীৰ তালিকাত নাই।
- (ঘ)—কিছু সংখক লোকক ফৰিয়াদীয়ে চিনাক্ত কৰাৰ পিছত আৰু কিছু সংখ্যক লোক দাগীৰ লগত যোগা-যোগ থকাতো প্ৰকাশ পোৱাত আটক কৰি ৰখা হৈছে।

Re: Plains Tribal Council

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked:

- *89. Will the Chief Minister be pleased to state—
- (a) Whether it is a fact that the Plains Tribal Council of Assam has demanded a separate State in the name of "UDAYACHAL"?
- (b) If so, what is the reaction of the State Government to this move of Plains Tribal Council?

- (c)—Who are the leaders of the movement?

  Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied:

  19. (a)—Yes.
- (b)—Government do not subscribe to the views of the Plains
  Tribal Council, Assam.
- (c)—As per information received by Government the following are the Office bearers of the Central Committee of the Plains Tribal Council of Assam which organisation is agitating for a separate "UDAYACHAL" state.
- 1. Shri Birochan Dolly, B. Sc., B.L-President.
- 2. Shri Samar Brhama Chaudhury, B.A., -Vice-president.
- 3. Shri Charan Narzary M.A., B.L. (M. L. A.)—General Secretary,
- 4. Shri Panchanan Brahma Organising Secretary,
- 5. Shri Prosenjit Barhma-Member,
- 6' Shri Jogendra Basumatari Member,
- 7. Thaneswar Narzary-Member,
- 8. Shri Mangal Chandi Brahma-Member,
- 9. Shri Dhanapati Uzir-Member,
- 10. Shri Padma Lochan Brahma-Member,
- 11. Shri Kamal Chandi Basumatary-Member,
- 12. Shri Ajit Basumatary—Member,
- 13. Shri Rupparayan Musahari—Member.

Re: Existence of Firm

- *90. Will the Minister, Industries be plesed to state-
- (a) Whether there exist any firm named M/S. Dipi Soap Factory and M/S. Aruna Soap Factory at Gauhati?
- (b) If not, whether it is a fact that quota of Mutton Tallow were given in the name of the firms by the State Trading Corporation?

Shri Mahammad Idris (Minister Industries) replied;
90. (a)—No.

(b)—Yes.

বি : উদ্যোগ পাম

- 🍅 ৯১। মাননীয় উদ্যোগ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জন।বনে—
- ক) অসমৰ বিভিন্ন অঞ্লত চৰকাৰে স্থাপন কৰা কিমান খন উদ্যোগ পাম আছে আৰু এইবোৰ স্থাপন কৰোতে কিমান টকা খৰচ কৰা হৈছে গ
- খ) এইবোৰত এতিয়ালৈকে কিমান আৰু কেনে ধৰণৰ উদ্যোগ স্থাপিত হৈছে ?
- গ) গোলাঘাট উদ্যোগ পামত কি উদ্যোগ আছে ৽

শ্রীমহতমদ ইদ্রিছ (উদ্যোগ মন্ত্রী) য়ে উত্তৰ দিছে:

- ৯১। (ক)—অসমৰ বিভিন্ন অঞ্জত চৰকাৰে ৮ খন উদ্যোগ পাম স্থাপন কৰিছে আৰু ৩১।৩।৭৩ তাৰিখলৈকে এইবোৰ স্থাপন কৰোতে সকামুঠ ১১২.৫৯ লাখ টকা খৰচ কৰা হৈছে।
- (খ)—তালিকা এখন সদনৰ মেজত দাখিল ৰখা হৈছে।
- (গ)—গোলাঘাটত উদ্যোগ পাম নাই।

বি ঃ পৰিপূৰক স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ

প্ৰীমতী ৰেনুকাদেৱী বৰকটকীয়ে সুধিছে :

*৯২। মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

- (ক) ৰাজ্যৰ বিভিন্ন অঞ্লত থকা পাৰিপুৰক স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ সমূহত (Subsidised Health Centre) বছেৰেকীয়া অনুদান কিমান দিয়া হয় (ঔষধ, মেৰামতি আৰু ডাক্তৰৰ বান্চ ধৰি)?
- (খ) এই স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ সমূহৰ ঘৰ-দুৱাৰবোৰ ভাঙি যোৱাৰ কথা চৰকাৰে জানেনে ?
- যদি জানে, তেতে এই স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ সমূহ টনকিয়াল কৰিবলৈ চৰকাৰে কি वावया तिहा ?

জ্ৰীচন্ত্ৰসিং টেৰণ (স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

১২। (ক) - চৰকাৰৰ অন্দান পোৱা কোনো পৰিপূৰক স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ (Subsidised Health Centre) হিচাবে জ্ঞাত চৰকাৰৰ অনুদান পোৱা কোনো চিকিৎসা অনুষ্ঠান নাই । কিল্প পৰিপ্ৰক অনুদান প্ৰাপত চিকিৎসালয় (Subsidised dispensary) নামে জাত চিকিৎসালয় সমূহক তলত উল্লেখ কৰা অনুসাৰে সাহায্য দিয়া হয়-

- সাবসিডাইস আয় ক্রেদিক চিকিৎসালয় --51
- 31
- কবিৰাজ—মাহে ১২০ টকা ঔষধ ও যন্ত্ৰ-পাতিৰ কাৰণে ৬০০ টকা প্ৰতি বছৰে (প্ৰতি ডাক্তৰ খানা) रा
- ঘৰ মেৰামতিৰ কাৰণে—১০০ টকা প্ৰতি বছৰে (প্ৰতি ডাক্তৰ খানা) 10
- সাবসিডাইস এল্যেপ্যথিক চিকিৎস।লয়— 21
- ডাক্তৰ মাহে—১৫০ টকা 51
- ঔষধ ও যন্ত্ৰ-পাতিৰ কাৰণে—১,০০ টকা প্ৰতি বছৰে (প্ৰতি ডাক্তৰ খানা) 21
- ঘৰ মেৰামতিৰ কাৰণে -২০০ টকা (প্ৰতি বছৰে ডাক্তৰ খানা) ७।
- এই বিষয়ে চৰকাৰে কিছুমান খবৰ পাইছে, কিন্তু যি নিয়মাৱলীৰ ভিত্তিত এই চিকিৎসালয় সমূহক চৰকাৰী সাহায্য দিয়া হয় তাৰ মতে এই স্থাস্থ্য কেলুৰ দুৱাৰ সমূহ ৰাইজে তৈয়াৰ কৰি দিব লাগে আৰু তদাৰক (Managing Committee) মেৰামতি কৰি ৰাখিব লাগে।
- (গ) ওপৰত দিয়া (খ) উত্তরত প্রশ্ন নুঠে।

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, may I draw your atten-

tion to the fact that on Friday question No. 53 was kept pending because the Minister could not give correct information. Whether this question will come to-day?

Mr. Speaker: It was kept pending because the Minister wanted time, and therefore it will not come to day.

Now, next item.

Calling Attention

প্রীজগদীশ চন্দ্র দাস : অধ্যক্ষ মহোদয়, মই অসম বিধান সভাৰ প্রক্রিয়া আৰু নিয়মাৱয়ীৰ ৫৪ নং নিয়ম অনুসৰি ১৯৭৩ চনৰ ৬মে তাৰিখৰ দৈনিক অসম কাকতত প্রকাশিত ''পুছিটকৰ খাদ্য আঁচনিৰ নামত লাখ লাখ টকা অপচয়ৰ আশংকা'' শীষ্কি বাতৰিটোলৈ মুখ্যমন্ত্রীৰ মনোযোগ আকর্ষণ কৰিলো।

Shri Syed Ahmed Ali: Sir, this call attention notice has been given in the name of the Chief Minister. But it is dealt with by the Community Development Department which portfolio I hold. Therefore I may be permitted to give the reply.

পূতিট প্রয়োগ আঁচনি (এপ্লাইদ নিউট্টিচন প্রগেম) এটা শিক্ষা মূলক আৰু উৎপাদনমূলক আঁচনি। এই আঁচনি কার্য্যকরী করাত পশুপালন বিভাগ, কৃষি বিভাগ, মীন বিভাগ, শিক্ষা বিভাগ, স্বাস্থ্য আৰু পরিয়াল পরিকল্পনা বিভাগ, পঞ্চায়ত আৰু সমূহীয়া উন্নয়ন বিভাগে সহযোগ করে। কেন্দ্রীয় চরকারেও প্রতি বছরত এই আঁচনির বাবে প্রতিটো উন্নয়ন খণ্ডকে মুঠ ৩৪ হাজার টকাকৈ দিয়ে। ইউনিচে ফেও সার আৰু মুগীর কণীর উমনি দিয়া যন্ত্র আৰু কৃষি আৰু ও অন্যান্য কামর বাবে বিনামূলীয়া আহিলা - পাতি আদির যোগান ধরে। বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাই কারীকরি জানর যোগান ধরে। এই আঁচনির কার্য্যকাল ৫ বছর। আরুশ্যক অনুযান্ধী কার্য্যকাল বঢ়াই দিয়া হয়। বর্ত্তমানে এই আঁচনি অসমত ৩৬ টা উন্নয়ণ খণ্ডত কার্য্যকরী হৈ আছে। কাকপথার উন্নয়ণ খণ্ডত এই কেইটার ভিতররে এটা।

দৈনিক অসমৰ ৬মে তাৰিখে ওলোৱা 'পুচ্টিকৰ খাদ্য আঁচনিৰ নামত লাখ লাখ টকা অপচয়ৰ আশংকা' শীষ্ঠ বাতৰি সম্পর্কে ১৪।৫।৭৩ তাৰিখে ডিব্রুগড় জিলাৰ উপায়ুক্তলৈ অনুসন্ধানৰ কাৰণে পঠোৱা হয়। এই সম্পর্কে ডিব্রুগড় মহকুমা পৰিকল্প। বিষয়াই অনুসন্ধান কৰি উপায়ুক্তৰ হৈ আমালৈ ৰিপট পঠিয়াইছে এই ৰিপট্ৰ পৰা এইদৰে জনা যায়।

১৯৭৩ চনৰ ৬মে তাৰিখে '' দৈনিক অসমৰ শেষ পৃষ্ঠাত পৃষ্ঠিকৰ খাদ্য অঁ।চনিৰ নামত লাখ লাখ টকা অপচয়ৰ আশংকা'' শিতানেৰে নিজ। বাত্ৰি দিওঁতাই এটা বাতৰি পৰিশেন কৰিছে | উক্ত বাতৰিত শংকৰদেৱ বিদ্যালয় আৰু কাচিজান বিদ্যালয়ৰ কেন্দ্ৰৰ কথা বিশেষকৈ উল্লেখ কৰিছে। পাঁচ বছৰ কাৰ্য্যকালৰ ভিতৰত মুৰতে ৮০ টা ব্যক্তিগত আৰু ১০ টা সমূহীয়া কুকুৰা পাম খুলিব লাগে। প্রথম বছৰত উক্ত বাক্তি সকলক কুকুৰা পাম চলোৱাৰ বাবদ শিক্ষা আদি দিয়াৰ কাৰণে কটোৱা হয়। বাকী কেইবছৰত পৰ্যায়ক্ৰমে কুকুৰা পাম বিলাক গঠণ কৰা হয়। সমুহীয়া কুকুৰা পাম বোৰ যুৱক সংঘ বা তেনেকুৱা ৰাজহুৱা অনুস্ঠানৰ দাৰা পৰিচালিত হব লাগে। তদুপৰি সংঘ বা ৰাজহৱা অনুষ্ঠানৰ দাৰা পৰিচালিত ২০ খন সমূহীয়া ফলমূলৰ বাগান প্ৰতিস্থা কৰিব লাগে । ব্যক্তিগত পামৰ প্ৰতিখনৰ বাবে ২০ টা আৰু সামূহীক পাম প্ৰতিখনৰ বাবে ১০০ জনী কুকুৰা থাকিব লাগে। ব্যক্তিগত পামৰ প্ৰতিখনৰ বাবে ১৮ জনী মাইকী কুকুৰা আৰু ২টা মতা কুকুৰা আৰু সামুহীক পাম প্ৰতিখন ৯০ জনী মাইকী কুকুৰা আৰু ১০ টা মতা কুকুৰাৰ দ্বাৰা আৰম্ভ কৰা হয়। শংকৰ দেৱ বিদ্যালয় কেন্দ্ৰৰ বাবে তিনিজন লোকৰ নাম শ্রীমূলীন গগৈ, শ্রীহৰেন্দ্র মৰাণ আৰু শ্রীপুতুল গগৈক ব্যক্তিগত কুকুৰাৰ পাম কৰিবলৈ দিয়া হৈছে। ইয়াৰে প্ৰথম দুজনক কুকুৰা দিয়া হৈছে। তৃতীয়জনৰ কুকুৰা ঘৰ বৰ্তমানেহে সজা হৈছে। ঘৰদুৱাৰ সম্পূৰ্ণ হলেই কুকুৰা দিয়া হব। আঞ্লিক পঞ্চায়তে যতে সুবিধা বলি ভাবে তেনেকুৱা অনুস্থানক যেনে ফুল, যুবক মণ্ডল বা মহিলা মণ্ডল আদি সমূহীয়। অনুস্থানক এইবোৰ চল।বলৈ দিয়া হয়।

ক্কপথাৰ আঞ্চলিক পঞায়তৰ ভিতৰত তলত লিখা ঠাইবোৰত সামূ-হীক ক্কুৰা পাম খোলা হৈছে |.... ... ১। উন্নয়ন খণ্ডৰ পশু চিকিৎসালয়ৰ চৌহদত কাকপথাৰ আঞ্চলিক

পঞায়তৰ নামত।

- ২। উন্নয়ন খণ্ডৰ পশু চিকিৎসালয়ৰ চৌহদত।
- ৩। কাচিজান যুৱক সংঘ।
  - ৪। কঠালগুৰি যব সংঘ।
  - ে নবীদুৰ ঘুব সংঘ'।
  - ৬। সৰুদি বাক যব সং।
  - ৭৷ কাকপথাৰ কাৰ্য্যকৰী সমিতি।
  - ৮। নৱজ্যোতি যুব সংঘ।
  - ৯। লাচুম যুব সংঘ।
- ১০। বৰপথাৰ।

ইয়াৰ ভিতৰতে ১৷ আৰু ২৷ নং ত উল্লেখ কৰা পাম দুখন উল্লয়ন খণ্ডৰ পশুচিকিৎসালয়ৰ চৌহদত ৰখাৰ প্ৰধান কাৰণ হল যে কাকপথাৰ আঞ্চলিক পঞ্রতৰ ম.ত উক্ত পাম দুখন তাত থাবিলে প্রদর্শণৰ স্বিধা হয় আৰু পশু চিকিৎসকসকলৰ পোণপতীয়া তত্ত্বাবধান্ত থাকে। তদুপৰি পুণ্টিকৰ আঁচিনি মতে শতকৰা ৫০ ভাগ কণীহে লৰা-ছোৱালীক খুৱাবৰ কাৰণে দিব লাগে। বাকী কণা ইউনিচেফে দিয়া কণী উমনি দিয়া যন্ত্ৰত পোৱালী জন্মোৱাৰ কাৰণে ব্যৱহাৰ কৰা হয় ৷ এই কণীৰ পৰা পোৱালী বিলাক বিভিন্ন গোটবোৰক দিয়া হয়। কিন্তু কাকপথাৰ উন্নয়ন খণ্ডলৈ এতিয়ালৈকে কণীও উমনি দিয়া যন্ত্ৰ ইউনিচেফৰ পৰা পোৱা হোৱা নাই ৷ এই যন্ত্ৰ বিশ্ব সংভাটোৱে বিনা-মূলীয়াকৈ দিয়ে। পশুপালন বিভাগে নির্দেশ দিছে যে ডিব্ৰুগড় খনিকৰ পামলৈ কণী উমাবলৈ লৈ যাব লাগে। উল্লয়ন খণ্ডৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয়ৰ পাম দুখনে আৰম্ভণীৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে মুঠতে ৫৪৬ টা কণী চেলেংখ।ৰ এল পি, ক্ষুলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক খুৱাবৰ কাৰণে দিছে। আৰু ৩৬২০ টা কণী বিক্লী কৰি মুঠ ৯০৫ টকা আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ পূজীত জমা দিছে। এই পুজি পিচত এই গোট দুটাৰ সম্পূসাৰণ আৰু পৰিচালনাৰ বাবে খৰছ কৰা হবা

ব্যক্তিগত পামলৈ দুটাকৈ মতা আৰু ১৮ জনী মাইকী কুকুৰা দিয়াৰ

ব্যৱস্থা আছে। কিন্ত শ্ৰীমূণীন গগৈক দিয়া কুকুৰাৰ ভিতৰত ৭টা মতা কুকুৰা ওলায়। পশু চিকিৎসকৰ মতে কৃকুৰা পোৱালীবোৰ ৩ মাহ বয়স হওঁতেই দিয়া হয়। এনে বয়সত মতা মাইকীৰ চিনাকী পোৱা টান। এই কুক্ৰা বিলাক ডিব্ৰুগড় খনিকৰ পাম বা পশু পালন বিভাগে মনোনিত কৰা লোকৰ পৰা অনা হয় । এনেকৈ ব্যক্তিগত লোকক দিয়া পোৱালীবোৰৰ মাজত মতা মৰ্গীৰ সংখ্যা বেছি ওলায়। আৰু কেতিয়াবা আটাই খিনি মাইকীও হয়। বেছিকৈ ওলোৱা মতা মূৰ্ণীৰবোৰ বিক্ৰী কৰি টকা খিনি উন্নয়ন খণ্ডত জমা দিলে উন্মন খণ্ডই মাইকী কুকুৰা আনি দিয়ে। কিন্তু শ্ৰীমণীন গগৈৰ ক্ষেত্ৰত তেখেতে টকা জমা দিয়া নাছিল। মতা কুকুৰা ৫টা বিক্ৰী কৰি নিজৰ ঘৰতে বিলাতি মুৰ্গীৰ কণী দেশীয় মুৰ্গীৰ দাৰা উমনি দি পোৱালী উলিয়ায়। কণী আটাইবোৰ নিয়মমতে বিদ্যালয়তে যোগোৱা হৈছে। উৎপাদন হোৱাসমূহ কণীৰ ৫০ ভাগ বিদ্যালয়ক দিব লাগে। পালক সকলে দিয়া হিচাৰমতে উক্ত কণীবোৰ বিতৰণ কৰা হয়। গতিকে পালকসকলে যিমান সংখ্যক কণীৰ হিচাব দিয়ে তাৰ আধা সংখ্যক কণী বিদ্যালয়বোৰলৈ নিয়া হয় । বাতৰিত প্ৰকাশ হোৱা খণ্ড উন্নয়ন বিষয়।ই ৭টা মতা কুকুৰা বিজ্ঞী কৰি দেশী কুকুৰা কিনাৰ প্ৰামৰ্শ দিয়াৰ কথা আধা সঁচা নহয়। এীমুণীন গগৈক পত চিকিৎস্কে কৈছিল যে টো মতা কুকুৰা বিক্লী কৰি টকা খিনি জমা দিলে মতা কুকুৰা পৰিবৰ্তে মাইকী কুকুৰা ৫ জনী পশু চিকিৎসকে আনি দিব। কিন্তু শ্ৰীমূণীন গগৈয়ে টকা জমা নিদিলে আৰু দেশী কুকুৰা দাৰা উমনি দি পোৱালী উলিয়াই লয় । শংকৰ দেৱ বিদ্যালয়ক আৰম্ভণীৰে পৰা এতিয়ালৈকে ২৮৩ টা কণী যোগান ধৰা হৈছে। গতিকে এটা কণীও যোগান নধৰা বুলি কোৱা কথাটো সচাঁ নহয়।

আচঁনিমতে সাম্হিক আৰু ব্যক্তিগত পামবোৰৰ প্ৰথম বছৰত শৃতকৰা ১০০ ভাগ, দিতীয় বছৰত ৭৫ ভাগ, তৃতীয় বছৰত ৫০ ভাগ আৰু ৪থ বছৰত ২৫ ভাগ আৰু কুকুৰাৰ দানা বিনা মুলীয়াকৈ যোগান ধৰাৰ ব্যৱস্থা আছে। আৰু সকলো পামতে সময়মতে পশু পালন বিভাগে যোগান ধৰি আছে। এই দানা বোৰ মাছ. চুন খলিহৈ, মাকৈ আদিৰ দাৰা প্ৰস্তুত কৰে।

> পামবোৰত কিছু সংখ্যক কুকুৰা মুৰুগতো সচা ; প্ৰতিষেধক চিতা

যি ফামৰি পৰা পোৱালীবোৰ অনা হয় ভাতেই দি দিয়ে। আচঁনিন্তে
কুকুৰা পালকে নিজেই দিতীয় বছৰৰ পৰা ক্ৰমে ২৫ ভাগ, ৫০ ভাগ আৰু
৭৫ ভাগ আহাৰ কিনিব লাগে বা মুলা জমা দিলেও উল্যন খণ্ডৰ কৰ্ত্পক্ষই
আনি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে। কিন্তু কোনো কুকুৰা পালকে দানাৰ বাবে মূলা
জমা দিবলৈ মান্তি নহয় আৰু ঘৰুৱা আহাৰ খুওৱাৰ ফলত উৎপাদন কম
হোৱাটো খাভাবিক।

ইউনিচেফে দিবলগীয়া যন্ত্ৰ চালিত পানীকল বে৷ৰ এতিয়ালৈকে যোগান ধৰা নাই। গতিকে সাধাৰণ নদীকল বহুৱাই পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। ইউনিচেফৰ পৰা যৱচালিত পানীকল আহিলেই সেইবোৰ বহুৱাৰ ব্যৱস্থা ৰখা হৈছে। নলী নাদবোৰ বেয়া হোৱা মাত্ৰেই উন্নয়ন খণ্ডৰ ফালৰ পৰা মেৰামতি কৰি দিয়া হৈছে। বৰ্তমান কোনো কেন্দ্ৰতে নলী নাদ (টিউব ওৱেল) বেয়াহৈ ব্যৱহাৰৰ অনুপ্যোগী হৈ পৰি থকা নাই । বৰ্তুমানে চেলেং-ভৰি বিদ্যালয়, ৰবৰ ভৰি, শংকৰদেৱ বিদ্যালয়, বীনাগানী, কাচিজান, সৰু দিৰাক, কঠালগুৰি, কপাহতলি, নৱজোতি যেগেলা, বৰ ধাদুং আৰু বাহনী বিদ্যালয়ৰ চৌহদত সমূহীয়া ফলমূলৰ বাগিছা পতা হৈছে। বাকী আঠখন বিদ্যালয়ত বেৰা আদি দিয়াৰ কাম কৰা হৈছে । ফলমূলৰ গছ ৰোৱা হৈছে । আগতে কোৱা ১২ খন সমূহীয়া বাগানত মাটি কঠাল, কল অসমীয়া নেমু, আমলখি, নাচপতি, মধুৰীআম, আম, নাৰিকল, কুহিয়াৰ আদি ৰোৱা हिर्छ। जान वाहिरन७ वक्षाकवि, कूनकवि, अनकवि शाला भाक, जानू विनाही, মটৰ, গোমধান আদিৰ খেতি কৰা হৈছে। আৰু লৰা ছোৱালীক খুওৱা হৈছে। বাগিছৰি ভিতৰত হোৱা জংগলবোৰ আৱশ্যক অনুযায়ী সময় মতে চফা কৰা নিয়ম । পুণ্টিকৰ আচঁনিমতে ক্ষুৱৰ লৰা ছোৱালীবোৰে পৰিস্তমৰ মহাদাৰ বিষয়ক শিক্ষা লাভ কৰিব পাৰে আৰু এইটোৰ গাওঁৰ ভিৰৰত প্ৰচাৰ কৰিব লাগে। যুৱক সংঘই বা অন্যান্য সমূহীয়া অনুভানে এনেধৰণৰ বাগিছা চলালে জংঘল আদি নিজে নিজে চফা কৰিব লাগে। কিন্তু যুৱক সংঘ বা তেনে কোনো অনুস্থানে যদি এনেধৰণৰ কামবোৰ কৰে তাৰবাবে কোনো পৰিশ্ৰমিক দাবী কৰিলে তাক পূৰণ কৰা আচঁনিমতে সভৱ নহয়। ধৰানিচিং বিদ্যালয়ৰ বাহিৰে ৰাকী ১৯খন বিদ্যালয়তে গৰু ছাগলী

সোমাব নোৱাৰা লোহাৰ বোৰেৰে আবৃত কৰা হৈছে। তাৰে ভিতৰত ১৭ খন গেট আদিও দিয়া হৈছে। বিহিয়া লাউপতি ধ্ৰানিচিং আদিত গেট ফিট কৰি লোৱা হোৱা নাই। সংলিম্ট বিদ্যালয় আৰু যুৱক সংঘক খণ্ড উন্নয়ণ বিষয়।ই তাগিদা দি আছে। ইয়াৰ ভিতৰত কাচিজান আৰু বীনাপানী বিদ্যালয়ে প্ৰয়োজনতকৈ বেছি মাটিত ফুল কৰ্তৃপক্ষই বেৰা দি খোজে, নিয়ম মতে প্রয়োজন দেৰ বিঘা মাটিৰ। কিন্তু বেৰ দিয়া বস্তু ২। বিঘা মাটি জোৰকৈ ষোগান ধৰা হৈছে। কাচিজান আৰু বীনাপানী কুল ৫ বিঘামানকৈ মাটি বেৰ দি লব খোজাত বেৰৰ নাটনি হয়। আৰু সেইখিনি আচঁনিমতে উল্লয়ন খণ্ডৰ পৰা পুৰাবলৈ ব্যৱস্থা ন।ই । ফুল কতুপিক্ষক ভালদৰে বুজাই বিয়া স্বংত্বও তেওঁলোকে মানি লোৱা নাই। লোহাৰ খুটিৰ ব্যৱস্থা প্ৰথমতে নথকাত জীয়া গছৰ দালৰ সহায়ত বৰৰবোৰ দিবলৈ কোৱা হৈছিল। পিছত বেৰৰ কাৰণে কণাৰ পোষ্ট চাৰিটাকৈ ৬ খন বিদ্যালয়ক যোগান ধৰা হৈছে। উক্ত চাৰিটা খুটাৰ বাবে আৰ, চি, চি পিলাৰ তৈয়াৰ কৰি। দিয়া হয়। এই বিদ্যালয় সমূহৰ ৩ খনে এই খুটাবোৰ পুতি লৈছে। বিদ্যালয় তিনিখন নৰ নাম হ'ল, (১) শংকৰদেৱ (২) চেলেংভৰি (৩) ৰভাদেৱী। বাকী ৩ খন কাচিজান, বীনাগানী আৰু কাক্যথাৰ বিদ্যালয়ে লোহাৰ খুটা কেইটা লগাই লোৱা নাই। বাকী ১৪ খন ফুলত দিবৰ কাৰণে লোহাৰ খুটা ৫৬ টা আৰু আৰু, চি, চি পিলাৰ সহ তৈয়াৰ কৰি ৰখা হৈছে আৰু অতি সোন কালে যোগাৰ ধৰা হব ৷৷ গেটত দুটাকৈ লোহাৰ খুটা দিয়ে হৈছে। লোহাৰ খুটাৰ বাবে ব্যৱস্থা আচনিতানছিল। তথ্যালৈ বন্ধ স্বাতন ক

বিদ্যালয়ৰ শিশু সকলক আহাৰ খুৱাবলৈ যিবিলাক বাচন কিনা হৈছিল সেইবোৰ সীমিত পুঞাৰ কাৰণে কম দামত কিনা হৈছিল। কাৰণ প্রতিকেন্দ্রৰ বাবে বাচনৰ বাবদ মুঠ ১০০ টকাকৈ আনুতীয়াকৈ ৰখা হৈছিল। কেৰাহীৰ আকাৰ বিভিন্ন ধৰণৰ হয়। হেতাবোৰৰ কিছুমান বেকা হৈ গৈছে। বেছিকৈ ৰাজহৱা ভাবে ব্যৱহাৰ কৰা বাবে কিছুমান বেকা হব পাৰে।

কুকুৰা ৰাখিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা কঠেৰ বাচনবোৰ পশু পালন বিভাগে যোগান ধৰে। গুৱাহটীৰ পৰা বাকচবোৰ ইমান দূৰ কঢ়িয়াই নিওতে দুই চাৰিটা বাকচ ভঙাটো অস্বাভাৱিক নহয়। কিন্তু কাকপ্থাৰ উন্নয়ন খণ্ডলৈ কোনো ভঙা বাকচ যোগান ধৰা হোৱা নাই। বস্তু বাহনি বোৰ ৰাখিবলৈ আচনিত থকা ব্যৱস্থামতে এটাকৈ আল্মাৰী আৰু এটাকৈ মিটচেফ আৰু মেজ যোগান ধৰা হৈছে।

প্ৰতি কেন্দ্ৰলৈ ৰাসায়নিক সাৰ যোগান ধৰা হয়। পলিথিন বেগত ১ কেজি আৰু ১০ কেজি ওল্পনৰ সাৰ পঠিওৱা হয়। যিহেতু দৰ্কাৰ মতে শিক্ষকৰ তত্বাৱদানত সাৰ ৰখা হয়, তেনে স্থলত লৰা ছোৱালীয়ে এইবোৰ খোৱাৰ সভাৱনা নাই । পুষ্ঠিকৰ পৰিপূৰক আঁচনিমতে কাকপথাৰ আঞ্-পঞায়তে এতিয়ালৈকে ২,৩৬,০০০ টকা পাইছে | তাবে ১,৭৫,৬৯৯'৪৪ পইচা খৰচ হৈছে। বাকী আছে ৬০,৩৫০ ৫৬ প্ৰইচা।

এই আচঁনিত মুঠতে ২ লাখ টকা অপবায় কৰা তোলা হৈছে এইটো সম্পূর্ণ ভিতিহীন।

Mr. Speaker: I would like to draw the attention of the Minister for Parliamentary Affiairs to Rule 54 of our Rules of Procedure. According to that Rule reply to Calling attention the Minister has to give a brief statement but you have given a very long statement.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister): Sir, there was reference to a paper publication and in this connection the whole scheme was critisised and that is why I had to give a long statement to cover all points.

Shri Dulal Chandra Barua: The materials that have been given by the Minister in his reply is vague and we want a discussion on it. The second second

Smti Renuka Devi Barkataki: অধ্যক্ষ মহোদ্য়, দৰ্কাৰী কথাবিলাক যিমান চটি হয় অদৰ্কাৰী কথাবিলাকৰ ষ্টেটমেন্ট তাতোকৈ বেছি দীঘল হোৱা দেখা रेशह । वर्तात छंडा है। यानावारिक नहा । विश्व वर्गायाच विषय महार

Laying of Statement of Loans raised by the A.S.E.B. during 1972-73

Shri Md. Idris Minister: Sir, I beg to lay the statement of loans raised by the Assam State Electricity Board during the financial year, 1972-73 which were guaranted by the State Government.

Shri Dulal Chandra Barua; Sir, before other items are taken up I would like to submit that we have come to know that the Government has reached an agreement with the Teachers' Association. The question is that this subject matter also involves the House and it is felt that it is incumbent on the part of the Chief Minister to apprise the House about the agreement that has been arrived at between the Government and the Teachers' Association.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): I will do it.

Announcement by the Speaker.

Mr. Speaker: There is an announcement.

The Business Advisory Committee in its sitting held on 9th June, 1973 approved the Time Table of the Demands for Grants. The copies of the Time table have already been placed on the Hon'ble Members' Table.

I hope this has the approval of the House.

(Voices-yes, yes)

Grant of Leave to the Secy A.L.A. to appear before the Pathak Commission

I have received a letter from the Secretary to the Pathak Commission with the request to obtain the leave of the House allowing the Secretary of the Assembly to appear before the Commission on 18th June, 1973 to produce the Assam Assembly Resolution adopted on 23rd September, 1972 regarding medium of instruction in the Gauhati University and Dibrugarh University.

The House do now agree to grant leave to the Secretary, Assam Legislative Assembly to appear before the Pathak Commission of Inquiry as a State witness and to produce before the Commission the Resolution adopted by the Assam Legislative Assembly on the 23rd September, 1972 regarding the medium of instruction at University level of the Gauhati University and Dibrugarh University after the Prorogation of the Budget session of the Assemly.

I think this has the approval of the House.

Shri Dulal Chandra Barua & Sir, under what rule......

Mr. Speaker: It is put for the approval of the House.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, a Judicial Commission has been constituted. How the Judiciary can interfere in the business of the Legislature in this way?

Mr. Speaker: It is not interfering. They have asked the Secretary to appear as a witness.

Shri Premadhar Bora: The resolution can be sent but the Secretary need not go.

Mr. Speaker: The resolution will be sent but it will be produced by the Secretary.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, is there any instance of this nature in the history of the Indian Parliamentary system?

Mr. Speaker: There are instances. I have asked the House for its approval. I think it has the approval of the House?

(Voices-yes, yes).

Mr. Speaker: Now, budget discussion, Mr. Giasuddin Ahmed.

General Discussion on the Budget

Shri Giasuddin Ahmed: Mr. Speaker, Sir, at the outset I must say something about the Police lathi charge on the teachers the other day, when they were offering satyagraha in support of their just demands. In this connection, I would like to observe that the Government is trying to implement certain major policies, mainly wholesale trade take over and the land reform measures; In order to implement these polices the most important need of the State at the moment is maintenence of law and order and harmony amongst the people. Keeping this important matter in view, the Government should have been cautious and should have been careful in dealing with the agitation of this nature which was launched on certain valid and legitimate demands. 1 am sorry to say, the authority has acted in a very foolish and careless manner. Well, Sir, it is true that certain reactionery forces in the State are out to create chaos and confusion in this State and to sabotage the policies of the wholesale trade takeover and the land reforms measures. Taking advantage of the just and legitimate demands of the teachers. who were launching satyagraha and taking advantage of this movement, unscrupulous elements, I mean the reactionery forces wanted to create troubles for the Government and to sabotage their major policies. That is why, the Government should have been very cautious. and the Government the teachers before the trouble should have invited and settled matter amicably by negotiation. Any-way, better late then never. If the newspapaer report is correct, some sort of aggreement has been arrived at between the teachers and the Government which is most welcome, and I hope, in future, the Government will be a little more carefule. toachers the other day, when they were

I would like to come to the Budget. The budget speech of the hon'ble Chief Minister has given only the half truth so far as the State's economy is concerned. It is not the full picture of the economy of the urban and rural population. Now, Sir, when anything is mentioned about the State's income and the per capita income of the people in general, we always miss the horrible condition of the rural population in the midst of jugglery of statisties. State income, at current prices, of 1970-71 has been shown as Rs. 751.2 crores, and the per capita income becomes Rs. 523.1 at current prices. When we make this calculation, we always overlook the overwhelming majority of our population, who are living in the countryside. We never consider the actual income that is being obtained by these 1,34 12,609 people who are living in the rural areas. The total population of this State, according to 1971 census is 1,46,11,603, out of which the urban population is only 11,98,994.

So, when we make any calculation as to the State's income and the per capita income, we must make a distinction, otherwise, we will miss the main point, the fundamental point; that must be taken into consideration while making plans for future. You will be surprised to learn I am quoting certain figures on the basis of the figures given by the department of Economics and Statistics, Government of Assam. This State's income has been calculated as I have mentioned at Rs. 751.2 crores; this total income has been calculated under different Heads, i.e., Agriculture proper tea cultivation, animal husbandry, forestry, fishery, mining, processing of tea, factory establishment, small enterprises, construction and then banking, insurance, moneylending and others such as Railways, State Transport, Commerce & Transport Communication and professional and liberal arts, government service, domestic and other services, house porperties etc. Now what is the income under Agriculture proper? That is the fundamental point I want to refer to. The income of Agriculture proper, as has been mentioned, is only Rs. 329.1 crores, out of Rs. 751.2 crores, A sum of 329.1 crores is the income derived from the Agriculture proper and the income from Agriculture proper means the income of the rural population. And what is the rural population? The rural population is 1,34'12,609. The total income of the population of 1,34,12,609 is only Rs. 329,1 crores. You divide

PERPI

53

Sir, and you get the per capita income of rural population, that is Rs. 245/- only. Rs. 245/-at ... rent prices, that is the per capita income of the rural pulation whereas the per capita income of the State whole is Rs. 523. 01P; And on this basis according. the figures supplied by the Department of Economics Statisties, Govt. of Assam we can come to the clusion that the per capita income of the urban poation is Rs. 3516.00. So that is the correct picture. I am wrong I am not responsible for this; the Depart. nt of Economics and Statistics will be responsible for s. Just see the horrible condition of the rural populan. Just see the disparity between the per capita income the urban population and the rural population. The tapita incom of the urban population is Rs. 3516/- and per capita income of the rural population is only Rs. /-, and in every budget speech in every budget during last 26 years we have been missing this fundamental nt on which depend the future of the country as a ole. Now Sir why it so happens, We have been sustomed to high sounding words of green revolution. w-a-days these words are not used. Now-a-days some er revolutionary words we have been hearing. Here have the Fourth Five Year Plan. In this Fourth Five ar Plan what we have seen? Crores and Crores of ees that have been allotted for development of agriculhas gone down the drain. It has not been utilidsed; has been misused. The overwhelming majority of the al population are illiterate; they are ignorant about

these Five Year Plans. Taking advantage of their ignorance and illiteracy the unscrupulous officers and anti-social elements, and I say this without the least fear of contradiction, these crores and crores that were allotted for agriculture has been misappropriated. This whole amount has been misappropriate by unscrupulous officers and antisocial elements and the Government have miserably failed to detect them. Here in this 'Study of Plan Achievements and Programme for 1973-74' it has been mentioned that the total outlay for 1973-74 is Rs. 194 lakhs for achievement of agricultural production and education. The achievements during 1972-73 against the above outlay are shown thus rice in 1968-69-19.11 lakh tons, in 1969-70 in 16.82 lakh tons; in 1970-71 it was 18.90 lakh So they are boasting about this production but the figure shows this is decreasing. The fundamental thing is the vield per hectre. What was the total area under rice in 1968-69. The total area under rice was about 20 lakh ectres. In 1969-70 it was about 20 lakh hectres. What is the yield per hectre that has never been mentioned in this book. So the yield per hectre has been calculated and in 1968-69 it was only 1 ton per hectre; in 1969-70 it was reduced to 0.8 and there was a slight rise in 1970-71 and it was 0.9 tons per hectre. So there is no cause for boasting on the part of the Govt. There should be a review, a thorough check up to find out the loop hole. Such a huge amount has been spent but agricultural production is decreasing and decreasing; the yield per hectre is not increasing. Then where is the credit of the Agricult

tural Department ? That is the qusetion I want to ask. If the yield per hectre is not increasing then where is the creadit of the Agriculture Department? Well, Sir, I want to discuss something about Agriculture Deptt. What are the loopholes of this Agriculture Department? For development of agriculture what we need most? Irrigation, fertiliser. seeds, implements - these are the must for agriculture. What has been done for this fertiliser? Sir, you know that Fertiliser produced in the Namrup plant by the Ministry is disributed of Food and Agriculture, Govt. of India, and it is they who distribute the fertiliser. Well, in this matter of distr ibution of fertiliser Assam gets the minimum although Assam is the producing state. Fertiliser is produced in Namrup but the whole thing is taken over by the Ministry of Food and Agriculture and the tea gardens have become the worst sufferers; tea garden managed scientifically unlike Agriculture I am quoting certain figures about this fertiliser produced in the Namrup plant. There was a letter published in the Assam Tribune dated May 31st. Here it has been mentioned "since October 1972 when the distribution of fertilisers was taken over by the Ministry Assam tea gardens were allotted 8600 tonnes of nitrogen and North Bengal tea gardens were allotted 6000 tonnes of it during the six month period from October 1972 to March 1973. Though the consultative Committee of Tea Associations which includes the Tea Associations of North Bengal also has categorically informed the Govt. that requirement of nitrogenous fertiliser for Assam tea gardens is 18,000 tonnes

and that of the North Bingal gardens 8,000 tonnes, nitrogen supplied to the North Bengal tea gardens during the above period is curiously high." Not to speak of the poor peas ants, ordinary cultivators even the tea gardens are suffering for want of fertiliser. Then again irrigation. Well. as I have mentioned in my speech during the last Session of the Assembly there is no co-ordination between the different agencies which are supposed to help the agriculturists. Different agencies like the Central Co operative Banks, the Fertiliser Corporation, the Agro-Industries Development Corporation, the Seeds Corporation-these and other agencies are functioning for the benefit of the Agriculturists but there ordination between them. When the agriculturist requires finance the Nationalised Banks do not come forward with finance in time; the agriculturist requires seeds, but the Seed Corporation does not come with proper seeds in right time even if it comes, it comes with rotten seeds. You will be surpriesd to hear, Sir, how this Seeds Corporation is functioning. They do not have many farms of their own to produce enough seeds. What they do? They call for tenders from different unscruplous traders and business men for supply of seeds. These unscrupulous traders give goods samples and when they receive order for supply of seeds they fill up the bags with bad quality seeds and put some good quality seeds at the top. In this way the Seed Corporation is supplying so called good quality improved seeds. We have heard many complaints about seeds not germinating at all or even if it does the plants

do not bear fruit. I have advised the cultivators who were supplied with seeds that do not germinate to file compensation suits against the Government. These agencies are also full of corruption. So far as Nationalised Banks are concerned, one is to submit an application, that application, would then be sent to the S.D.C., the latter in turn would sent it to the Mandal for an enquiry. What does the Mandal do. Unless and until one pays something he will not submit a favourable report. Not only that you will have to pay the Kanungoe and also the S.D.C., then and then only your application will be considered and recommended and forwarded to the Bank. The Bank officials are also not above corruption. They have got a percentage arrangement. If the loan is for Rs. 1000/-one is to pay Rs. 100/-; if it is for 5000/- then 500/-. Things are going on like this. In this way the masses have been made victims of corruption, and the Government has failed to take any action against this vicious group. For all these reasons I say these agencies haring no co-ordination amongst themselves have failed to help the agriculturists. In the budget speech of the Chief Minister there is no indication as to how the Government propose to root out corruption in the matter of helping the agriculturists who are the backbone of the nation. I would like to suggest that the whole Agriculture Department from the top to the bottom should be re-organised. Without casting any aspersion on the Agriculture Minister and without saying that I have no confidence against him. I would suggest

that the whole Agriculture Department should be revitalised even if required by reshuffling the Ministry (that is for the Chief Minister to decide). We have at the District level, one District Agriculture Officer, in the subdivision level one Subdivisional Agriculture Officer and in the block level there are Extension Officers and under them some Gram Sevaks. That is the set up of the Department, but nobody in the Agriculture Department ever come in close contact with the tillers of the soil and the man behind the plough. From time to time the Government publishes certain figures proudly saying that so many acres of land this time has been brought under cultivation. We are accustomed to hear these high sounding words but could anybody in the Department rightly give the correct figures of the land brought under cultivation. They have no figures of their own. I am a sure about it. In fact they have no touch with the people. They do some black and white jobs issuing letters and in this way they want to bring in green revolution. I mentioned earlier also in my speech during the last session that the Department should be re-organised. I will repeat it again and again until it is done. Unless you re-organise the Department you cannont do anything. There should be some Agricultu ral subdivision under one district. It may be co-terminus with a Revenue circle. One agricultural subdivision should not cover more than 50,000 people, and there should be one officer in charge of one agricultural subdivision who should be a high ranking officer; he should not be below

the rank of present Subdivisional officer and in his office everything required by the agriculturists should be available finance, seeds, fertiliser and implements etc. This Subdivision should be divided into different small circles covering not more than 500 people and there should be one gram sevak, No Gram Sevak should be recruited unless he is a graduate in Agriculture. The Gram Sevak should know every tiller of the soil; he must know every man behind the plough personally; he must know the area of the land an agriculturist possesses; he must know the climatic condition of the locality; he must know the geographical condition; he must know the condition of the soil; he must know what short of fertiliser is suitable to which land; he must see that the agriculturists get their every requisite and he must be made responsible in case of failure of crops. In the budget speech and in speeches of other leaders we hear of some natural calamities such as floods and draughts. The causes of this calamities should be studied properly and Gram Sevak should know which are areas affected by floods and draughts. And relief should be given to the people by way of irrigation when there is draught, Unless and until action is taken in the light as I have suggested we cannot do anything.

Now Sir, I come to the next point. As I have mentioned not only in agriculture in every field corruption has been the stumbling block. Money is allotted but the out turn is not there. One of my friends said that money which is invested brings no return. If that is the thing

then how we can expect progress. Crores and crores of rupees are spent on various plans and projects but the major share of it is going to the black market. The plan money is converted into black money. I am giving one example. I shall not mention the name. I will only show where money is converted into black money. If you go round the city of Gauhati you will find Sir, b'g palatial buildings are being constructed and the majority of them are Govt. officers. One of the Directors of the River Research Station has got account in 14 banks. The specimen signature in one of the accounts has been given with left hand so that nobody can detect it. He is using 30 litres of petrol a day. He is spending thousands of rupees for his personal enjoyment. He has got house in different places of Assam: If the Govt. is sincere they can immediately catch hold of the officers. But they have done practically nothing in this regard. They are either reluctant or inefficient. In both the case they are guilty. If they cager then they can do it. If an intelligence service is introduced here then within 7 days the culprits can be brought to light. I am sure about that.

Now Sir, I come to the transport business particularly in the city of Gauhati, the condition is horrible Sir Just you stand on the road side for hours together you would not get a taxi. Sir, about auto-rikshow when the permits were given to the educated unemployd youngmen we thought that they have leant about the dignity of labour. But what happened to-day? The rickshaw drivers have

become very much different. They do not care to carry ordinary passangers. All the time they are found sitting and smoking and when they are asked to go somewhere on payment they refuse to go. The taxiwallas charge Rs. 15 from paltan bazar to Dispur by which we can rich Shillong. I would therefore, suggest that the transport system in the city of Gauhati should be nationalised immediately including the autorickshaw. Before I close I would like to mention a few words about the tribal people. Shri Gogoi has referred to the Udayachal movement. On certain valid grounds the Udayachal will not be a viable state. But to fulfil the hopes and aspirations of the tribal people something should be done and the Govt. should be very much prompt about that. We have a tradition of becoming wise after an incident has occurred. After the creation of Meghalaya we became wise, wiser after the Mizoram was created, So, we should not commit the same mistake again. Although today we find that majority of the plains tribal M. L. As are against the Udayachal demand but we should be careful so that nothing untoward happens. The Govt. should be able to foresee the future because a day may come when the overwhelming majority may be going in favour of Udayachal. As Shri Gogoi has said some scopes should be found out under the 5th Schedule of the Constitution.

Then again we should be careful about North Cachar and Mikir Hills. I am quoting from the 'Synopsis of the discussion of the Autonomous Dist. Budget for the year 1973-74 in respect of Mikir Hills and North Cachar

Hills. In this report there is something which the Govt. should take note of. I am quoting it without any com-Then Sir, Sri L.S. Tiso, another member.ris ment

"The District Budget of the Mikir Hills Autonomous District for the year 1973-74 was taken up for discussion in the Mikir Hills District council meeting held on 28th May, 1973, to find tolighted of the manufaldate of tabbell

- (1) The District Budget was presented before the Council by the C.E.M. Shri J.S. Doloi. On presenting the Budget the C.E.M. thanked Government for giving an opportunity to discuss the Budget but at the same time he expressed his grave doubt if the Budget could give any fruitful result in the field of development activities of the definer suggestion or criticism from the District.
- (2) Shri D. R. Rongpi, M.D.C. initiated discussion. He expressed his grave concern for giving deaf ear by the Govt. to the suggestions made by the District Council in previous years in the matter. He found nothing worth mentioning in the Budget for establishment of the District Jail at Diphu and also for establishment of the Hamren Subdivision". printed in the budget conv.

Sir, Government have entrusted working of various development department with the District Council; but no sufficient amount has been earmarked for their smooth running. Government have failed to maintain the provision of Sixth Schedule of the Constitution of India in the matter of preparation of District Budget in their true spirit and

service. He therefore refrained from discussion of the District Budget and requested other members to follow suit.

Then Sir, Sri L.S. Tiso, another member of the District Council stated that taking part in the discussion of the District Budget was mere wastage of time and energy. He also spoke about no provision in the District Budget for establishment of the District Jail at Diphu and also of the Hamren Subdivision and according to him it is a mis-nomer. He, therefore, suggested boycott of the District Budget Discussion. Then in the North Cachar Hills we find that "many members are of the view that discussion on the budget beging an annual routine matter is useless and unnecessary because no modification on it can be made. Neither suggestion or criticism from the members were and will never be viewed with importance by the State Govt. they felt. Then, Sir, "Opening certain pages of the budget the members stated that the subjects like agriculture, Communications, Educations, etc., were not accepted or not emphasised by the Government as important for the District. As for example the provision made for Agricultural Loans, Test Relief, etc. are too meagre a sum to be printed in the budget copy. They are not worth the cost of ink and paper with which the figures are printed. It is curious to notice that provisions for the Embankment and Drainage is not taken into account as if it is not needed at all in all in the District but Family Planning is given a place of great importance in a district which is sparsely popula. ted. The intention of the Government appeared to all

the members to be rather supicious". Sir, I put emphasis on the word "suspicious". Then again, Sir, "it is a common experience that provision made in the budget for year after year are never fully utilised not because the District Council cannot spend them but because timely release of grants are never made by the Finance Deparatment. Whatever release is made that too is made on piece meal basis and at end of the financial year. The members have every reason to suspect that the provisions contained in the District Budget are meant only to be refunded to the Government, The members opined that since the District has become a full-fledged one much attention in the matter of development would be paid by the Government. But the opposite is just as true. Within a short span of time the newly emerging States like Meghalaya. Nagaland, Mizo Hills, etc., have demonstrated as we have seen the progress in matter social. economic, etc,. simply because adequate supplies of money flow into them. This Council has been expecting better treatment from the Government because we are still within Assam. If it is the case that only those States, as mentioned above who have sparated themselves from Assam can expect better treatment from the Government the North Cachar Hills District will not be late to demand for separate state for the better. The better and state and state and

Considering the pros and cons of what has heppened to us during the last many years the Council felt that the Government of Assam would come to a sense by providing adequate help in terms of finance as envisaged in the budget to carry out the development schemes under different heads timely.' So, this is an ominus indication and the Govt. should be up and doing and see that things are set right before it is for late.

Shri Ataur Rahman: Mr. Speaker, Sir, it is an unenviable budget that the Finance Minister has presented to the Assembly. To some, it is colourless and unattractive too in asmuch as apart from the plan side of it which is entirely financed by the Central Govt. and it contains very little new on the State's own. Even so, sir, the budget tends to paint at true picture of the financial position of the State and its people. The people are very poor incorrigibly poor and their images reflected in the principles that have been formulated with respect to the budget. But, sir, as they say, the taste of the pudding is in the eating. The real merit of the budget will be judged by the implementation of the principle that have been formulated in respect of it. Three things that emerge from a reading of the budget and the speech of the Finance Minister are that economy to the extent of parsimony has been advocated. Unproductive socialactivity has been sought to be minimised to the maximum and employment opportunities have been sought to be generated. Let us hope that the whole Governmental machinery in Co-operation with all concerned will be geared up to these end. Sir, I welcome the creation of a new department, namely, the department of irrigation which was so long over due.

But then to my thinking, sir, so long it is not tagged with the Agriculture Ministry and until it is allowed to be presided over by a separate satra the desired objects cannot be fulfilled. For, a separate ministry will tend to spend for its own stature and that also involviny much delay. On the other hand if it is tagged to the Agriculture Ministry, there may be an accommodation of the real needs of the people and these may be adjusted in-deference to the wishes of the people among whom the officers of the Agriculture Deptt. more or less work. To my opinion, non-official advice in this regard has been in the line I have suggested. The Agriculture Department also, sir, deserves to be manned ably, diligently and intelligently. It has to be a people's department catering to the real needs of the people and, as advocated by my friend Shri G. S. Bhattacharyya, I should say that wherever necessary element of compulsion has to be introduced so far as argicultural practices are concerned. Sir the experi ence of the performance of the Agriculture Department during the last Rabi campaign leaves with us an impre ssion that there are many loop-holes which should be immediately plugged in order to have the maximum benefit out of the agriculture deptt. Sir, rightly the Government has been giving anxious thoughts to the question of employment and self-employment. But then to me it appears that very often this thinking is rather unrealistic and steps taken are misplaced. Sir, ours is an agricultural State and our utmost efforts should be to accommodate

the educated youth in the rural sector. But in this regard our achievement has been so far merely did something that time It was promises. instrument advanced as a solution tangible. One removal of unemployment in the rural sector agricultural farming corporations mentioned be to which along the provincialisation of the primary schools and the taking over of the wheat trade should constitute a new feather to the cap of the Government. But with regard to the establishment and working of the agricultural farming corparation the progress has been very tardy and incidently the Government in this respect has, at places been undecided. In my speech in the last Session in March I had occasion to make mention to one instance in Barpeta where the Agriculture Minister himself had inaugurated the Gobindapur Agricultural Farm on 14th November, 1972. In the same Session in reply to a supplementary question he thrice assured, not once and twice but thrice, that corporation will be implemented. But to our when we left Dispur we found a bookonly let containing answers of undisposed questions. There in reply to another question doubts have been expressed as to the feasibility of the project by him. Sir, what should we believe? Should we believe the Agriculture Minister giving assurance on the floor of the House or should we believe his answers sent by post with regard to undisposed questions? That is why I was saying that the mind of the Government appears to be undecided, should be They State and our utmost efforts should be decided.

Sir, with regard to the provision of employment on Government account I should, with a heavy heart say that it has been the practice of the Government to take certain sections of people for granted. It has been taken that even if nothing is given to them not even crumbs are given to them, they will ever remain satisfied. Times are disferent and Government should be mindful of every section of the people so far as distribution of Government appointments are concerned. One particular section, I should refer is the section from which I myself come a section that constitutes not less than 4th of the total population of the State. I might say that from that section not even a dozen gazette i officers so far have been appointed. To these instances of imbalances-sectional imbalances and regional imbalances Government should have an eve when they are in charge of distributing leaves and fishes. They should be careful about the distribution.

Sir, I welcome the provincialisation of the posts of the primary school teachers. But this has created to some a mistaken idea among the people. The people have already taken that the primary school teachers' posts along with the buildings have been provincialised although we know it is only the posts that have been provincialised and not the buildings. I do not know what will be the condition of the buildings till as assured by the Education Minister privately, he takes up a bold scheme for the development of the buildings, as well. Along-side it about appointment and transfer of primary school teachers an eff-

ective machinery has to be created otherwise in our bid to root out corruption we shall be giving a handle to corruption. Also as in other services, in the appointment of L: P. teachers as well the fact about the regional imbalances should be kept in view.

The taking over of the wheat trade, Sir, in so far as it goes is a revolutionary measure; it should be welcome by all sections of the people and unstinted support should be pledged towards working of the scheme effectively. But Sir, I want to strike a note of warning in this respect. If the past co-operative societies are an example we should be careful in infiltration of undesirable elements in the working of the proposed societies. Otherwise the very thing will be nipped in the bud.

Sir, in finish I would refer to three things. One is let the Government have a strict eye over the police who in spite of the existence of a powerful intelligence department are increasingly tending towards associating themselves with crimes of unusual nature. I won't elaborate. Secondly, I would ask of the Government to remove the frustration that is creeping in, in the absence of an effective machinery for the implementation of land policy adopted by the Government of the State and Subdivisional levels. And thirdly, I would ask of the proverbial rhino as the Public Health Minister has been called by my friend Shri Gaurisankar Bhattacharyya, to keep an eye on the poor men's dispensaries and sub-centres many of which go uncared for, unpaid and even unhoused.

Thank you Sir.

(After lunch the House reassembled at 2.03 P.M. with Mr. Speaker in the Chair)

শ্রীগোবিন্দ বৰাঃ মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭৩ চনৰ বাজেট মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে দাঙি ধৰিছে। এই বাজেটৰ প্রতি মই ওলগ জনাইছো। এই বাজেটত বর্তমান দেশৰ অর্থনৈতিক আৰু বিত্তীয় পৰিস্থিতিৰ এখন ছবি দাঙি ধৰা হৈছে।

আমাৰ দেশৰ জনসাধাৰণে বানপানীৰ লগত সহবস্থান কৰিব লগা হৈছে যিখন দেশৰ শতকৰা ৭০ জন মানুহেই দুখীয়া সীমা ৰেখাৰ তলত আছে। যিখন দেশত ধাৰৰ পৰিমান হৈছে ৪২১ কোটি টকা আৰু সদ দিব লগা হৈছে ১৪ কোটি টকা। এইখন দেশৰ অৰ্থনৈতিক পৰিস্থিতি কি হব সেই কথা আমি বজিব পাৰিছো। সচাকৈ যে এইখন দেশ নিৰ্দ্মাণ কৰিব লাগিলে আমি সকলোৱে তাৰ কথা চিন্তা কৰিব লাগিব। আমাৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে টকা দিছে উন্নয়নৰ কাৰণে কিন্তু সেই বিলাক আমাৰ দেশত অন্যায় ভাবে খৰচ কৰা হৈছে। উপযুক্তভাবে সেই টকা খৰচ হোৱা নাই। আজি এইখন দেশৰ শতকৰা ৮০ জন লোকেই কৃষক। এই ক্ষক সকলৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা অতি দখলগা, এওঁলোকৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা পৰিবৰ্ত্তন কৰিবলৈ আমাৰ চৰকাৰে কি বাৱস্থা কৰিছে ? বানপানীয়ে ক্ষক সকলক প্ৰতি বছৰে জুৰুলা কৰি আহিছে। বান প্ৰতিৰোধৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে মথাউৰি ভাঙি বান্ধিছে। কিন্তু প্ৰতি বছৰে সেই বিলাক ভাঙি পেলায় । মঠাউৰি বিলাক ওখ কৰিব লাগে কিন্তু সেই বিলাক ওখ কৰং নাই। বানপানী ৰোধ কৰিবৰ নিমিত্তে চৰকাৰে অজস্ৰ টকা খৰ্চ কৰিছে, কিন্তু সেইবিলাক নিয়মিত ভাবে খৰচ কৰা নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি যদি আপূনি চায় তেনেহলে দেখা পাব যে আজি এজন ইঞ্জিনিয়াৰ বা এজন এচ, ডি অ বা এজন মহৰিয়ো বা এজন অভাৰচিয়াৰে যেনে ধৰণে ঘৰ নিৰ্মান কৰিছে সেইদৰে আমাৰ এম, এল, এ সকলেও পৰা নাই। মথাউৰিৰ বাবে দিয়া হাজাৰ হাজাৰ টকা কলৈ গৈছে? গতিকে আমাৰ চৰকাৰে যিবিলাক নতুন আঁচনি লৈছে সেইবিলাক যাতে সহজে কাৰ্য্যকৰী কৰিব পাৰে তাৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ধান মাহ আদি যিবিলাক খাদ্য বস্তু আছে সেইবিলাক চৰকাৰে জাতীয়কৰণ কৰিব লাগে। ইয়াৰ লগে লগে আমাৰ দেশৰ যি অৰ্থনৈতিক অৱস্থা টনকিয়াল কৰিব লাগে। আমাৰ দেশৰ সমবায় বিলাকৰো উন্নতি কৰিব লাগে। সমবায় বিলাক ভাল হলে ৰাইজৰো বহু উপকাৰ হয় আৰু গাৱলীয়া অঞ্চল বিলাকৰো বহুত উন্নতি হয়। আমাৰ সমবায় বিলাক যদি ভাল ধৰণে স্থাপন কৰিব নোৱাৰে তেনেহলে আমাৰ ৰাজ্যৰ উন্নতি হব পাৰিব কেনেকৈ? সমবায়ৰ উন্নতি আমাৰ ৰাইজৰ উন্নতি। আমাৰ পিছপৰা অঞ্চলবিলাক উন্নতিৰ পথত আগবাঢ়ি যাব পাৰিব। কাৰণ সমবায়েই হৈছে সমাজবাদৰ ঘাই সোপান।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এইখিনিতে মই কৃষিৰ সম্পর্কে কেই আষাৰমান কথা কবলৈ বিচাৰিছো। আমাৰ উত্তৰ লক্ষীমপুৰতে ধানৰ দাম কুইণ্টলত ৫৬ টকা হৈছে। কিন্ত এফ, চি, আই আৰু এপেক্ষ মার্কেটিঙে লোৱাৰ পিচত ধানৰ কুইণ্টলত ৬৬ টকা হৈছেগৈ। পতিকে সাধাৰণ মানুহৰ বাবে চলিবলৈ টান হৈ পৰিছে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এইথিনিতে মই মাটিৰ সম্পর্কে কেইটামান কথা কবলৈ বিছাৰিছো। অসমত আজি পর্যান্ত মাটিৰ সমস্যা সমাধান কৰিব পৰা নাই। নিৰাকৰণ কৰিব পৰা নাই। আজি প্রায় ৭ বছৰ হল মই মোৰ নিজৰ অভিজ্ঞাৰ পৰাই দেখিছো মাটি সমস্যা সমাধান হোৱাৰ দূৰৰ কথা মাটিৰ সমস্যা দিনে দিনে বাঢ়িছে গৈছে। (ভইচ: আগৰ অভিজ্ঞাৰ কথা কৈছেনে? এম, এল, হোৱাৰ পিচৰ অভিজ্ঞাৰ কথা কৈছে গ্)

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই মোৰ নিজ অভিজ্ঞতাৰ পৰাই কৈছো যে আজি আমাৰ মাটিৰ সমস্যা সমাধান হোৱা নাই। বৰঞ্চ দিনে দিনে মাটিৰ সমস্যা বাঢ়িছে গৈছে। আমাৰ চৰকাৰে মাটি সমস্যা সমাধান কৰিবৰ বাবে যিবিলাক আচনি গ্ৰহন কৰিছে সেই আচনিবিলাকৰ ভিতৰত আজিলৈকে কোনো কাৰ্যকৰী হোৱা নাই। ১৯৬৮ চনতে খেতিয়া আমাৰ মহেন্দ্ৰমোহন সৌধুৰী ৰেভিনিউ মিনিস্টাৰ হৈ আছিল তেতিয়া এবাৰ আমাৰ তালৈ যাওতে আমি মাটিৰ বিষয়ে বছতো আলোচনা কৰিছিলো, কিন্তু সেই মাটিৰ বিষয়ৰ আলোচনা বিলাক আজিও কাৰ্যকৰী হোৱা নাই। ইয়াৰ ওপবিও আমাৰ চৰকাৰে যিবিলাক মাটি লৈছে সেই মাটি বিলাকৰ ক্ষতিপূৰণ আজিও ৰাইজে খোৱা নাই। ইতি-

মধ্যে চৰকাৰে মাটি দিয়া বন্ধ কৰিছে। গতিকে চৰকাৰক মই মাটি সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছো। আমাৰ জৰিয়তে কেৱল মাটি সমস্যা সমাধান নহয়। এচ, ডি চি. মণ্ডল কাননগো অফিচাৰ সকল, মন্ত্ৰী সকলে মাজে সময়ে গাৱলৈ যাব লাগে আৰু মাটিৰ সমস্যা কেনেকৈ সমাধান কৰিব পাৰে তাৰ বাবে চিন্তা কৰিব লাগে। আমাৰ নতুন কৰি যিটো লেন্দ কৰপৰেছন কৰিছে তাত দেখিবলৈ পোৱা গৈছে যে এইটো পদক্ষেপতো চবকাৰ কৃতকাৰ্য্য হোৱাৰ আশা কৰা নহয়। আজি খেতিয়ক সকলৰ পাৱস্থা পানীত হাহ নচৰা হৈছে। তেওলোকৰ দুবেলা দুমুঠি খাবলৈ নাই। আজি চেন্চাচ বিগটৰ পৰা দেখা গৈছে যে, ভাৰতৰ ৫৫ কোটি মানুহৰ ভিতৰত ৩০ কোটি মানুহে খাবলৈ পোৱা নাই। ইয়াৰ বাহিৰেও আমাৰ প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে 'গৰীৱি হতাও' যি পলিচি লৈছে সেইটো কাৰ্য্যকৰী কৰিব পাৰে তেতিয়া হলে আমাৰ এই অদাহাৰে অনাহাৰে থকা কোটি কোটি মানুহেও দুবেলা দুমুঠি খাবলৈ পাব। এইটো যাতে বাস্তৱত ৰূপায়িত হয় তাৰ বাবে মই ভগৱানৰ ত্বচৰত ৫৫ কোটি জন্তাৰ হৈ প্ৰাৰ্থনা কৰিলো।

(ভইচ ঃ ভগৰানক প্ৰাৰ্থনা কৰিলেই হবনে ৽) মোধাহু ভোজনৰ বাবে সভা স্থগিত)

প্রীগোবিন্দ বৰা ; সাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই শিক্ষা বাজেটৰ বিষয়ে কেইআষাৰমান কও যে জাতি এটা গঢ়িবলৈ হলে শিক্ষাই হল তাৰ প্রধান আলম।
যি দেশত শিক্ষিত্ব শতকৰা হাৰ বেচি যেনে পাশ্চাত্য দেশ বিলাক তাৰ
লোক সকলে আজি চন্দ্রটো উপনিত হবলৈ সক্ষম হৈছে। আমাৰ
ইয়াত শিক্ষিত্ব সংখ্যা হৈছে তাকৰ বিশেষকৈ অসমত আজি শিক্ষিত্তৰ শতকৰা
হাৰ হ'ল ৩৭ জন অৱশ্যে চৰকাৰে শিক্ষাৰ পৰিসৰ বঢ়াবলৈ যি চেষ্টা কৰিছে
তাত মই বৰ সন্তুল্ট। আগৰ বাজেট বিলাকত প্রাইমাৰী শিক্ষা বা চেকেণ্ডাৰী
শিক্ষাৰ কাৰ্ণে ধৰা টকাৰ পৰিমানতকৈ এইবাৰ বহুতো বেচি ধৰা হৈছে তাৰ
কাৰণে আমাৰ মন্ত্রী মহোদয়ক ধন্য বাদ দিছো আজি শিক্ষা সম্প্রকৈ কবলৈ
গৈ মই সুখেৰে উল্লেখ কৰো যে বর্তমানে প্রাইমাৰী ক্লুল বিলাক চৰকাৰৰ
হাতলৈ নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। এতিয়া অহ'তা শিক্ষক বঢ়াব লাগিব আৰু
শিক্ষক বিলাকক প্রশিক্ষণ দিয়াৰো ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। আমি দেখিছো

er-

আমাৰ প্ৰায় বিলাক ক্ষমঘৰেই ভঙা বেৰ নাই, চাল নাই নামতহে একোখন ফলতে আছে। মই চৰকাৰেক অনুৰোধ কৰো যাতে এই ফুলৰবিলাক ভাল কৰা হয়। কাৰণ ফুলবোৰ ভাল নহলে ছাত্ৰী সকলৰ মনভাকি অৱস্থাৰ অবনতি ঘটে। অন্য দেশৰ ঘৰ বিলাক অতি ধ্নীয়া আৰু লৰা ছোৱালী বিলাকে তেনে ঘৰত পঢ়ি সকলো কথা সহজতে শিকিব পাবে। গতিকে যাতে ঘৰ দুৱাৰ খিনি দেখিবলৈ শুৱনি কৰি লৰা ছোৱালী বিলাকক মনত এটা আনন্দ দায়ক অৱস্থাৰ স্টিট কৰে। মহে।দয় যোৱা ১৯৭২ চনৰ বানপানীৰ ফলত বহুতো স্কুল ঘৰ ধ্বংস হৈ গৈছে আৰু আমাৰ ফাল্ৰ পৰা বহুতো লিখা লিখি কৰা স্তুত্তে তাক মেৰামত কৰাৰ ব্যৱস্থা আজিলৈ হোৱা নাই। মই মুখামন্ত্ৰীৰ জৰিয়তে শিক্ষা মন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰিলো অৱশ্যে তেখেতে নিজেও গৈ চাই আহিছে এতিয়া যাতে সেই ঘৰ বিলাক পনৰ নিৰ্মান কৰিবলৈ খৰতকীয়া ব্যৱস্থা হাতত লয়। আমাৰ দেশত যি খিনি সম্পদ আছে সেই সম্পদখিনি আমাৰ কাৰিকৰী লোকক অভাৱত সম্পূৰ্ণৰূপে আহৰণ কৰিব পৰা নাই। আমাৰ ডেকা সকলক পৰিমিত শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি তাক যাতে আমি পুৰাকৈ কামত খটুৱাৰ পাৰো তাৰ চেল্টা কৰিব। শেষত মই কও আমাৰ দেশে খেতিয়ক আৰু তেওলোকে কৰা কৃষ্বি ওপৰত ঘাইকৈ নিভৰি কৰিছে। আৰু বেছি ভাগে খেতিৰ কাৰণে নিভৰি কৰে গৰুৰ ওপৰত। অথচ সেই গৰু বিলাকৰ বেমাৰ হৈছে বছতো মৰিছে তাৰ পৰা উদ্ধাৰ হোৱাৰ এটা ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব। ইয়াৰ ওপৰিও টেক্টৰ বিলাক অনা হয় অনা ঠাইৰ পৰা কিন্তু আমাৰ খেতিয়কে সময়ত তাৰ সুবিধা নোপোৱাত খেতিব বহুতো ঝাঘাত হৈছে। ফলত ১৩০ হেজাৰ একবৰ ঠাইত ১০ হেজাৰ একৰো আবাদ কৰিব নোৱাৰে গতিকে খেতিৰ যিকোনো স্জুলি সময়ত দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

আজি আমাৰ দেশৰ অৱস্থা কাহিল। এই অৱস্থা টনকীয়াল কৰিবৰ কাৰণে বৰ্তমানলৈ আহৰণ কৰিব পৰা সম্পদ বিলাকৰ ওপৰত যি ৰয়েলিটি অৰ্জন কৰা হয় সি অতি নগন্য। তাৰ চাৰিভাগৰ এভাগ প্ৰাপাও আমি পোৱা নাই। এই টকাখিনি ঠিকমতে পালে বতুমানে উদ্ভৱ হোৱা আমাৰ শিক্ষাৰ সমস্যা আমি সমাধান কৰিব পাৰিম। এই টকা হাতলৈ আনিবলৈ চৰকাৰে ব্যোচিত ব্যৱস্থা কৰিব বুলি আশা কৰে।।

প্রতিয়া মোর সমৃতিটলৈ আহো। আমার মহকুমাটো বর্তমান জিলাত পরিণত করা হৈছে কিন্তু জিলা হোৱার পিচত আমার তাত আগতে হোৱার কাম বিলাকো নোহোৱার এটা অরম্বা হৈছে। আমি যেতিয়া জিলা কতুপক্ষক সোধো তেতিয়া তেওলাকে যে আগেয়ে ডিবুগড়ত থাকোতে যি কাম ২৭ জনে করিছিল এতিয়া ইয়াত একে কামকে ৪ জনে করিব লগা হৈছে। গতিকে আমাক দরকারী তটাফ দিয়া নাই। কাম কেনেকৈ হব ৭ সেই বিলাক যাতে ঠিকমতে হয় তার কারণে আরশ্যকীয় টকা দিয়ার ব্যরম্বা করিব। বর্তমান ব্যরম্বা মন্ত্রী নাই তথাপি মই কও যে মোর সমৃতিতো এখন ডাক্তরখানা আছে কিন্তু ভাত ডাক্তর থাকিবলৈকে ঘর নাই। ডাক্তরজনে মোক আহি কলে যে মোর আকিবলৈকে ঘর নাই লাম করে। কেনেকৈ? মই অরম্বাটো নিজে গৈ চাই আহিছো ঘরর অরম্বা একেবারে বেয়া উইরে খাই শেষ করি দিছে। মই এই বিষয়ে মন্ত্রী মহোদয়ক কৈছো আরু তেখেতেও নিজে গৈ চাই আহিছে। গতিকে পিচপরা অঞ্চলটো উয়তির কারণে ঘর বিলাকর ভাল ব্যরম্বা করিবলৈ মই অনুবোধ জনালো;

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা ৰাণ্টাৰ কথা যোৱা বিধান সভাত কেইবাবাৰো কৈ আহিছো। কিন্তু এই ৰাণ্টাতোৰ উন্নয়নৰ কাৰণে আজিকোপিড একো ব্যৱস্থা কৰা নাই। এই ৰাণ্টাটো হৈছে কক্ষীমপুৰ কমলাবাৰী ৰাষ্টা। যোৱা বাৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী লক্ষীমপুৰ জিলালৈ আহোতেও তেখেতক যিখন অভিনন্দন পন্ত দিয়া হৈছিল সেই পত্ৰতো এই ৰাণ্টাটোৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছিল। আনকি যোৱাবাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে সেই অঞ্চললৈ যাওতে মই নিজেও তেখেতৰ লগত গৈ এই ৰাণ্টাটোৰ দেখুৱাই দি আহিছিলো। কিন্তু তাৰ বিচতো এই ৰাণ্টাতো উন্নয়নৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থা লোৱা দেখা নাপালো। গতিকে মই আশা কৰিছো মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই কথাৰ প্ৰতি বিশেষ ভাবে নজৰ দিব আৰু ৰাণ্টাটোৰ উন্নয়নৰ কাৰণে মনোনিবেশ কৰিব। এইখিনি কথা কৈয়ে আৰু চৰকাৰৰ দৃণ্টি আকৰ্ষণ কৰি মই মোৰ বজ্ববা সামৰনি মাৰিলো।

শ্ৰীকবিৰ চন্দ্ৰ বয় প্ৰধানী ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মূখ্যমন্ত্ৰী তথা বিভমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যি বাজেট ডাঙি ধৰিছে সেই বাজেটত প্ৰক্ষাৰ বিৰোধী দুটা দিশ ডাঙি ধৰা হৈছে। এফালে বাইজৰ অৰ্থনৈতিক দুৰবন্ধা আৰু আনুফালে খুণৰ

বৰ নোৱাৰা বোজা। ১৯৭৩ চনৰ পহিলা এপ্ৰিললৈকে ৪২১ কোটি টকা স্থান ধাৰ এই ৰাজা তথা ৰাজ্যৰ ৰাইজে বব লাগিব ৷ এনে অৱস্থাত অসমৰ ৰাইজ আতংকিত হৈছে। এই খুণ চৰকাৰে পৰিশোধ কৰিব পৰা নাই। কাৰণ তলনামলক ভাবে এই খ্লণৰ টকা কামত লগাব পৰা নাই । এই খ্লণৰ ১৫০ কোটি টকা মাঠাউৰী বন্ধা আৰু বিজুলি যোগানৰ কাৰণে খৰচ কৰা হৈছে। মাঠাউৰী বিলাক অবৈজানিক ভাবে কৰাৰ ফলত সেই বিশাকৰ বাবদ বহুতো টকা খৰচ হয় আৰু আনহাতে ৰাইজৰ খেতি নত্ট হয়। এই কথা চৰকাৰে উপ্লিদ্ধি কৰিছে। কিন্তু এই টকা কামত খটুৱাব পৰা নাই। এই দৰে বিজুলিৰ সৰ-বৰাহত ১০০ কোটিৰ বেচি টকা খৰচ কৰা হৈছে আৰু তাৰ পৰা ৰাইজৰ বিশেষ কামত অহা নাই । ১৫০ কোটি টকা ফুল বা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আৰু স্বাস্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত খৰ্চ কৰা হৈছে। এই দুয়োটা শিতানত খৰচ wild some the later take the part of আৰু ঘৰি নাহে।

বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে ২৮ জন উচ্চ পৰ্য্যায়ৰ বিয়য়াক শিক্ষিত নিবনুৱা সকলৰ সমস্যা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে তেওঁলোকক গাইড লাইন দিবলৈ (এই অফিচাৰ কেইজনক) প্ৰশিক্ষন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। আনফালে দেখা যায় খাদ্য শষ্য ৰাষ্ট্ৰীয় কৰণ কৰি চৰকাৰে লাখ পতি আৰু কোটি পতি সকলৰ নিন্দনীয় কাষ্যৰ প্ৰতিবাদ কৰি ৰাইজৰ উপকাৰৰ কাৰণে আঁচনি হাতত লৈছে। কিন্তু তাৰ বাবে কিমান টকা লাগিব সেই কথা আজি কোৱা টান । চৰকাৰৰ তহবিল উদং । আৰু নিবনুৱা সকলৰ সমদ্যা সমাধানৰ ৰাষ্ট্ৰীয় কৃত বেংক সমূহে যিদ্ৰে অৰিহনা যোগাব লাগিছিল সেই দ্ৰে কৰা নাই। এই বেংক বিলাকৰ পৰা শিক্ষিত নিবনুৱা অৰ্থহীন যুবক সকলে ৠণৰ সাহায্য নাপায়। এনে অৱস্থাত এই ব!জেটে অসমৰ অৰ্থনীতি আৰু অসমৰ ৰাইজৰ আৰ্থিক দুৰবস্থাৰ **ক**থা ডাঙি ধৰাত বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই সং সাহসৰ পৰিচয় পাইছিল সচা কিন্ত যিহেতু ৰাজ ভৰালৰ তলি উদং আৰু শতকৰা ৯০ ভাগ গাৱলীয়া মানুহ দৰিদ্ৰ সীমাৰেখাৰ তলত তেনে অৱস্থাত ৰাইজৰ মাজত প্ৰতিক্ৰিয়াৰ স্চিট হব। আৰু গাৱলীয়া লোক সকলে তেওঁলোক যে দৰিদ্ৰভাৰ নিমুত্ম সীমা ৰেখ†ৰ তলত সেই কথা বুজি পাইছে। গতিকে বিভ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ সত আৰু দৃঢ় পদক্ষেপ সফলকামী হয় যদি চৰকাৰে তেওঁ-

লোকৰ প্ৰতিশুতি কাৰ্য্যকৰী কৰিব পাৰে। অতি দুখৰ কথা যে চৰকাৰে উন্নয়ন মুখি কাম বিলাকতকৈ এচট ব্লিচমেণ্টৰ খৰচ অতিপাত বেচি । গতিকে এইটো চৰকাৰে সতৰ্ক ভাবে চলাব লাগিছিল।

আজি আমি যিটো দেখিছো উল্লয়নৰ কামৰ ক্ষেত্ৰত অলগ আগতে আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীগিয়াচুদিন আহমদ ডাঙৰীয়াই বাখ্যা কৰিছে ক্ষিৰ বিষয়ে। এইটো নতুন কথা নহয় বাৰে বাৰে আমি কৃষিৰ বিষয়ে এই সদনত আলোচনা কৰি আহিছো। এই বিভাগত কোটি কোটি টকা খৰছ কৰা হৈছে কিন্তু কোনো উন্নতি দেখা নাই। এই বিভাগটো যদি উঠাইও দিয়া হয় তেনেহলে কৃষকৰ কোনো লোকচান নহয়। বহত অফিছাৰে আজি চৰ্কাৰক বিপথে পৰিচালনা কৰাৰ সুযোগ লৈছে ৷ আচলতে মন্ত্ৰী সকলে বিভাগক নিয়ন্ত্ৰন কৰিব লাগে কিন্তু আজি কালি বিভাগে মন্ত্ৰী সকলক নিয়ন্ত্ৰন কৰি আছে গতিকে মন্ত্ৰী আৰু বিভাগৰ মাজত টাগ অৱ ওৱাৰ চলি আছে। এইবোৰ বৰ দুখ লগা কথা। যোৱাকালি মই এখন মিটিং এটেও কৰি আহিছো। তাত জিলা কং:গ্ৰছৰ সভাপতি শ্ৰীবানেশ্বৰ বৰ্মন ডাঙৰীয়াই যি ধৰনৰ উক্তি সন্মিলনত কৰিছে ভাবিব নোৱাৰি। তাত কেবাহাজাৰো মানহৰ সমাগ্ম হৈছিল মই নি:জও তাত বক্তৃতা দিছো । তাত কিছুমান ডেকা ট্রাইবেল লোক সকলে নন-টাইবেল লোক সকলক সভাত আহিবলৈ বাধা দিয়া হৈছে বুলি জানিছে।। উদয়াচল সম্প:ক যি দাবী এই দাবীক আচলতে এচামলোকে বাকী বিলাকক উদ্গনি জনাই নচুৱাই আছে--ই এটা অৱাত্তৰ কথা। মাত্ৰ কেইজনমাত স্বাৰ্থদ্বৈসী লোকে ৰাইজক ভ্লপথেও পৰিচালনা কৰি আছে। এই গৰীৰ নিষ্পেষিত লোকসকলক যদি কিবা উন্নতি কৰা দেখুৱাৰ নোৱাৰি তেনেহলে ঘটনা বেয়।ফালে ঢাল খাব পাৰে। মখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে সদায় আইন শৃখুলাৰ প্ৰতি চকু দিব বুলি আশা ৰাখিছো। মই তেখেতক কোকৰাঝাৰৰ ঘটনা সম্পর্কে ব্যক্তিগতভাবে অনুসন্ধান লব কৈছো। আৰু ইয়াকো কৈছো যে তাত টাইবেল আৰু নন-ট্ৰাইবেল মানুহৰ মাজত যিটো সংখ্যমৰ সভাভাবনা হৈছে তাৰ অতি সোনকালে সমাধান কৰিব লাগে। নহলে অদূৰ ভবিষ্যতেই ই ভয়াবহ ৰাপ ধাৰণ কৰিব পাৰে | এই সম্পৰ্কে মই চৰকাৰৰ চোকা দৃষ্টি আকৰ্ষন कवितार पहिल्ला कार्यका कि एकार्य । इस प्रकार कार्यकार

আইন শুখলাৰ ক্ষেত্ৰত পুলিচ বিভাগ কিছু পৰিবৰ্তনশীল হোৱা বুলি চৰকাৰ পক্ষৰ পৰা কৈছে। কিন্তু মই ভাবো পুলিচ অপাৰেচনৰ কোনো উন্নতি হোৱা নাই । তেওঁলোকে সত্যক অসত্য কৰে আৰু অসত্যক সত্য কৰে। গতিকে গাৱে-ভুৱে আজি পুলিচৰ কাৰ্য্য কলাপ:বাৰ ভালকৈ তদভ কৰি ইয়াক নিয়ন্ত্ৰন কৰাৰ বাৱস্থা কৰিব লাগে।

ভাৰত বৰ্ষৰ ভিতৰত আচলতে বন সম্পদত অসম আটাইটকৈ ধনী। কিন্তু এই সম্পদ চৰকাৰৰ ঘৰত ৰাহি নহয় ৰাহি হয় কেইজনমান অফিছাৰৰ পকেটত। এই বিভাগটোত এনেকুৱ কিছুমান দূর্নীতি আছে ভাবিব নোৱাৰি। আচৰিত কথা লাইচেন্স্ থাকিলেও মহৰ গাড়ী কাঠ আনিবলৈ গলে ধৰি বালি ৰাখে আৰু আদালত চমজাই দিয়ে। কিন্তু কিছুমান ক্ষেত্ৰত টুাক লাইচেন্স নহলেও কাঠ চুৰি কৰি নিব পাৰে। উদাহৰ্নস্বৰূপে ট্ৰাক নং দব্লিউ জি টি (W.G.T.) ১০৮৭ (1087) এই ট্রাকখন যোৱা Feb. মাহৰ ১৫ তাৰিখে কাঠ লৈ গ'ল, এইখন পশ্চিমবঙ্গৰ টুাক, ৰাতি ডেৰবজাত চেকগেত ফৰেল্ট গাড়ে গাড়ীখন ৰাখিব নোৱাৰ। কাৰণে ফৰেষ্ট গাড়জনক চাচপেণ্ড কৰিলে কিন্তু ৰেনজাৰে কৰিমগঞ্ত গেট পাৰ হৈ গাড়ীখন ধ্ৰি পেলালে; আৰু কিবা টকা পইচালৈ এৰি দিলে কোনো মামলা নহল। ডি এফ ও ৰ লগত এই সম্পৰ্কে কথা পাতিছিলো কিন্তু তেওঁ জন সাধাৰনৰ প্ৰতিনিধি বুলি মোক কোনো গন্য নকৰিলে উক্ত কাঠ চুৰি কৰা মানুহজনক একো নকৰি এৰি দিলে। এই ট্ৰাকখন আজিও এনেধৰনেৰে চোৰাংকৈ কাঠ নি আছে। এইধৰণে আজি আমাৰ দেশৰ ডাঙৰ সম্পদ ৰাজ্ভৰাললৈ নাহি আপাকে লোকৰ পকেটলৈ গৈছে। উক্ত টু।কখন ১ লা জানুৱাৰী' ৭৩ তাৰিখত আকৌ ৰাতি কাঠ লৈ যোৱা মই দেখিছো। THE PARTY OF THE PERSON AND ADDRESS OF THE PERSON ADDRESS OF THE PERSON AND ADDRESS OF THE PERSON ADDRESS OF

গতিকে যি সকলৰ আজি চৰকাৰী কামৰ দায়িত্ব থাকি মন্ত্ৰীৰ গাদীত বহি আছে, তেখেতসকল ৫ বছৰৰ পাছত হয়তো সেই গাদা এৰি দিব লাগিব। আজি আমাৰ ৰাজ্যত ৭০ জন মানুহেই পিচ পৰি আছে, তেওঁলোকে অত্যন্ত দুখীয়া অশিক্ষিত। গতিকে যি ৩০ জন আগবাঢ়ি আছে তেওঁলোকেও পিচপৰা ৰাইজৰ বাবে একো ভবা নাই। কাৰণ এই কেইজনে আজি দুনীতিৰ প্ৰশয়

লৈছে, ৰাজ ভড়াল শোষণ কৰি আছে। সেই কাৰণে কোনে! ৰকমে ইয়াৰ ৰাপান্তৰ আনিব নোৱাৰিলে একোতেই দুখীয়া পিচপৰাৰ সংস্থান হব নোৱাৰে।

আজি চৰকাৰে কৰ-কাটল লগোৱা নাই। নতুন কৰ-কাটল নাথাকিলে টকা আছিব কৰ পৰা সমাজৰ বেচি টনকীয়াল মানুহৰ কৰ ধৰা উচিত। কিন্তু টকা আছি পৰে যদি পুৰণি কৰ বিলাক আদায় কৰে আৰু অনাদায়ী কৰ বিলাক আদায় কৰিব পাৰিলে। টেক্সৰ বিশ্বয়ে এটা কথা কওঁ যে বিলাসী পাৰাৰ এটা সৰু দোকানত ৩০০ টকা কৰ লগাইছে। মই শুনি আচৰিত হলোঁ। ৩০০ টকা কৰ কেনেকৈ হল । এদিন দেখিলো যে মোৰ চকুৰ আগতেই ডেৰ্শ টকা কৰ উঠাই লৈ গৈছে। ইদিনে লাখপতি সকলে লাখনাখ টকাৰ মাল বিক্লি কৰি আছে, সেইবিলাকত কোনো চেল্লটেক্স দিয়া নাই, অথচ এই সৰু দোকান খনত ৩০০ টকা চেলটেক্স লগাইছে। চৰকাৰে এইটো কথা ভাবিব নোৱাৰে নেকি যে শিক্ষিত নিবনুৱাইহে নিবনুৱা, অশিক্ষিত নিবনুৱা নহয়। তেনেস্থলত এজনে নিজৰ জিৱীকা উপাজনৰ বাবে এখন সৰু চাহৰ দোকান দিলে তাতো আকৌ ৩০০ টকা চেলটেক্স। গতিকে চৰকাৰে কৰ ধাৰ্য্য কৰিবৰ বেলিকা ধাৰ্য্যকৰণ বিষয়টো কত কেনেধৰণে হলে ভাল হব সেইটো চাব লাগে।

আজি নেচনেল হাইরে হৈছে। তাৰ ওপৰেদি যে মৰাপাটকে আদি কিমান বস্তু বাহিৰ হৈ গৈ আছে তাৰ ওপৰত কোনো টেক্স নাই। আনফালে যিমান বস্তু গৈছে-সিমান টেক্স চৰকাৰে পাইছেনে ? মই জানো পোৱা নাই। সকলো বিলাক ফাকি দি আছে। কাৰণ ডাইজাৰ বিলাকৰ পৰা ৫০ টকা ললেই সকলো বস্তু হাৰি যায়, তেতিয়া টেক্সৰ কথাও নাহে। ফলত ৰজাৰ ভড়ালৰ ধন উদং হৈ গৈছে। এইদৰে চৰকাৰে দুৰ্নীতি কৰিবলৈ উৎসাহ দিছে। মই এটা উদাহৰণ দিঙঁ এদিন মই ডাইভাবৰ মুখৰ পৰা শুনিলো - আজি এই গেটেদি বস্তু লৈ ছয় খন ট্ৰাক পাৰহৈ যায়। ডাইভাৰ জনৰ পৰা কথাটো শুনি মই অ'চিক কলো যে আজি এই গেটেদি ছয় ট্ৰাক চুৰি মাল যায়। ছয় ট্ৰাক মাল শুচি গ'ল, কিন্তু গেটত ধৰা নপৰিল। অসমৰ নামত বহুতো বস্তু আছে, কিন্তু তাৰে কিছুমান দুৰ্নীতিৰ কবলত পৰি বাহিৰলৈ শুচি যায়। এই ক্ষেত্ৰত গোপাল ভাৰ নামৰ এজন লোকলৈ মেৰে মনত পৰে। তেওঁ আছিল প্ৰথমতে বজাৰ কৰা আৰু ৰান্ধনি। দুল্মহা মান্ন ১০ টকা। তেওঁ বজাৰ কৰাৰ

পাছত ৰজাক ১০ টকাৰ ঠাইত ২০ টকাৰ হিচাব দিয়ে, ১ টকাৰ ঠাইত ২ টকাৰ হিচাব দিয়ে । এইদৰে তেওঁ ৰজাৰ ধন চুৰি কৰি মাহে ১০ টকা দৰ্শ্বহাতেই চলিছিল। ৰজাই তাকে দেখি তেওঁক এদিন স্থিলে যে 'গোপাল, তুমি ১০ টকাৰে মাহটো চলিব পাৰিছানে ? তেতিয়া তেওঁ উত্তৰ দিলে যে- 'আপুনি ১০ টকা দিয়ে আৰু মই অন্যপ্ৰকাৰে আৰু ১০ টকা উপাৰ্জন কৰো। ৰজাই স্থিলে কেনেকৈ ? তেওঁ উত্তৰ দিলে যে কলে আপনি চাকৰিৰ পৰা খেদি দিব। কিন্ত তেওঁ বজাৰ কথা পেলাব নোৱৰি সকলো কৈ দিলে । তেতিয়া ৰজাই ই দুৰ্নীতি কৰিছে বুলি তেওঁক সাগৰৰ ঢৌ গনিবলৈ দিলে। তেতিয়া গোপালে ৰজাৰপৰা এখন চাইনবোড লিখাই ললে যে কোনেও সাগৰৰ ঢৌ ভাঙিব নোৱাৰে – ৰজাৰ আদেশ আৰু এখন টেবুল আৰু এখন চকি লৈ ললে। তাতে বহি তেওঁ ঢৌ গণি থাকে । কিন্তু যেভিয়া সাগৰেদি নাওঁ জাহাজ আদি আহে তেতিয়া তেওঁ চৌ ভঙা বলি ৰাখি থয়। কাকো যাবলৈ নিদিয়ে। এইদৰে কেইবাদিনো পাৰ হৈ যায়। কিন্তু ৰজাৰ আদেশ নোহোৱালৈকে কোনেও যাব নোৱাৰে। ইফালে ৰজাৰ আদেশ নাহেহে নাহে। ইফালে জাহাজৰ বস্ত বিলাক বেচিব নোৱাৰিলে বহুতো লোকচান হয় । সেই কাৰণে জাহাজ চালক সকলে গোপালক ৫০।৬০ টকা দি জাহাজ লৈ যায়।

কিছুদিনৰ প'চত ৰজাই আহি আকৌ সুধিলে - গোপাল কেনে আছা গ তেতিয়া গোপালে উত্তৰ দিলে আগতকৈ বহুত ভাল। কেনেকৈ বুলি সোধাত কলে যে কলেই আপুনি আকৌ শাস্তি দিব । তেতিয়া ৰজাই শাস্তি নিদিওঁ বুলি কোৱাত সকলো কথা বিবৰি কলে। ঠিক তেনেকৈয়ে আজি আমাৰ ৰাজ্যৰ গেট বিলাক চলিছে আৰু ভড়ালৰ ধন শেষ হৈছে। গতিকে এই বিলাকৰ প্ৰতি চকু দিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলোঁ।

তাৰ পাছত মোৰ সম্ভিটত কেইবাটাও ৰাস্তা চতুৰ্থ প্লেনতেই ধৰিছিল। সেই ৰান্তাৰ কাম হয় নহয় কিছ্ আৰম্ভ হৈছিল। ইফালে কাম সম্পূৰ্ণ নহল। মই মন্ত্ৰী আৰু চিফ ইজিনিয়াৰ সকলকো দেখুৱালো। তেখেতসকলে তদন্ত কৰা হব বুলি কলে। কিন্ত আজিলৈকে ৰাভাৰ কাম একোৱেই নহল। আনফালে ৰাজ্বৰ কৰা বিল আদি ধাছ কৰি সকলো টুকা শেষ কৰিলে। আজি যিহেতু ৪ লাখ ৫০ ছাজাৰ টকা পোৱা হৈছে তেনে ক্ষেত্ৰত যদি কাম-কাজবোৰ থিকমতে নহয় ৰাইজে অস্ত্ৰত্ট হবই। শতকৰা ৭০ ভাগ আৰু কোনে। ঠাইত শতকৰা ৬০ ভাগ অপচয় চলি আছে। আমৰি মাননীয় সদস্য জালালুদ্দীন চাহাবৰ সম্ভিটত আৰু পাঠশালাতো আপোনালোকে একে অৱস্থাকে দেখিব কোনো কামেই হোৱা নাই। বিভাগীয় কম্ম চাৰী আৰু বিষয়াক সুধিলে কয় "হব লাহে লাহে হব"। আজি ৪ র্থ প্রকল্পনাৰ শেষ বছবতো এতিয়া পাৰ হও হও কিন্তু মোৰ স্ম্ভটীত আজি প্র্যান্ত এটাও ৰান্তা সম্পূর্ণ নহল যত চাইকেলো চলাব নোৱাৰি।

(সময়ৰ সংকেত)

উক্ত ৰাস্তাৰ এখন ব্ৰিজ নিৰ্দ্মান কৰোতেওঁ দেই একেই চক্ৰান্ত দেখা যায়, ৫ জন ঠিকাদাৰক টেণ্ডাৰ দিয়া হৈছিল আকৌ তেওঁলোকৰ টেণ্ডাৰও কেনচেল কৰা হ'ল, কেবল-হ'ল কি টকা পইচাবোৰ ভাগ-বতৰা হ'ল। আমাৰ কথা হ'ল-কিয় ছানীয় ঠিকাদাৰক সেই ঠিকাবোৰ দিয়া নহ'ল গ আজি জনসাধাৰণৰ কণ্টৰ ধন কিয় চৰকাৰী বিষয়া বা কন্মাচাৰীয়ে ডাঙৰ ডাঙৰ ঠিকাদাৰৰ লগ হৈ লুট কৰিছে। এই বিষয়ে আমি যদি বিধান সভাত নকও ই মোৰ অন্যায় কৰা হব। মই দাবী জনাওঁ এই অন্যায় বিলাকৰ এটা তদন্ত হব লাগে। অৱশ্যে এই ৰাজাখনত দূৰ্নীতি কেতিয়াও শেষ কৰিব নোৱাৰি কিন্তু তাক কিছু পৰিমানেতো কমাব পাৰি; গতিকে এই বিষয়ে মই চৰকাৰৰ চোকা দ্পিট আকৰ্ষন কৰিলো।

যোৱা ৩ বছৰ আগতেই মই এটা ঝেলেংকাৰী কথা এই বিধান সভাতে কৈছিলো সেইটো হ'ল গড়কাপতানী বিভাগে কেনেকৈ আমাৰ পুৰণি দিনিয়া 'কমলগোঁহাই' আলিটোৰ দুখলগা অৱস্থা কৰি তুলিছে, সেই আলিটোৰ খেৰবাড়ী গাওঁত এখন ব্ৰিজ ভাঙি-চিঙি তাৰ চিন-চাব নোহোৱা হৈ গ'ল বুলি দেখুৱাই সেই ব্ৰিজখনৰ কাঠবোৰ S.D.O. অভইলাৰ কৰ্ম্বচাৰী ইত্যাদিয়ে কাৰোবাক বিক্লী কৰি বাকীখিনি ঘৰত লৈ যায়। আৰু দেখুৱালে সেই কাঠ-বাহ বো বানখানীয়ে উটুৱাই নিছে, এইদৰে বানপানীয়ে উটুৱাই নিয়া বুলি কৈ কিমান যে টকা পইচা অপচয় কৰিছে তাৰ সীমা নাই। এই দৰে নানা ফাকি দি

ৰাইজৰ দুখৰ ধন আঅ্সাদ কৰিছে, সাধাৰণ মানুহক এই সকল লোকৰ পৰা ৰ্ক্ষা কৰাতো টান হৈ পৰিছে, তেওঁলোকৰ মান-মহাদি৷ নাইকীয়া হৈছে আজি যদি এই ডেৰ কোটি মানুহে বিদ্ৰোহ আচৰণ কৰে তেতিয়াহলে ভাৰ প্ৰা কোনেও হাত সাবিব নোৱাৰিব। অধ্যক্ষ মহোদয় ৰাইজে ভাবিছিল আমি চিৰ-দিনেই, চিৰকালেই এইদৰে দুখ ভোগ কৰিব লাগিব কিন্তু যেতিয়া মুখামন্ত্ৰীৰ 'গৰীবি হতাও' অন্যায় হতাও ধানিয়ে, উদীপ্ত ভাষনৰে ৰাইজক পুনৰ থিয় কৰালে আৰু যদি চৰকাৰে কোৱা মতে ৰাইজৰ কাম-কাজবোৰ কৰিব নোৱাৰে তেতিয়াহলে ৰাইজ আৰু নবহে, ৰাইজে বেলেগ ধৰণে চৰকাৰৰ ব্যৱস্থা লব । গতিকে মই চৰকাৰক সজাগ কৰি দিছোঁ যাতে ৰাইজৰ কাম-কাজ বোৰত কোনো ধবণৰ গাফিলতি নকৰে। শিক্ষা বিষয়ত দুটামান কথা মই ক্ৰ খুজিছেঁ, আমাৰ, গাৱত এটা কথা আছে—সেইটো হ'ল "

"যাঁঞ জানে টুক টুকিৰ ভাওঁ তাঞ মাৰি নেয় আগা তাও" ॥

অর্থাত যিবিলাক চালাক তেওঁলোকে নিজে সকলো সুবিধা কৰি ললে কিন্তু যিবিলাক ভোদা তেওঁলোকে একোকে নাপালে ২৫ বছৰ আগতেই কিছু মানে কলেজ কুল বহুতো প্ৰতিষ্ঠা কৰিলে কিন্তু গাওৰ পিছপৰা অঞ্চলত পিচত স্কুল আৰম্ভ কৰা বাবে শিক্ষক সকলে একে।কে নাপালে, স্কুল যদিওৱা হল কেৱল ২।১ খন কুলত এড হক গ্রাণ্ট দিলে। কিন্তু আজি শিক্ষক সকল বাধ্যত পৰি চৰকাৰৰ ওচৰলৈ আহোতে তেওঁলোকক লাঠি চাৰ্জ কৰাতো অত্যন্ত গহীত কাম হৈছে, কিয়নো আজি চৰকাৰে শিক্ষকৰ ওপৰত অৰ্থাত সন্মানিত ব্যক্তিৰ ওপৰত হাত দিয়াতো লজা জনক কথা, আমি প্ৰত্যেকে শিক্ষকৰ ওচৰত শিকিছিলো, ভৰু বুলি তেওঁলোকক মানিছিলো, তেওঁলোকৰ ওপৰতেই এনে ধৰণৰ অত্যাচাৰ অমার্জনীয়। এইটো কেৱল অসমতেই নহয় এই বিষয়ে অনুমৰ বাহিৰতো ওলাইছে। চৰকাৰে কমিটি কৰি যদি শিক্ষকসকলৰ বিষয়ে সিদ্ধান্তলৈ আহে থিকমতে তেতিয়াহলে ৰাইজ সভোষ্ট হব, যি সকল শিক্ষকে দৰমহা নোপোৱাকৈ ইমান দিনে ভুগি আহিছে তেওঁলোকক এডভান্স মজুৰী দিব লাগে। পাৰিলে ৰিট্ৰোপতিটভ এফেক্ট দিবলৈ মই চৰক।ৰৰ দৃতিট গেঁচৰ কৰিলো। আকৌ নৰম মাম শ্ৰেণী পৰা দশম মান শ্ৰেণীলৈ ৰিকগনিশান

বিচাৰি যাওঁতেও বাডেৰ মেম্বাৰ সকলে টকা-পইচ। আত্মসাত কৰা দেখা যয়। গতিকে এইসকলো বোৰলৈ চৰকাৰে চোকা নজৰ দিব লাগে, শেষত ইমান সময় কবলৈ দিয়াৰ বাবে মই আপোনাক ধন্যবাদ জনালো।

Shrimati Pranita Talukdar: Mr. Speaker Sir, at the very outset I congratulat: the Chief Minister for presenting the Budget for the year 1973-74 on behelf of the Finance Minister. The budget speech appears to be a short one but it has given a detiiled account of the year's programme in the light of the past programme and ability of financial resources. So, I think that this budget will be a major step towards the fulfilment of the commitment, our Govt made to the peole of the State. I hope this budget with its financial allocation means for carrying out the activities for the welfare of the people of the State, will be utilised properly. This budget is though a deficit one, free from imposition of taxes. This will really help the new socieeconomic order of the State. Mr. Speaker Sir, we know the development of every State needs financial resources. So Budget allocation is there and it is meant to fulfil the objectives for the welfare of the people. The proper use of funds will depend on proper planning and administrative efficiency. We know as the Chief Minister has mentioned that our State has been suffering from financial hard several years. And this year also the economic situation ship for of the State is not very satisfactory. I hope that our Govt. should take up some measures to increase the income of the State. On the otner hand we know that our

State is full of natural resource, such as, forest resources, mineral resources, agricultural resources and if those resources are well tapped then I hope this will help to improve the economy of the State. Mr. Speaker Sir, the State of Ass m is very rich in forest resources and this resource if utilised properly after correct planning will improve the economic condition of the State. As regards the wild animals birds and trees the Govt, should take immediate measures to protect these. Sir, Kaziranga, Manas and Garampani sanctuaries are the main attractions to the tourists from inside and outside the State. I urge that proper measures should be taken up to develop these sanctuaries so as to earn valuable foreign exchange which in turn, will increase the income of the State. We know Sir. that Kaziranga sanctuary has been made into the 'National Park' so also a master plan for Manas sinctuary has been submitted by the Assam Govt. to the Central Govt.-but I do not know whether that Master Plans has been sanctioned by now. I hope the Govt. will move the Central Govt. for the sanction of the Master Plan so that it will be of help in earning foreign exchange and increasing the income of the State. Mr. Speaker Sir, in regard to the Mineral resources I would like to say that Assam is a State where there is vast mineral resources and on the basis of this, our Govt. has taken up small scale and large-scale industries. We have got coal, oil etc. We know Sir, that Assam is the largest producer of jute and tea. The tea industry helps to earn a lot of foreign exchange. Amongst the agricul-

tural production tea is in its best footing. It is the only land based Industry where agricultural people be best with. Inspite of the vast resources in cur State we are industrially very backward in comparison with other States. So, I think the main aim of our industrial development should be to meet the local demands through the utilisation of the locally available raw-materials. Mr. Speaker Sir, we know that no economic development is possible unless there is a definite plan to develop both urban and rural areas equally.

For education also our main attention should be to fulfil the constitutional directives in regard to the free and compulsory primary education for the children between age group 6 to 14 years. I am glad and really happy to hear the announcement made by the hon. Chief Minister in the budget speech, hat the primary education will be provincialised. And if it is done it will help to implement the principles of democracy.

I hope that to provide scopes to unemployeds we must give more stress on vocational education. We are to follow also the National Policy of education which laid down the principles of equalisation of educational opportunities both for urban and rural youths.

Now Sir, we know the rivers of Assam are the souces of income. But sometimes these rivers turn into danger by causing flood and erosion. I can site one example from my constituency. There is a problem of erosion every year caused by the river Beki. Nalzora & Hakua. It destroyes the cultivable lands of the whole area.

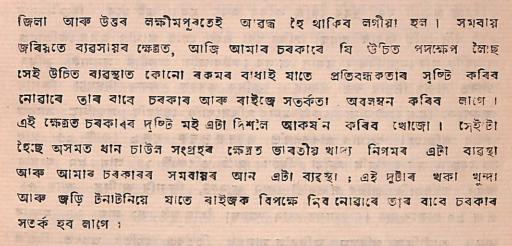
urge upon the Govt to take some permanent measures to stop the erosion. This erosion is due to the fact that in 1962 an embankment in the mouth of Beki in Mathanguri was constructed and due to this on the right bank of the Beki there was heavy erosion and a very big area was flooded and in the left bank the area became so dry that it is impossible for the cultivators to cultivate their lands, I hope the Govt. will take appropriate measures to stop the erosion there. I would also suggest that the month of the river Beki be opened or the bed of the Beki by deefulfil the constitutional directives in regard to the pro-

If this is done, then agricultural production will be increased. Economic condition of the State as a whole will also improve to a great extent. Then, sir, regarding the price situation, I would like to say something. On 22nd May, one Shri Balraj Metoh wrote an article in Assam Tribune. It reads, 'Indian Economy is caught in a Jut of complex dilemas". The recent spurt in prices and the set back to Agricultural production have affected the economy." Really, sir, in our tate, the prices of essential commodities have gone high recently with the result that our poor people are extremely suffering. In this respect the plight of our low income people is very deplorable. So, Govt should take steps to check the rising prices of the essential commodities. In order to ensure rapid development of the economy of the State increasly food production & reduction of the prices are the must implement factors. This is the most important task to be taken up

by the Government immediately. Then; Sir, I appreciate the policy of the Government in respect of taking over the wholesale trade in food-grains It is a socialistic Stepe. A d in order to ensure rapid stride in this direction Govt. will conduct the procurement and distribution of essential food-grains through the Cooperative Societies. If this is done, it will really help the people to get their food-grains at a reasonable price. But, sir, the sucess of it depends mainly on the increasing volume of agricultural production. Sir, our national income mainly comes from agriculture. So, in our planning agriculture should be given the too priority. In the development, of agriculture minor irrigation soil conservation and modern method and tranic of agriculture be in produced. The economic condition of the poor farmers in the field of Animal Husbandry requires to be strengthened. For the purpose of procuring and for the purpose of maintaining the supply line of essential commodities, we are to rely on proper transporation. In this respect we are to give emphasis on both land and Water Transport system and Road Transport system. Both road and water transport systems should be developed. If all these steps are taken by the Government, then the economic condition of our State will improve to a great extent. With these words, sir, I conclude my speech. Thank you.

শ্ৰীব জয় শৰ্মা: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭৩-৭৪ চনৰ বাজেট মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে দাঙি ধৰিলে, এই বাজেট কৰ-কাটলহীন হোৱাৰ বাবে মই মুখ্যমন্ত্ৰী তথা বিত-মন্ত্ৰীক মোৰ গ্ৰদ্ধা জনাইছো। বাজেট সুৰ্ম্পকে ইতিমধ্যে বছতো আলে হৈছে। এই বাজেটখন এখন সমাজবাদী বাজেট হয়নে নহয় আৰু এইখন এখন ধনীক সকলৰ কাৰণেহে কেৱল তৈয়াৰী ধাজেট; এনেধৰণৰ মন্তব্য দিয়া হৈছে।

কিন্তু অধাক্ষ মহোদয়, অনুষত এলেকা আৰু অনুষত দেশবিলাকৰ বিভমন্ত্ৰী সকলৰ গাত এনে বোজা পৰে, সাধাৰণ নীতি নিয়ম অৰু আদুশ্ৰ লগত খাপ খৱাই বাজেট তৈয়াৰ কৰিব নোৱ'ৰা অৱস্থা তেওঁলোকৰো হয়। আমাৰ বাজেটৰ মলধন সীমিত লাৰু অনুষ্টিপিয়া। ৰাজ্যৰ উন্নতি সাধন কৰিবৰ কাৰণে ধাৰ লবলৈ আমি আগ্ৰহামিত হব লগা হৈছে। এই দৰে ধাবৰ বোজা হৈছেগৈ ৪২১ কোটি টকা, ধাৰৰ অৱস্থা আজি এনে হৈছেগৈ যে আজি যিহকেই খৰচ কৰা হৈছে সেই সকলো যেন আমি নিজৰ প্জিৰ পৰাহে কৰিছো। সৰ্বাসাধাৰন ৰাইজৰ এনে অনুমান হৈছে। ১৪ কোটি টকা, ধাৰে অনা ধনৰ বাবে সুদ দিব লগা ছোৱাটো বৰ সুখৰ কথা হৈ থকা নাই। এনে এটা অসুবিধা জনক অৱস্থাতে৷ অসম চৰকাৰে কেইটামান বিশেষ বিষয়ত স্থিৰভাবে পদক্ষেপ দিবৰ কাৰণে অতি সাহসেৰে চেণ্টা কৰিছে। ঘেহৰ পাইকাৰী ব্যৱসায় কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে লোৱাৰ লগে লগে অসম চৰকাৰে কেৱল ঘেত্ৱেই নহয় তাৰ লগে লগে অত্যাৱশাকীয় খাদাৰ সামগ্ৰীৰ পাইকাৰী বাৱসায় নিজৰ হাতলৈ আনি সমবায় সমিতিৰ জৰিয়তে আহৰণ আৰু বিতৰণৰ ব্যৱস্থা লৈছে। এই ব্যৱস্থায়ে চৰকাৰে অজিহে লৈছে বা ভাবিছে; এনে কথা নহয়, আবাদী কংগ্ৰেছত সমাজবাদী আহিৰ সমাস্থগঠনৰ আদশ কংগ্ৰেছে লৈছিল। তাৰ পিচতেই চাৰিও ফালৰ পৰা প্ৰশ্ন আহিছিল, সমাজবাদী আহিব গঠন কৰাৰ কাৰ্যসূচী কি ় তাৰ পিচতেই নাগপুৰ কংগ্ৰেছে তেওঁলে:কৰ আদৰ্শবাদ দাঙি ধৰিলে। সেৱা সমবায়, সমবায় কৃষি, ফাম তেটট টেদিং আ।দৰ জড়িয়তে অৰ্থনৈতিক গাঠণি গঢ়াৰ ব্যবস্থা লোৱা হল। সেই ভাবা-দুশ্ৰ আলম লৈ অসম চৰকাৰে ১৯৬১ চনত ধান সংগ্ৰহৰ নিমিতে সেৱা সমবয় আৰু মাকেটিং চোচাইটি পাতিলে। সেই মাকেটিং চোচাইটি সমূহে ধান সংগ্ৰহৰ ব্যৱসায় নিজৰ হাতলৈ নিলে। ইয়াৰ পিচত নানান কথা আহিল। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সুস্থ নিয়ম আৰু নিৰ্দেশনা নথকাৰ কাৰণে অসমত সমবায় পদ্ধতিৰে যি ধান সংগ্ৰহ আৰু বিতৰণ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল সেই ব্যৱস্থা কেৱল দৰং

সেইকাৰণে এইবিলাক কথা খোলোচা হব লাগে।

তাৰ পাচত খাদ্য দ্ৰব্যৰ এই বেপাৰ সম্বায়ৰ জ্ৰিছতে ক্ৰিবলৈ লোৱা হৈছে। সেই ক্ষেত্ৰত বিশেষ সুযোগ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব খোজাসকলক তেনে বেআইনী সুযোগ সুবিধ। গ্ৰহণ কৰিবলৈ দিব নালাগে। দৰঙ আৰু লক্ষীম-পূৰৰবাহিৰে আজি অসমৰ প্ৰত্যেকখন জিলাৰে ধান চাউলৰ বেপাৰ এফ চি আইৰ হাতলৈ গৈছে। আমাৰ ৰাজ্যৰ ধান সংগ্ৰহ কৰা যি নীতি সেই নীতি মতে খাৰিফ বতৰতে ধান সংগ্ৰহৰ বাৱস্থা লব লাগে। সেইমতে নভেম্বৰৰ ১ তাৰিখ্ৰ পৰা ধান সংগ্ৰহ কৰিবৰ কথা। কিন্ত যোৱা বছৰ ধান সংগ্ৰহ আৰম্ভ হৈছে ২১ ডিচেম্বৰৰ পৰা। নভেম্বৰ গোটেই মাহ বহি থাকিল, ডিচেম্বৰ গোটেই মাহটো বহি থাকিব লগা হ'ল তাৰ পিচত ডিচেম্বৰৰ শেহৰ ফালে ধান সংগ্ৰহ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে। এই দুই মাহৰ ভিতৰত যি বিলাক এজেণ্ট আ ছল সেই সকলে কমদৰত ধান সংগ্ৰহ কৰি পাচত বেচি দামত বিক্লি কৰে। এটা কথা দেখা যায় যে চৰকাৰী দামতকৈ বজাৰত ধানৰ দাম বেচি। ইয়াৰ কাৰণ কি। বেপাৰী বিলাকে ধান সংগ্ৰহ কৰিবৰ বাবেই এই অৱস্থাৰ স্থিট কৰি লয় । আনকি জানুৱাৰী আৰু ফেব্ৰুৱাৰী মাহতো ধানৰ দাম চৰকাৰী দামতকৈ বজাৰৰ দাম বেচি । সেই কাৰণে খেতিয়ক সকলে চৰকাৰক ধান নিদি ৰজাৰত বিক্ৰি কৰাৰ প্ৰতি আগ্ৰহশীল হয়।

কৃষি নিগমৰ কাৰণে মই চৰকাৰক শলাগ জনাইছো। যি কৃষি নিগম কৰিবলৈ লোৱা হৈছে তাত মাটিৰ মালিকি স্থত্ব নাথাকিব। এই নিগম সমূহৰ জুৰিয়তে প্ৰনালী বদ্ধ ভাবে খেতি কৰিব পৰা হব। এই দৰে বিভানসন্যত ভাবে যদি খেতি কৰাৰ বাৱস্থা কৰিব পৰা নহয় তেন্তে আমাৰ অসম কেতিয়াও আগ্রাচি যাব নে;ৱাৰিব । মোৰ আগৰ কেইবাজনো মাননীয় সদস্যই কৃষিৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ কথা কৈছে। কৃষিৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াটো কিমান আৱশাক হৈছে সেই কথা কেইটামান প্ৰসংখ্যাৰ যোগেদি সনানিত সদনক জনাব খজিছো। আমাৰ ভাৰতবৰ্ষত সমদায় কৃষক হল ৯ কোটি ৯৫ লাখ ১০ হেজাৰ জন। কৃষি বনুৱা হিচাবে আছে ৩ কোটি ১৪ লাখ ৮২ হাজাৰ জন। তাৰোপৰি কৃষিৰ সমগোত্ৰী যেনে ফ:ৰভট, ফিচাৰি আদিত আছে ৫১ লাখ ৯০ হাজাৰ জন । অসমত তাৰ অৱস্থা হৈছে মঠ ৪১ লাখ ১৪ হাজাৰ জন। শাৰীৰিক পৰিশ্ৰম কৰিবলৈ মানহৰ ভিতৰত খেতিৰ ওপৰত নিভৰি কৰা লোক হৈছে ২২ লাখ ৮৪ হাজাৰ জন। কৃষি বনৱা হিচাবে থকা লোক হৈছে ৪ লাখ জন। গতিকে দেখা যায় অসমৰ তিনিভাগৰ দুই ভাগ মানুহেই খেতিৰ ওপৰত নিভাৰ কৰি আছে। আনহাতে যদি আমি পথাৰত প্ৰয়োগ কৰা সাৰৰ পৰিসংখ্যা চাও তেনেহলে আমি ভয় খাই যামা নিৱনুৱাৰ সমস্যা অধায়নৰ কাৰণে ভাৰত চৰকাৰে যি কমিশান গঠন কৰিছিল সেই কমিশানৰ মতে আজি ভাৰত ভ নিৱনুৱা সংখ্যা ১ কোটি ৮৭ লাখ। এই ১ কোটি ৮৭ লাখ মানুহৰ ভিতৰত ১ কোটি ৬১ লাখ খেতিত কাম কৰা মানুহ। ব কী ২৬ লাখ মানুহ অন্যান্য কাম কৰা মানহ। এই দিশ্ৰপৰা চাবলৈ গলে সকলো ফালৰপৰাই কৃষিত জোৰ দিবলগীয়া হৈছে। আমাৰ অসমত আহধান কৰা মাটিৰ পৰিমান হৈছে ৫ লাথ ২৬ হেক্টৰ, শালি খেতি কৰা মাটিৰ পৰিমান হৈছে ১৪ লাখ ৯৭ হেক্টৰ। গতিকে স্ব্যুঠ প্ৰায় ২০ লাখ হেক্টৰ মাটিত ধান খেতি কৰা হয়। আমাৰ জলসিঞ্চল ব্যৱস্থালৈ চালে দেখা যায় ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্নেই হওক বা মজলীয়া ধৰণৰ জলসিঞ্নেই হওক সৰ্ব মুঠ কম্বেচি ৫২ হেজাৰ হেক্টৰ মাটিত পানী যোগান ধৰা হৈছে। যদি এই ধৰণেই আমাৰ খেতিয়কক খেতি কৰিবলৈ দিয়া হয় তেনেহলে আমাৰ খেতিয়কে কেনেকৈ অধিক শস্য উৎপাদন क बिव श बिव ।

ইয়াৰ লগতে আজি সাৰৰ প্ৰয়োগৰ কথাও চাব লাগিব। সাৰৰ প্ৰয়োগ তাজি যি ধৰণেৰে হব লাগিছিল সেই ধৰণেৰে হোৱা নাই। এই থিনিতে মই এ স্বন বিশিষ্ট কৃষি বিদ ডাঃ আগৰৱালাৰ মন্তব্য ডাঙি ধৰিব খুজিছো। তেখেতে

কৈছিল যে আমাৰ যি চাৰিটা পৰিকল্পনা হৈ গ্ৰ এই পৰিকল্পনা কেইটাত আচলতে কবলৈ গলে অসমত কৃষিৰ আচনি লোৱাই নহল। অসমত যি খেতি কৰা মাটি সেই মাটিৰ ভিতৰত প্ৰতি একৰত মাত্ৰ ১'৫ কেজিকৈ সাৰ পৰিছে। টেকনো ইকনমিক চাৰভে ত দেখুওৱা হৈছে যে প্রতি বিঘা মাটিত এক পাউত্ত কৈ গোবৰ বা পচন সাৰ পৰে। গতিকে সাৰৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ মাটিত ৰাস য়-নিক সাৰ পৰিছে ডেৰ কেঃ জি: কৈ আৰু গোবৰ বা পচন সাৰ পৰিছে) কে:জিকৈ। পথাৰত কিমান সাৰ পৰিব লাগে আৰু আমি কিমান পিচপৰি আছো সেই কথা বজাবলৈ মই ৪ বিধ খেতিত কিমান সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব জাগে সেই কথাৰ উল্লেখ কৰিব খদিছো। সিচি কৰা আহ্ধানৰ প্ৰতি একৰত দিব লাগে ৬০ কেজি এমোনিয়াম ৬০ কেজি চপাৰ ফচফেট আৰু ১২ কেজি পটাচ । অধিক উৎপাদনক্ষম শালী ধান কৰোতে প্ৰতি একৰত লোৱৰ বা পচন সাৰ দিব লাগে ৩০ কুইণ্টল, এমুনিয়াম চালফেট ১৬৫ কেজি, চপাৰ ফচফেট ৯৯ কেজি, মিউৰিয়েট অৱ পটাচ ২০ কেজি, শালীধানত পচন সাৰ ৩০ কুই ট্য, এমনিয়াম চালফেট ৬০ কেজি চুপাৰ ফচফেট ৭৫ কেজি মিউৰিয়েট অব পটাচ ২০ কেজি, গম খেতিত পচন সাৰ ৩০ কুইণ্টল, এমনিয়াম চালফেট ২০০ পৰা ২৭০ কেজি, চুপাৰ ফচ.ফ ট ১২০ কেজি মিউৰিয়েট অৰ পটাচ ২১ কেজি।

এই সংখ্যা হিচাপ কৰি চালে দেখা যায় ১ বিঘা মাটিত কম পক্ষেও গোৰৰ পৰিব লাগিব ১০ কুই°টল আৰু সেই হিচাবে ৰাসায়নিক সাৰ ৪৪ ৰ পৰা ৮৪ কেজি পৰিব লাগে। এই তুলনাৰ পৰাই সাৰ প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰত অসম কি অৱস্থাত আছে সেই কথা অনুমান কৰিব পাৰি। খেতিয়ক সকলক সাৰৰ সুলভ আৰু নিয়মিত যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰি তেওঁলোকৰ পৰা নিৰ্দ্দিত ভাবে কাম লব লাগে। মাননীয় সদস্য প্ৰিগৌৰীশঙ্কৰ ভট্ডাচাৰ্য্য আৰু প্ৰীঅভাউৰ ৰহমান ভাঙৰীয়াই ঠিকেই কৈছে যে আমি খেতিয়ক সকলক খেতিৰ বিষয়ত কিছুমান কথাত বাধ্য কৰাব লাগিব। নহলে কেতিয়াও আমি কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়িব নোৱাৰো। কৃষিৰ বিষয়ে এই অৱস্থাত ইয়াৰ উন্নয়ণ কল্পে মোৰ এটা প্ৰামশ আছে। আপোনালোকে জানো আমাৰ অসমত ২,৬০১ খন গাওঁ পঞ্চায়ত আৰু ১২১ খন আঞ্চলিক পঞ্চায়ত বা উন্নয়ন খণ্ড আছিল। এই ২,৬১১ খন গাও পঞ্চায়তৰ আমি জনাত প্ৰায় ২,৩০০ খন গাওঁ পঞ্চায়তৰ আছিল আমি জনাত

দৱাৰ নাছিল। পতিকে গাওঁ পঞায়তৰ এই ঘৰ বিলাক একো একোটাকৈ কৃষি কেন্দ্ৰলৈ ৰুপাত্তৰিত কৰক । এই কৃষি কেন্দ্ৰবিলাকৰ জৰিয়তে জন সাধাৰনক ক্ৰমিৰ সম্পৰ্কে উদ্ধৃদ্ধ কৰিব লাগিব। উন্নয়ন খণ্ড বিলাকো কৃষিৰ কেন্দ্ৰৰূপে গঢ়ি তোলা সমূচিত। এই ধৰণৰ আচনি গ্ৰহন কৰা নহলে ক্ষীপ্ৰ ভাৱে কাম কৰা টান হব। বাজেটত টকা ধৰা আছে গভিকে খৰছ কৰিব লাগিব, নহলে ৰাইজে বেয়া পাব আৰু সেই ধৰণে যধেমধে খৰ্ছ কৰিলে ৰাইজৰ উপকাৰ নহয়। ইয়াৰ লগতে প্ৰশ্নেত | কানত পানী যোগানৰ যি কথা আলোচনা কৰা হৈছিল সেইমতে গে।টেই অসমৰ কাৰণে আচনি প্ৰস্তুত কৰিব লাগে। পঞাবৰ লগত অসমৰ সকলো কথাতে তুলন। কৰা বিভাত্তিকৰ , অসমৰ গগত পঞাবৰ কথা তুলন। কৰিলে দেখা যায় অসমৰ খাৰিফ চিজন ৮ মাহ পঞাবত ৪ মাহ আৰু ৰবি শুসাৰ বছৰ অসমত ৪ মাহ, পঞ্জাবত ৮ মাহ। অথাত দেখা যায় অসমত কম বেছি পৰিমানে ৮ মাহেই পানী পোৱা যায়। ডাঃ আগৰৱলাই এই সংক্ৰান্তত মৃত প্ৰকাশ কৰি কৈছে যে অসমৰ মাটিৰ বেচিটিন সেমেকি থকা গুণটো কামত **লগাব লাগে। কল্যান সোনা** জাতৰ ঘেহ ধান্ত সেমেকা মাটিৰ খনাখনৰ সুফল পোৱা গৈছে কিন্তু পানী নিদিয়াকৈ এনেভাৱে ঘেহৰ খেতি কৰিবৰ হলে নবেম্বৰৰ ভিতৰত ঘেছ ভটি সিচাৰ উত্কৃষ্ট সময়। তেখেতৰ এই মতৰ অধায়ন কৰা নাই সেই কাৰণে ইয়াৰ কাৰ্যাক।ৰিতাৰ বিষয়ে ন দি কৰ নোৱাৰো; আশাকৰো চৰকাৰে এই বিষয়ে প্ৰীক্ষা নিৰীক্ষা কৰি চাব।

ইয়াৰ পিচত পঞায়ত মন্ত্ৰী ইয়াত নাই যদিও মই মুখ্যমন্ত্ৰীৰ যোগে তেখেতক এটা কথাৰ প্ৰতি দৃষ্টি অকেঁষণ কৰিলো। নতুন আইন অনুস্ৰি পঞায়ত গঠন নোহোৱা পৰ্যাভ মহকুমা পৰিষদ, আঞ্লিক পঞায়ত আৰু গাওঁ **পঞায়ত সমূহ ভল কৰি দিয়া হৈছে। পঞায়তৰ আয় হ'ল সাধাৰ্ণতে স্থানীয়** <mark>কৰ আৰু মাটি</mark>ৰ ৰাজ্**ণ। কিন্তু এই দুয়োটা শিতানৰ টকা ঠিক সম**য়ত নোপোৱাৰ কাৰণে পঞায়তত পৰ্যায়ত কাম কৰা লোক সকলৰ বৃহতে মাহেকীয়া বানচ পোৱা নাই। আগতে পঞায়তৰ টকা নাথাকিলে উল্লয়ন খণ্ডৰ পৰা থৰছ কৰি পুনৰ সেই টকা উন্নয়ন খণ্ডৰ পুজিত জমা কৰে। কিন্তু পঞ্চায়ত ভাঙি দিয়াৰ কাৰণে বাৱস্থা ল্ব পৰা নাই আঞ্চলিক পঞায়ত সমূহে কেচ প্ৰগেমৰ উৎপাদন-ক্ষম আচনিৰ মতেম কিছু মানুহ লৈছিল। কিন্তু এই ব্যৱস্থাৰ ফলত উভৱ হোৱা পৰিস্থিতিত টকা নোহোৱাৰ কাৰণে তেওঁলোকক কামৰ পৰা আতৰাই দিয়া হৈছে। আঞ্চলিক পঞ্চায়ত সমূহে হাট বজাৰ বিক্ৰীৰ অংশ অহা জুলাই মাহত হে পাব। গতিকে চৰকাৰে হয় আঞ্চলিক পঞ্চায়ত সমূহে ১৯৭২-৭৩ চনত পাব লগা ৰাজহ আৰু স্থানীয় কৰৰ অংশ তৎক্ষনাং দিয়াৰ ব্যৱস্থা বৰক নহয় জিলাৰ উপায়ুক্ত বা মহকুমাধিপতি সকলক উন্নয়নখণ্ডৰ পুজিৰ পৰা এই ধন দিবৰ কাৰণে অতি শীঘ্ৰে নিৰ্দেশ দিয়ক। নহলে পঞ্চায়তত কাম কৰা লোক সকলে বিশেষ দুৰ্ভোগ ভূগিব লগা হব। দিতীয় কথা হ'ল পঞ্চায়তত কাম কৰা লোক সকলে এটা সুবিধা পাই আছিল। তেওঁলোকৰ চাকৰি কাল ৫৫ বছৰ হোৱাৰ পিচতো পঞ্চায়ত আইনৰ উপবিধিৰ ১১৭ ধাৰামতে উপযুক্ত লোকক ১ বছৰকৈ বঢ়াই দি ৬০ বছৰলৈ কাম কৰিবৰ সুবিধা পায়। এতিয়া মহকুমা পৰিষদ ভাঙি ঘোৱাৰ কাৰণে এই কেইমাহত পেন্সন পাব লগা লোক সকল সেই সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে। সেই কাৰণে এই কাল্ছোৱাত পেন্সন পাব লগা পঞ্চায়তৰ লোক সকলৰ কাৰ্য্যকাল বঢ়াই দি নব গঠিত মহকুমা পৰিষদে এই বিষয়ে আলোচনা কৰিবৰ সুযোগ দিব লাগে। এই সংক্ৰান্তত মই বেলেগে পঞ্চয়ত মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি অ ক্ষণ কৰিম।

(সময়ৰ সংকেত)

অধ্যক্ষ মহোদয়, সিদিনা আলে'চনাত যোগ দি আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্রীৰাম শম্মাই স্থানীয় ডম্বক বৰাৰ নাম তেজপুৰৰ প্লেনিং চেলৰ সদস্যৰ নামৰ তালিকাত আছে বুলি অভিযোগ কৰিছে। স্থানীয় বৰা তেজপুৰৰ এজন বিশিষ্ট সমাজসেবী আৰু কৃতি শিক্ষক আছিল। মই তেখেতৰ আত্মাৰ সম্গতিৰ কাৰণে ভগবানৰ ওচৰত প্রার্থনা জনাইছো। কিন্তু শ্রীশম্মাই উল্লেখ কৰামতে স্থানীয় ডম্বক বৰাক প্লেনিং চেলৰ সদস্য কৰা নাই। শ্রীডম্বক বৰা এজন সমাজসেৱী ডেকা কম্মী। এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীাদন তালুকদাৰ ঃ অধ্যক্ষ মহোদ্য়, মই এইখিনিতে এটা কথা সুধিব বিচাৰিছোঁ যে, যি জন ডম্বক বৰাৰ কথা কৈচে সেইজনৰ নামৰ পিচত এম, এল, এ লিখা আছে এইটো কথা সচানে ?

শ্ৰীবিজয় শৰ্মা ঃ এইটো মোৰ লিচ্টড ন।ই।

Shri Gizsuddin Ahmed: Sir, Mr. Handique will speak instead of Mr. Kehorum Hazrika.

Mr. Speaker: Alright Mr. Handipue.

শ্রীজানকী সন্দিকৈ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মুখ্যমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই যিখন বাজেট দাঙি ধৰিছে সেই বাজেটৰ হিচাব পর চাই আমি দেখিছো যে, ইয়াত চর্চ অব বেভিনিউৰ বিশ্লেচন চর্চ অব ডেভলেপমেণ্ট অৱ প্লেচৰ লগত খাপ খোৱা নাই।

অধাক্ষ মহোদয়; চাহৰ ক্ষেত্ৰত মই কবলৈ বিচাৰিছো যে যিবিলাক অঞ্লত চাহৰ বাগান আছে সেই অঞ্লবিলাকত বাগান বিলাকৰ উন্নতিৰ কাৰণে সেই বাগানৰ পৰা যি ৰাজহ পোৱা যায় সেই ৰাজহৰ অংশ বাগান বিলাকত খৰচ নহয়, তেতিয়াহলে সেই ৰাজহ বৃদ্ধিৰ উপায় কত ? প্ৰথম কথা হৈছে আমাৰ বাজেট বজ্তাত আমি বজ্তে। কৈছো, কিন্তু আমাৰ ৰেভিনিউ ৰাজহ কেনেকৈ ২ঢ়াব পাৰি সেইটো বিষয়ে বৰ বেছি আমি চেল্টা কৰা নাই। এইটোহে ধাৰনা হৈছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজাত এগ্ৰিকালচাৰ ইন্দাণিট হিচাবে চাহৰ চাহিদা যিমান বোছ হৈ পৰিছে, সেই হিচাবে অন্য খেতিৰ ইন্দ্ৰাণ্টিয়ে চাহৰ লগত ফেৰ মাৰিধ পৰা নাই। এতিয়া আমি চোৱা উচিত হব আমি কি উপায়ে কোৱালিটি বঢ়াব পাৰো গ চৰকাবৰ যোগেদি থামেল কাৰেণ্ট বা বিজুলি শক্তি বিতৰণ কৰা হৈছে আৰু বহুতো বাগানত বিজুলী শক্তি ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। কিন্তু দুখৰ বিষয় যে এই বিজুলী শক্তি অকুসমাতে ২৷৩ ঘণ্টাৰ বাবে বন্ধ হৈ যোৱাৰ বাবে চাহ তৈয়াৰী কামত ব্যাঘাত ইয়াৰ ফলত আমাৰ চাহৰ গুণ বহুতো পৰিমাণে নচ্ট হোৱা দেখা গৈছে। আগোনালোকে জানে যে, অসমৰ চাহৰ লিকাৰ ফেল্ডাৰ আৰু বিজ'-নেচৰ কাৰণে বিখ্যাত। সেইকাৰণে দেশ বিদেশৰ বেপাৰী সকলে দেশৰ সাধাৰণ চাহত কৰি অসমৰ চাহ কিনিবলৈ আহে । অসমৰ চাহ যদি সংধাৰণ চাহ হয়, তেতিয়া হলে দেশ বিদেশৰ বেপাৰী সকলে এই চাহ কিনিবলৈ কিয় আহিব ? চিলনৰ চাহ সম্ভা। কলিকতাৰ পৰা চাহ বিলাতলৈ যাওতে যিমান দিন লাগে, চাউথ আফি কাৰ পৰা লগুলনৈ যাওতে তাভোকৈ কম দিন

লাগে। অসমৰ চাই খেতি পুৰণা ধৰণৰ। কিন্তু চিলন, চাউথ আফি কাৰ চাহ খেতি আধনিক পদ্ধতিত কৰা। কিন্ত তেওঁলোকৰ চাহৰ কোৱালিটি নাইকীয়া, কম দামী। সেইকাৰণেই অসমৰ চাহ কিনি কম বেচি পৰিমানে অনা চাহৰ লগত মিহলাই বিদেশত বেপাৰ কৰিবলৈ বহুলো বেপাৰী আহে। কাৰণ কম দামৰ চাহ অলপ নিলেই হব আৰু বেছি দামৰ চাহ কম দামৰ চাহৰ লগত মিহলাই বেচিব পাৰিব গতিকে এই চাহ উৎপন্ন হোৱা অঞ্চল বিলাক আমি উন্নত কৰিব লাগিব, তেতিয়াহে বেভিনিউ বাঢিব। াছে যে, এখন সৰু চাহ বাগানত প্ৰায় ৪ লাখ কেজি চাহ উৎপন্ন কিত আজি তাত বিজুলী শক্তিৰ নিয়মিত ভাৱে নোহোৱাৰ কাৰণেই বা বিজুলী শক্তি ফেইল মৰা কাৰণেই ৪ অনাকৈ কেজিত দাম কমিলেও ১ লাখ টকাৰ চেল প্ৰচিদ কম হৈ যায়। সেই লাভৰ অংশ আমাৰ চৰকাৰে ৯০ ভাগ নিব ৯০ হাজাৰ চৰকাৰৰ লোকচান হব আৰু প্ৰদিওচাৰৰ লোকচান হব ১০ হাজাৰ টকা। গতিকে কোৱালিটিৰ কাৰণে চৰকাৰে চাহৰ খেতিৰ বাবে নিতান্ত চকু দৰকাৰ। যদি আমাৰ চৰকাৰে এই চাহৰ খেতিৰ ওপৰত চক নিদিয়ে, তেতিয়া হলে আমাৰ টেক্স কমিব । আজি আমাৰ বাজেট হিচাব কৰি কি দেখিছো? ১৯৭১ চনত কৃষিৰ ইনকাম টেক্স আছিল ৩ কোটি ৫৫ লাখ টকা আৰু এতিয়া ১৯৭৩ চনত আনুমানিক হিচাবত ধৰিছে ৩ কোটি ৩৭ লাখ টক।। এতিয়া ১৯% চনৰ গৰা ১৯৭০ চৰলৈকে এই দুই বছৰত টেক্সৰ পৰিমাণ বঢ়াৰ স্বত্বেও আয় কিয় কমি গৈছে। ইয়াৰ বাহিৰেও ১৯৭১ চনত কৰি ১৯৭৩ চনৰ উৎ-পাদন চাহৰ নিশ্চয় বেছি হব। আজি আমাৰ গুৱাহাটী বজাৰত চাহৰ অকচন কৰিছে । আজি দেশ বিদেশৰ ডাঙৰ ডাঙৰ বেগাৰী সকলে আহি কলিকতাৰ পৰা চাহ কিনি নিয়ে। কাৰণ তেওঁলোকে বেছি দামৰ চাহ কিনি নি কম দামৰ চাহৰ লগত মিহলাই পেকেট তৈয়াৰ কৰিব আৰু বিক্ৰি কৰাৰ পিছত নিজৰো লাভ হব আৰু দেশৰো লাভ হব।

সেই কাৰণে কলিকতাৰ বজাৰলৈ দেশ বিদেশৰ পৰা বেপাৰী আহে। সেই সকলে সন্তীয়া চাহ কিনিবলৈ কলিকতাৰ বজাৰলৈ নাহে। কাৰণ সন্তীয়া চাহ হলে বেচি পৰিমাণৰ নিব লাগিব। চিন, দক্ষিণ আফুকা আদিৰ চাই জামান, পোলেণ্ড হ.লণ্ড আদি ঠাইলৈ নিবলৈ সুবিধা আৰু চাহৰ কোৱা-

লিটি ভাল। গুৱাহাটিৰ বজাৰ ভাল হবলৈ হলে দুটা কথাৰ ওপৰত নিভৰ কৰিছে। এটা হল গুৱাহাটীৰ চাহ কলিকতাৰ চাহতকৈ উংকুষ্ট হব লাগিব। জাৰু দিতীয়তে সহকে চাহ নিব পাৰিব লাগিব । অথাং কম দিনৰ ভিতৰত সহজে নিব পাৰিব লাগিব। ভৱাহাটীৰ চাহ খিনি কম্ম চাহ হলে নহব। সেইকাৰণে গুৱাহ টীৰ চাহখিনি গুনসম্পন হব লাগিব। চাহ প্ৰডিউচাৰ সকলে কমনটি ভৱাহাটীৰ মার্কেটলৈ পঠিয়াই দিয়ে। বর্ত্তমান সময়ত প্রডিউচাৰ সকলে বাগান বিলাকত ইলেক্ট্ৰিফকেচন কৰিছে। কিন্তু বিজুলী শক্তিৰ বিজুতি হোৱাৰ কাৰণে চাহ বেয়া হৈছে ৷ আগতে প্ৰশ্ন কৰোতে ইণ্ডাচটী মিনিচ্টাৰে প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছে যে এনেকুৱা হোৱা ন।ই। মই নিজে জানো বহুত আপত্তিও হৈ আছে। চাহত চেণ্টেুল একসাইজ দিউতি আছে আৰু তাৰ বাবে বহুতো ফমের্ম লিটি আছে। সেই কাৰণে গুৱাহাটীৰ মার্কেটৰ কাৰণেই বেয়া চাহখিনি নতট ৰকৰি থৈ দিয়ে। আৰু অলপ ভাল চাহ বা ইনফেৰিয়ৰ কুৱালিটিৰ লগত মিহলাই গুৱাহাটী মার্কেটলৈ পঠিয়াই দিয়ে। আনহাতে সেই বাগানবোৰৰ ৰেপু-টেচন বেয়া হব বুলি কলিকতাৰ বজাৰলৈ এই বেয়া চাহ নপঠায়। সেই কাৰণে চচ´ অব ৰেভিনিউ য'ত বেচি হয় সেই ঠাইত চচ´ অব ডেভেলপমেণ্ট যাতে বেচি হয় তাৰ প্ৰতি চাব লাগিব। বিজুলী শক্তি তৈয়াৰ হোৱাৰ কাৰণে গে*ত* টাৰবাইন আৰু বহুৱাব লাগিব। এতিয়া ইলেক্ট্রিচিটি বড়ক ৭১ কোটি টকা ধাৰে দিছে। আৰু তুই চাৰি কোটি টকা দি হলেও কিছুমান সৰু সৰু গেচ টাৰবাইন বঢ়াব লাগিব। সেইটো নোহোৱাৰ কাৰণে আমাৰ চচ অব ৰেভিনিউ আৰু চচ অব ডেভেলপমেন্ট সম্পৰ্ক ৰখা নাই। নাহৰকটীয়াৰ এম, এল এ, জনে কৈছে আমাৰ নেচাৰেল গেচ নষ্ট হৈ আছে। এইটো সচা কথা। গেচ কোম্পা-নীৰ নিজৰ হেমাহিৰ কাৰণেই হওক বা ফাইনেসৰ অভাৱৰ কাৰণেই হওঁক, যিমান গেচ ডিষ্টিবিউট কৰিব লাগিছিল সিমান গেচ ডিখ্ৰীবিউট কৰিব পৰা নাই। কলত সেই গেচ বিলাক জুই লগাই দিব লগা হৈছে। চাহ বাগানবোৰত চাহ ঞ্জাবৰ কাৰণে গ্ৰম প্ৰাবাহৰ দৰকাৰ আৰু তাৰ বাবে ফাৰনেচ অইল ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এইটো কামৰ বাবে গেচৰ ঘোগান ধৰিব পাৰিলেহেতেন। আমাৰ কয়লা অইলৰ দাৰা কাম কৰা হয়। এই বিলাকত গেচ ব্যৱহাৰ কৰা হলে কয়লা, অইল বিদেশলৈ পঠিয়াই আমি বিদেশী মুৰ্দ্ৰ। অজ'ন কৰিব পাৰিলোহেতেন। এই গেছ জলাই দিয়া মানে টকা নষ্ট কৰা। এই কথাটো মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে যেন

এই বিষয়ে চিন্তা কৰি চায়। এইবিলাক চাবৰ কাৰণে প্ৰপাৰ ইকনমিষ্ট নাই নেকি?

যি কাৰণে বহুত ৰেভিনিউ লোকচান হৈছে। চাহ বাগান বিলাকৰ কিছুমান টিলা
মাটি বিকুইজিচন কৰা হ'ল, মতা মাইকী এটা পৰিয়ালক তুই একৰ মাটিত
বহিবলৈ দিয়া হল। এই ধৰণে বাম মাটি বিকুইজিচন কৰি কিছুমান মানুহক বহিবলৈ
দিয়া হ'ল। সেই মাটি বিলাকত তুই এঘৰ স্থানীয় মানুহ বহিল যদিও তাত সৰহ
সংখ্যক নেপালী মানুহ বল। দুই একৰ মাটিত এটা পৰিয়ালক বহিবলৈ দিয়া হল।
সেই পৰিয়ালে বছৰত তুই আঢ়ৈশ টকা উপার্জন কৰে। কিন্তু সেই মাটিত চাহ
থেতি কৰিলে প্রতি একৰত ৭শ কেজি চাহ উৎপাদন হব। সেই ধৰণে তুই
একৰত ১৪শ কেজি চাহ উৎপাদন হলহেতেন। গতিকে বেভিনিউ উপার্জন
ইনকম টেস্ক সহ ২১ শ টকা উপার্জন হলহেতেন। তাৰোপৰি চাহ বাকচ আদি
অন্য শিতানত আয় বাঢ়ি মুঠতে ২১ শ ঠাইত ২৫ শ টকা বেভিনিউ আহিলেহেতেন
সেই মাটিতে মতা মাইকী এঘৰ মানুহ পোহপাল গলহেতেন। স্থক্ষম ভাবে এই
কথা বিলাক পৰীক্ষা নকৰাৰ বাবে বহুত বেভিনিউ নষ্ট হৈ গৈছে।

এতিয়া চৰকাৰে ৰিকুইজিচন কৰাৰ কাৰণে আমি ভাল পাইছোঁ কিন্তু জধে-মধে ৰিকুইজিচন কৰাৰ কাৰণে আমাৰ বৃহত্ পৰিমানৰ ৰেভিনিউ নষ্ট হৈছে, তাকেহে মই জনাবলৈ বিচাৰিছোঁ।

আমাৰ বৰ্ত্তমান ধাৰৰ বোজা বাঢ়ি গৈ ৪ কোটি ২১ লাখ পাইছেগৈ সচাকৈয়ে প্ৰাকৃতিক দূৰ্যোগত পৰি আমাৰ ৰাজ্যখন জুৰুলা হবলগীয়া হৈছে, এই
প্ৰাকৃতিক দূৰ্যোগৰ ভিতৰত প্ৰধানকৈ বানপানীয়ে আমাৰ বেচি ক্ষতি কৰিছে, বান
প্ৰতিবোধৰ কাৰণে চৰকাৰে মঠাউৰী নিৰ্মান কৰিছে কিন্তু প্ৰতি বছৰে নদীৰ সোঁতত
বৈ অহা জাবৰ-যোগৰে নদীৰ বুকু ওপৰলৈ তুলি আনে, ফনত কোনো সময়ত
নদীৰ বানপানী মঠাউৰীৰ ওপৰেদি বৈ আহি ৰাইজৰ বিলাই-বিপত্তি নোহোৱা কৰে।
গতিকে সেই হিচাবে প্ৰতি বছৰেই মঠাউৰীও ওখ কৰি আনিব লাগিব। নহলে
নদীৰ বুকু খান্দিব লাগিব, তেতিয়াহে ৰুকুখন ওপৰলৈ উঠি আহিব নোৱাৰিব,
তেতিয়াহে কিছু পৰিমানে বানপানীৰ প্ৰকোপ কমিব। আমি শুনি স্থিই হৈছোঁ
যে চৰকাৰে কিছুমান জেজ্জাৰ অনাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে, যাৰ দ্বাৰা নদীৰ বাঢ়ি অহা
বুকু খান্দি নদীৰ তলি সমান কৰিব, তেতিয়া অন্তত কিছুপৰিমানে হলেও বানপানী
কমিব, কিন্তু এতিয়া ডাঙৰ কথা হ'ল আমি শুনামতে সেই ডেম্জাৰ চালু কৰিবলৈ

তাত টেকনিচয়ানকে আদি কবি শ্রমিক, প্রায় ১ ডেব হাজাবমাম লাগিব কিন্তু আমাৰ ইয়াত তেনেধৰণৰ প্ৰশিক্ষন প্ৰাপ্ত ডেকা নাই যিসকলে এই ড্ৰেম্জাৰ চলাব, গতিকে চৰকাৰে কিবা প্ৰশিক্ষনৰ ব্যৱস্থা কৰিছে নে ? নহলে এই কামৰ কাৰণে বাহিৰৰপৰা হাজাৰে হাজাৰে মানুহ আহি সেই ঠাই অধিকাৰ কৰিবহি তেওঁ-লোকক আমাৰ মান্তুহেই খুৱাব লাগিব গতিকে এইটো এটা 'এডিশ্যনেল বার্ডেন' হৈ পৰিব আৰু আমাৰ নিবন্ধৱা ডেকাসকল নিবন্ধৱা হৈয়ে ৰব, তেওঁলোকে মুখমেলি চাই থাকিব লাগিব। সেইকাৰণে মই মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু ট্ৰেন্সপোৰ্ট মন্ত্ৰীক ইয়াৰবাবে যথাবিহীত ব্যৱস্থা আগতীয়াকৈ লবলৈ অনুৰোধ কৰিলো

আমাৰ ৰাজ্যখন এখন 'প্ৰবলেমটিক' ৰাজ্য ইলেট্ৰিচিটিয়েই হওক বা আন আন উদ্যোগৰ কাৰণেই হওক আমাৰ ৰাজ্যখনে বহুতো টকা ধাৰ লবলগা হৈছে, আমাৰ যি ৰাজহ ওলাই কিন্তু সেই অনুপাতে উন্নয়নমূলক কাম হোৱা নাই। আমাৰ প্ৰধান কথা হ'ল যে, 'চোঁচ অব ৰেভিনিউ ছুড হেভ ৰিলেশ্যন উইঠ চোঁচ অব ডেভেলপমেণ্ট অৱ দি প্লেচ', নহলে কোনো উন্নয়নমূলক কামতে আমি আগবাঢ়িব নোৱাৰিম। আমি কাগজে পত্ৰে দেখামতে চৰকাৰে এতিয়া প্লেনচ ট্ৰাইবেলপূৰ্ণ অঞ্চলৰ কাৰণে কিছুমান 'চেল' তৈয়াৰ কৰিছে যাৰ দ্বাৰা আজি ইমানদিনে পিছপৰা অঞ্চল যিবিলাক যত নেকি উন্নয়নমূলক কামত আগবাঢ়িব পৰা হোৱা নাছিল, সেই বিলাক ঠাইত কিছু পৰিমানে আগবাঢ়িব পৰা হব। কিন্তু এতিয়া প্ৰধান কথা হ'ল এই টকা কৰপৰা আহিব ? কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বহন কৰিব, ভাল কথা। যৰপৰাই নাহক যাতে সেইটকা পিছপৰা অঞ্জবোৰৰ উন্নয়নমূলক কামৰ কাৰণে ভালদৰে খৰচ্কৰা হয় আৰু তাত যাতে কোনো অপব্যয় নহয়, তেতিয়াহে সকলোৱে ইয়াক সমৰ্থন জনাব। সেইকাৰণে মই পুনৰ দোহাৰো যাতে ৰাজহৰ উৎপন্নৰ লগত উন্নয়নৰো সামঞ্জস্য ৰাখে।

(সময়ৰ সঙ্কেত)

আৰু এটা কথা মই শিক্ষা সংক্ৰান্তত কও সেইটো হ'ল বাজেটত উল্লেখ কৰা মতে ৭৮ লাখ টকা খৰচ কৰিব শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত, তেনে অৱস্থাত মই কও যে আজি যিবোৰ স্কুলঘৰৰ অৱস্থা অতি শোচনীয়, আনকি কিছুমান স্কুলত বৰষুন দিলে বাহিৰলৈ ওলাই আহিব লাগে আৰু স্কুল পৰ্য্যন্ত ছুটি দিবলগীয়া হয়। ৰ'ড দিলে

বাহিৰলৈ ওলাই আহি গছৰ তলত বহিব লগা হয়। গতিকে শিক্ষক সকলৰ দাদৰ্শ্মহা ইত্যাদিত স্থাবিধা দিয়াৰ লগতে যাতে স্কুলঘৰবোৰৰ অৱস্থা আৰু স্কুলৰ গাবিপাৰ্শ্বিক অৱস্থা সকলোফালৰে পৰাই উন্নয়নমূখি আৰু স্থাবিধান্দনক কৰিব লাগে।
২০১ বছৰৰ ভিতৰতে যাতে শতকৰা ৫০ ভাগ স্কুলঘৰ চৰকাৰে লব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা
কৰিব লাগে। ইয়াকে কৈ মই বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

Shri Gunendra Nath Pandit: Mr. Deputy Speaker Sir, In participating in the discussion on the budget I want to say that I have listened patiently and heard criticism and assessment of the budget from both sides of the House. As far as I have gone into the budget my assessment is that this budget entails a promising picture of our broad social reconstruction on economic footing. Laying of projects and neo-econmic processes are already incorporated entailing heavily on the expenditure side of the budget. The Pay Commission's recommendations also have eaten up 7 crores of supees on the expenditure side of the budget.

Regarding the picture that has emerged from the proposals in the budget, my humble opinion is that the Finance Minister has taken much pain, elaborately and in an extended and expansionist way, to slash down the differences in the society. I congratulate the Chief Minister who is also the Finance Minister that inspite of the heavy burden of debt arrears looking to the interest of the people bulk of which are living in abject poverty he has not levied any new tax. So, the budget as a whole gives a picture of promise and we can expect that there will be economic 10-construction of society, and disparities, injustice and deprivations hitherto rampant in the society would be removed by

proper implementation of the budget proposals, and the Chief Minister is very eloquent in saying that the Govt. is determined to improve the standard of financial expenditure and to implement the schemes, and that guidelines have alissued. Uptill now there were defects in ready been planning, defects in expenditure and that Govt. will enforce financial discipline and that strict guidelines have already been circulated to the Departments. Due to defects in planning and implementation inspite of 25 years of independence inspite of repeated efforts of the Government for economic re-construction of the society, the major portion of our people are living in misery. This is a dismal picture. Prof. Gadgil ex-Vice Chairman of the Planning Commission lamented that inspite of all efforts remotest villages were not touched by the planning process and not a single farthing was spent for the people living in misery though millions of rupees were spent on development schemes. Now there is an awakening to change the process of planning, and out and oot Chief Minister has started the the process bringing out different planning proposals in a comprehensive way from the Subdivisional level. Sir, I, though unhappy, want to say who were the people benefited of I quote the figures Govt. probably has no figures of course unofficial figures, that in Assam those intelligent people getting English education, those who are connected with professions, industries and commerce and even some politicians have become richer and richer. As against this the other picture is that a vast majority of our people

there were about 500 crorepatis i.e. people having accumulated money to the tune of one crore or more. These people are the tea estate owners, industrialists, businessmen. There are the Government servants who have amassed huge wealth. Government may try to refute it. But Government should make an enquiry. There are also others who have accumulated huge amounts during the same period. Amongst them are businessmen, Government servants and even politicians and University teachers. I still hold that there should be an enquiry.

So, from this economic operations since independence a lot of people was robbed of by the system. During the Freedom movement days many students' careers have been demolished and as a result of their sacrifice todays new people have taken the advantage of the economic operations in our State. All the cinema Houses, flour mills are owned by some of these people. So, I can tell the hon. members through you Sir, that this craving for being rich is the product of English education. Sir, this mentality is the product of 20th century civilisation. The poor people were deprived of the benefits by this blood sucking people who have accumulated huge private property. In our Constitution in the Directive Principles, it is very clearly stated that economic operation should be such that it should not be detrimental to the people. If the people cannot thrive then it is the duty of the Govt. to pursue ruthless policy of bring down the distressing economic condition of the people so that they

may be benefitted. Though the Chief Minister in his state ment has given the figures but as far as I have collected, it shows that only a particular group of people were benefitted during these 20 years. These people individually have accumulated wealth to the tune of Rs. 10 lakhs to 99 lakhs; If that is so, then what is the picture of the other world? 40 lakhs of people in Assam have no capacity to purchase blankets. They are using gunny bags fitted with paddy straws use as laps during the winter. These 40 lakhs of people have no capacity to purchase cloths to protect them from winter. Another point Sir - one may believe or may not believe, that 50 lakhs of people are used to living sleepless nights during storm and rain months. They have very meagre roofing system in their tiny thatched houses. They cannot afford to cover up their roofs. Most of them are day labourers and they earn a meagre income of 1 rupee to 2.50 a day. We are doing nothing for them. The hon. members or the Govt. may or may not agree with me, but I have my experience. So Sir, these are the people who during floods and draughts suffer most. Several people suffer from starvation. Starve for a night then realise what is the effect of it. During the early summer these people suffer most as there is not much work left for them. This is a dismal picture. When they starve the 'God' is also unkind to them not to speak of Govt, doing something for them. No adequate test relief work is there. But proper avenues are not open for them because it is a lean period and not much work is available. There are two worlds Sir, one such is of these who have suffered from poverty for economic system and the other is richness, of the 20th century and the one is confronting with the other. There is confrontation of abject poverty with richness of English educated so-called civilised society.

Shri Giasuddin Ahmed: Mr. Speaker Sir, I congratulate Mr. Pandit for being eonscious about the condition of the down trodden people even after 26 years of Independence. Could we have some suggestions from him.?

Shri Gunendranath Pandit: Yes Sir, I am giving suggestions. If this confrontation takes a violent shape then the democracy and parliamentary system cannot function. If we cannot mitigate their sufferings then nobody can say what will happen in futute. I personally feel it Sir. In my constituency the people have got their own experience and used to say, "we stood behind the Govt, as one man but what is the result of that." I know a nobleman. He is the distinguished Chief Minister of this East Indian State, is much afflicted for the innate sufferings and deprivations of this vast hordes of human being. He lives in a very simple way in a very small house. I saw in Shillong during the December nights' he did not use even a coat in the severe winter. One may find any explanation but the fact remains that the Chief Minister of Assam is a very simple man. He is leading very simple life. The food he takes is very simple. He thinks for the people when they suffer. My friends here may express reactions in their own way. but it is rare in India that Assam's Chief Minister is livi-

Sir one such is of these who have suffered ng in a very simple way as a mark of respect to the poverty and suffering of the people. But only by simple living will mitigate the suffering of the people. I would suggest not that the Govt. should take up ruthless policy against any kind of exploitation because the suffering has a limitation. The Jews, once told, that suffering was the badge of their Tribe. But history proves that suffering is not the badge of their Tribe. They are most powerful nation in the world. If necessary, the Govt. should be ruthless in action. Mr. Pradhani has mentioned a matter. I do not think that he has the monopoly of such an experience of wideays. In my constituency at Raha for 15 years the people are not getting compensation of their lands acquired. The Marawari people are getting Rs. 5000/-per bigha of land as compensation but our people getting almost nothing. The simple reason is that they are moneyed men. The widows whose husband have died lnog ago are also suffering the same way. They are to travel all the way to Nowgong praying for the compensation. But ever today those poor people are not getting their due money of their land.

Sir, these widows, each have got only two bighas of land but they are not getting the compensation. The other day while replying to a question, the Revenue Minister stated that there were some pending cases for the last 15 years. So, sir, within the last 15 years no compensation was paid to the people. Sir, I request the Hon'bie Chief Minister and the Hon'ble Revenue Minister to look into this matter very seriously. Our people have got strong faith in our Chief

Minister because they think that he acts on what he believes; probably as a mark of respect to those suffering millions he lives a very simple and austere life. We must do something for them. If these people do not get the compensation of their lands, then they will get frustrated. So, sir, my suggestion is that a High Power body should be entrusted with this job and in this respect I want to have an assurance from the Hon'ble Chief Minister that within the next 3 (three) months compensation cases should be settled and necessary payment will be made to the people concerned. In this respect, if necessary, all the concerning departments should be alerted and given time-limit so that they will take immediate action from their deptt, sides. Already 15 years have passed and nothing have happened in respect of payment of compensation of lands; and we should not wait any more. I think the Govt, have no right to stop or delay the payment of compensation without any reason. Sir we have seen the pay Commission has suggested the increased salaries of the Government officials and for that our Govt. will have to spend more money which are mainly coming from our people, So, these Govt. officials should work hard and see that cases of land compensation are settled up promptly. They cannot make unnecessary delay. Sir, as a lawyer, I had to try for payment of money in many compensation cases, But inspite of my best wishes and desire not a single man or woman got the compensation-money whose cases are lying within the range of last 15 years. So, I repeat once again that this matter

should be settled up as early as possible. It is also my suggestion to the Govt. that it should be the endeavour of the Govt. to see that no such thing happens in future also. Sir, when we want to know the reason why these poor landless people are deprived of their legitimate rights of getting the compensation money in time, no explanation comes from any quarter.

Mr. Deputy Speaker: Your time will be up after 5 minutes. Shri Gunendra Nath Pandit: Sir, coming to the question of nationalisation, I would like to mention here that most of our friends have spoken about the nationalisation of industries and socialisation of means of income. Sir, we find with a determined will and revolutionery zeal our Govt. is thrusting new economic policies and trying to socialise means of income gradually. To begin with, it should be the endeavour of our Govt, to see that the cinema houses and flour mills are nationalised in our state. Simultaneously, foreign concerns and Tea Estates are also to be nationalised. As regards the socialisation of means of income, it is necessary that Govt. should take steps in such a way so that the big business-housas & other having property within the range oi 10 lakhs to 99 lakhs or one crore and more, should come under the particular provision or measure supposed to be taken. There are about 2000 crorepatis in our State and they are in almost all the fields. In Gauhati alone there are about 500 crorepatis. All vital means of income are within their hands. The unofficial survey in 1951 reveals that there are about 500 crorepatis in Assam which include both Tea Estates, Industries, Foreign Companies, Big business-house and some Govt. servants.

But this figure has further increased in 1971. In 1971, this comes to 2000 cooperatives in our State. As I have Stated, sir, all vital means of income are within their hands. Therefore, sir their means of income should be socialised. As regards the nationalisation, my suggestion is that cinema houses and flour mills are to be nationalised. own constituency one person is the owner of as many as il number of flour mills. Unless this is nationalised, there is nothing to check this. A rich man becomes richer day by day whereas the poors are going to be poorer day by day. Though we feel afflicted for them, we cannot do anything for them, Therefore, it is essential that these productive units should be nationalised by the Govt. Then coming to the wheat trade, I would like to say something. About 700 cooperatives have been entrusted with the job of wheat trade. If this programme succed then the credit will come to the Govt. and our people will get their essential requirements at a reasonable rate. In a democratic set up the idea of nationalisation of wheat trade through the Cooperatives is really praiseworthy. Then, sir, regarding our irrigation many things have been discussed. Sir, in this respect we find that the total expenditure at the beginning of the 4th plan was Rs. 1765 crores. But upto the end of 1971, 88 major and 488 medium irrigation paojects were taken up. In Assam, only Rs. 15 crores, during the plan period, were spent for major & medium projects. In respect of irrigation development, a great deal is yet to be done. My suggestion is that there should be a survey o The 11th June 10

197

surface water and underground water system. A comperehensive master plan for underground Pipe-irrigation system and overground canal irrigation system should be made. There should be a separate planning & design cell for irrigation purposes. Possibilities of underground Pipe-irrigation system should be explored as the same has been successfully explored in America also. We must explore wthis possibility in order to give relief to our people. Our lands are limited but the Population is increasing at an alarming rate. Unless we increase the agrricultural production, it will not be possible to feed our increasing population. It is, therefore, essential to explore the possibility of underground Pipe-irrigation system & to increase the agricultural production as in the case of other countries. Mr. Deputy Speaker & Mr. Pandit, your tine is up. wheat trade. If this programme succed then the credit

the Coeperatives is really praiseworthy. Then, sir regulding our inigation TNAMNAUOLDA discussed. Sir. this respect we find that the total expenditure at the begi-

will come to the Govt, and our people will get their essential requirements at a reasonable rare. In a democ-

ratic set up the idea of nationalisation of wheat trade through

The House was then stands adjourned till 10 A. M. on Tuesday the 12th June 1973. 1 to bee were taken up. In Assam, only Rs. 15 crores, during the

auraglangociod, were spent tor, major & medium projects. In of lay it is been a desengolovab notinging to the Secretary,

Dispur ed Llucia 1973 Legislative Assembly, Assam.